

Plan promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025

wraz z przeprowadzeniem niezbędnych analiz dotyczących jego sytuacji gospodarczej oraz wskazaniem kierunków rozwoju szkół zawodowych zlokalizowanych na jego terenie w ramach realizacji projektu pn.: „Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowolski”

Zamawiający:

Powiat Zduńskowolski

Ul. Złotnickiego 25
98-220 Zduńska Wola

Wykonawca:

EU-CONSULT Sp. z o.o.
ul. Toruńska 18C, lokal D
80-747 Gdańsk

Gdańsk 2017

Spis treści

Zakres badania	5
Metodologia i sposób organizacji badania.....	6
Analiza danych zastanych (Desk research).....	6
Telefoniczny wywiad pogłębiony (TDI).....	7
Diagnoza i analizy dotyczące sytuacji gospodarczej powiatu z wykorzystaniem specjalizacji regionalnych	8
Analiza danych zastanych	8
Położenie geograficzne	8
Infrastruktura transportowa	11
Demografia.....	14
Infrastruktura techniczna, drogowa i społeczna.....	18
Szkolnictwo zawodowe	28
Bezrobocie.....	38
Kondycja podmiotów gospodarczych	42
Turystyka.....	49
Dostępność potencjałowa.....	53
Potencjał inwestycyjno-gospodarczy.....	57
Instytucje otoczenia biznesu.....	61
Podsumowanie - wnioski.....	67
Diagnoza i kierunki rozwoju specjalizacji regionalnych powiatu zduńskowolskiego.....	69
Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo).....	69
Zaawansowane materiały budowlane	74
Medycyna, farmacja, kosmetyki	77
Energetyka, w tym odnawialne źródła energii	79
Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze	82
Informatyka i telekomunikacja	85
Podsumowanie – wnioski	87
Analiza wyników badania jakościowego (TDI)	89
Podsumowanie – wnioski	95
Analiza SWOT	96
Podsumowanie – wnioski	100
Efektywne narzędzia do działań promocji gospodarczej z zaangażowaniem lokalnego biznesu	101
Wizja obszaru.....	101

Misja	101
Cele strategiczne promocji gospodarczej	102
Podsumowanie – wnioski	103
Wskazanie narzędzi, poprzez które powiat może wspierać lokalnych przedsiębiorców	104
Horyzont czasowy wyznaczonych działań	116
Podsumowanie – wnioski	122
Określenie działań merytorycznych niezbędnych do wykonywania przy prowadzeniu działań promocyjnych powiatu podczas udziału w wystawach, warsztatach, forach i innych podobnych wydarzeniach	124
Podsumowanie – wnioski	125
Kierunki rozwoju szkół zawodowych.....	135
Podsumowanie - wnioski.....	136
Przygotowanie powiatu do koordynacji działań pomiędzy instytucjami publicznymi, a zapotrzebowaniem przedsiębiorców, korzystających z prowadzonej przez nich działalności	137
System wdrażania i monitorowania	140
Powiązanie planu promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego z dokumentami strategicznymi	143
Podsumowanie – wnioski	153
Załączniki – wzory scenariuszy badań	154
Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z pracownikiem Starostwa Powiatowego	154
Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z pracownikami szkół zawodowych	155
Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z przedstawicielami przedsiębiorstw	156
Spis rysunków	157
Spis tabel.....	159

Zakres badania

Program zawiera kierunki działań powiatu zduńskowolskiego w zakresie promocji gospodarczej, wskazując metody i narzędzia, za pomocą których będą one realizowane wraz z uzasadnieniem ich doboru oraz nakreślając kierunki rozwoju szkół zawodowych zlokalizowanych na jego terenie.

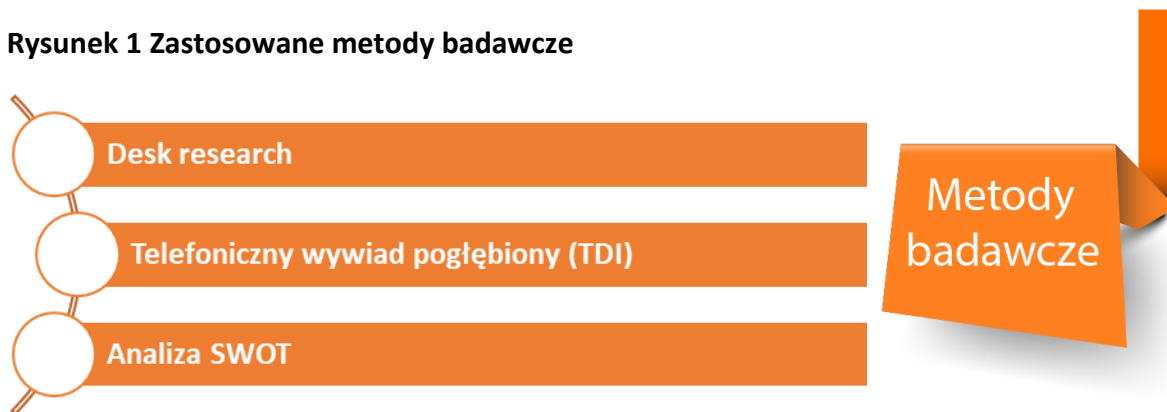
Dokument obejmuje:

- a) diagnozę i stosowne analizy dotyczące sytuacji gospodarczej powiatu z wykorzystaniem specjalizacji regionalnych (analizy gospodarcze);
- b) diagnozę i kierunki rozwoju specjalizacji regionalnych powiatu zduńskowolskiego (ze szczególnym naciskiem na następujące specjalizacje: nowoczesny przemysł włókienniczy i modowy, innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze oraz zaawansowane materiały budowlane);
- c) wskazanie efektywnych narzędzi do działań promocji gospodarczej z zaangażowaniem lokalnego biznesu;
- d) diagnozę i stosowne analizy dotyczące sytuacji szkolnictwa zawodowego realizowanego na terenie powiatu zduńskowolskiego;
- e) określenie kierunków rozwoju szkół zawodowych w kontekście analizy kierunków kształcenia zawodowego, zgodnego z zapotrzebowaniem regionalnego rynku pracy, w tym określenie działań promocyjnych ukierunkowanych na stymulowanie współpracy między szkołami zawodowymi, a pracodawcami, wspieranie kształcenia szkolnictwa modułowego, systemu praktyk zawodowych i klas patronackich, indywidualizacji procesu kształcenia uczniów szczególnie zdolnych;
- f) określenie działań merytorycznych niezbędnych do wykonania przy prowadzeniu działań promocyjnych Powiatu podczas udziału w wystawach, warsztatach, forach i innych podobnych wydarzeniach;
- g) wskazanie narzędzi, poprzez które Powiat może wspierać lokalnych przedsiębiorców;
- h) przygotowanie Powiatu do koordynacji działań pomiędzy instytucjami publicznymi, a zapotrzebowaniem przedsiębiorców, korzystających z prowadzonej przez nich działalności.

Metodologia i sposób organizacji badania

Cel i zakres badania powodują konieczność wielowymiarowego podejścia do problemu badawczego. Zastosowane zostały poniższe metody.

Rysunek 1 Zastosowane metody badawcze

Źródło: Opracowanie własne

Analiza danych zastanych (Desk research)

Analiza desk research to metoda badań społecznych, która zakłada szczegółową analizę istniejących już i dostępnych danych. W jej wyniku następuje scalanie, przetwarzanie i analiza danych rozproszonych dotychczas wśród rozmaitych źródeł. Analiza danych zastanych zapewni zdobycie informacji, które można otrzymać drogą analizy opracowań i ekspertyz. Omawiana technika wolna jest od większości obciążeń charakterystycznych dla badań reaktywnych, takich jak efekt ankierski. Pozwala tym samym na uzyskanie wysoce obiektywnych informacji. Ponadto stanowi doskonały wstęp do dalszych badań. Wyniki uzyskane w trakcie analizy desk research mogły posłużyć bowiem do realizacji dalszych etapów badania przede wszystkim nakierowując zespół badawczy na pewne konkretne problemy, które będzie można pogłębić i wyjaśnić w wyniku realizacji badań reaktywnych.

Analizie poddane zostały m.in. następujące dokumenty:

- Dane Banku Danych Lokalnych GUS;
- Powiat Zduńskowolski, Statystyczne Vademecum Samorządowca 2016;
- Oferta Inwestycyjna Powiatu Zduńskowolskiego;
- Strategia Rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2007-2020;
- M. Duczkowska-Piasecka, *Marketing Terytorialny*;
- L. Michałowski, *Turystyka i sposoby promocji miast*;
- A. Szromnik, *Marketing terytorialny jako atrybut rynkowej orientacji miast oraz regionów*;
- *Najlepsze działania promocyjne polskich miast i regionów*, marketingmiejsca.com.pl;
- Pozostałe źródła internetowe.

Telefoniczny wywiad pogłębiony (TDI)

TDI polega na przeprowadzeniu ustrukturyzowanej rozmowy telefonicznej z daną osobą. Ma na celu uzyskanie konkretnych informacji w sposób planowy i metodyczny według określonego schematu, zwanego scenariuszem wywiadu.

Populacja badana: Pracownicy Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli, pracownicy szkół zawodowych działających na terenie powiatu zduńskowolskiego, przedsiębiorcy działający na terenie analizowanego powiatu

Dobór próby: celowy – badaniu poddane zostały osoby posiadające najszerszą wiedzę z zakresu poruszanych zagadnień

Liczba wywiadów: 10

Uzasadnienie zastosowania techniki badawczej:

Standaryzacja poruszanych zagadnień, a w szczególności celu rozmowy, pozwala na uzyskanie informacji istotnych z punktu widzenia celów badania. TDI trwa nieco krócej niż Indywidualny wywiad pogłębiony IDI i ogniskuje się bardziej na uzyskiwaniu konkretnych informacji niż ich szczegółowym pogłębieniu. Spowodowane jest to brakiem fizycznej obecności wywiadowcy, co powoduje zmianę charakteru rozmowy z bardzo osobistej, w której dużą rolę odgrywa mowa ciała na rozmowę bardziej skupioną na uzyskiwaniu informacji, w której jedynym wpływem ankierskim jest ton głosu wywiadowcy.

Diagnoza i analizy dotyczące sytuacji gospodarczej powiatu z wykorzystaniem specjalizacji regionalnych

Analiza danych zastanych

Położenie geograficzne

Obszar powiatu zduńskowolskiego obejmuje północno-zachodnią część Wysoczyzny Łaskiej (miasto i gmina Zduńska Wola, południowa część gminy Szadek, wschodnia część gminy Zapolice), Wysoczyzny Poddębickiej (północna część gminy Szadek), oraz Kotliny Sieradzkiej (zachodnia część gminy Zapolice), w makroregionie Niziny Południowo-Wielkopolskiej¹.

Rysunek 2 Położenie powiatu zduńskowolskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Potencjał gospodarczy powiatu zduńskowolskiego wynika w znacznej mierze z położenia geograficznego i, związanej z tym faktem, dostępności komunikacyjnej. Obszar analizowanego powiatu znajduje się na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych. Wśród nich wymienić należy drogę ekspresową S8 czy magistralę kolejową nr 131, stanowiące elementy Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T).

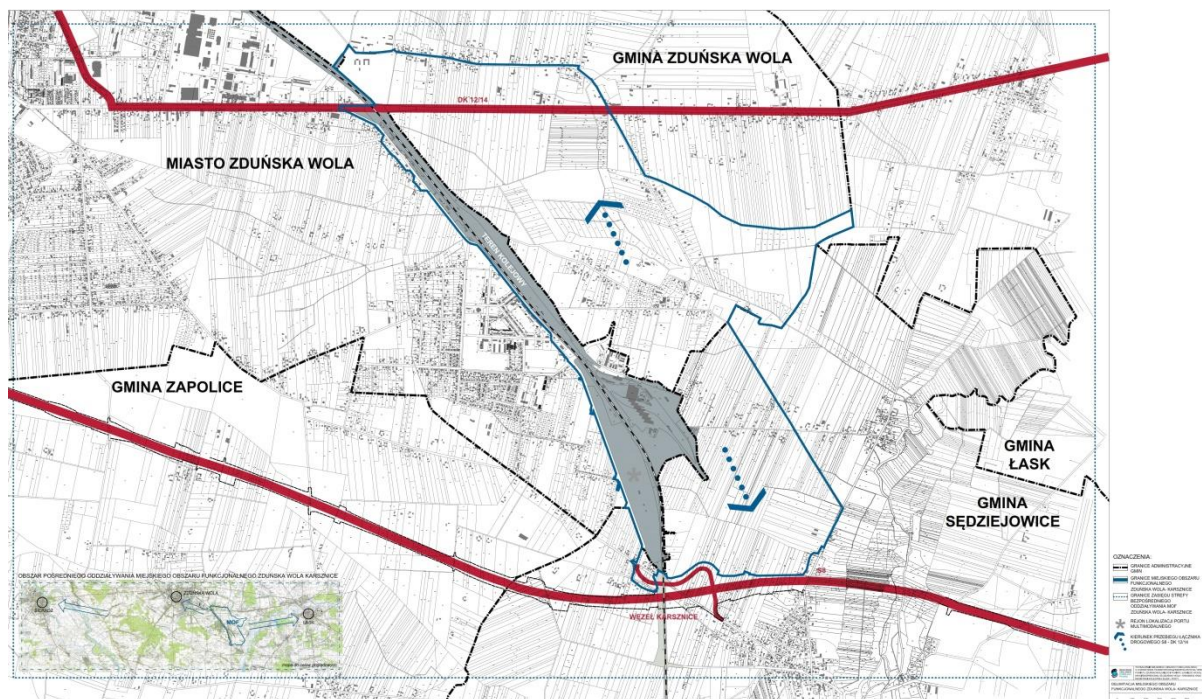
¹ Strategia Rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2007-2020, Zduńska Wola 2007, aktualizacja 2010/2011.

W przyszłości, wpływ na rosnący potencjał gospodarczy będzie miał również zlokalizowany Miejski Obszar Funkcjonalny (MOF) Zduńska Wola-Karsznice, który to położony jest na styku kilku jednostek administracyjnych: Powiatów Zduńskowolskiego i Łaskiego, Gmin Sędziejowice i Zduńska Wola oraz Miasta Zduńska Wola. MOF jest dokumentem kierunkowym, który określa nadrzędne cele długoterminowe, priorytety rozwoju oraz możliwe kierunki działań władz samorządów skupionych w partnerstwie projektowym. Celem Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego jest zintegrowanie przestrzenne i funkcjonalne obszarów oraz wzrost spójności terytorialnej jednostek samorządowych biorących udział w projekcie.

Miejski Obszar Funkcjonalny Zduńska Wola – Karsznice stanowi obszar otwarty. Jest on częściowo użytkowany rolniczo. Na obszarze MOF nie występują większe skupiska terenów leśnych (jest to wyłącznie ok. 1% powierzchni wyznaczonego obszaru). Północna część MOF charakteryzuje się wysokim poziomem zmeliorowania (ok. 30% powierzchni). Na wyznaczonym terenie znajdują się korytarze ekologiczne, nie są natomiast objęte żadną formą prawną ochrony przyrody. W strefie bezpośredniego oddziaływania MOF znajdują się tereny objęte programem Natura 2000 (dolina rzeki Grabi).

Atutem MOF jest przede wszystkim atrakcyjne położenie. Układ infrastruktury transportowej zapewnia możliwość rozwoju i usprawnienia funkcjonowania sieci drogowej, a co więcej na ww. terenie zlokalizowane są przystanki PKP, a w strefie bezpośredniego oddziaływania znajduje także się przystanek PKS. Dogodne uwarunkowania komunikacyjne sprawiają, że teren ten jest szczególnie atrakcyjny dla branż związanych z transportem i spedycją. Wraz z rozwojem Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice mogą rozwijać się pozostałe branże, które związane są z produktami i usługami komplementarnymi do transportu i spedycji.

Rysunek 3 Schemat MOF Zduńska Wola – Karsznice na tle szlaków komunikacyjnych oraz podziału administracyjnego

Źródło: Plan Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice.

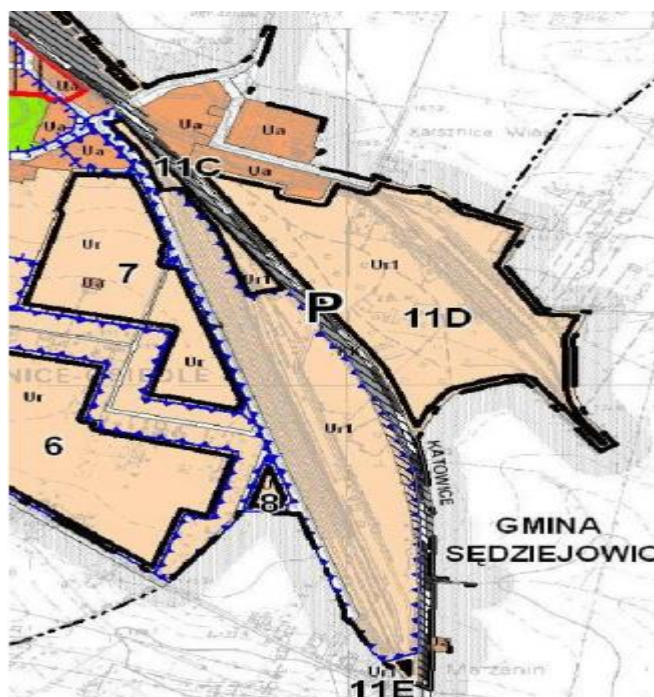
Dnia 10 sierpnia 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podjął decyzję o uwarunkowaniach dla transportu multimodalnego w Zduńskiej Woli. Budowa portu multimodalnego zaplanowana jest na terenach dawnej bazy kolejowej Karsznice. Numery działek ewidencyjnych, na których planowane jest powstanie portu to: 1/31, 1/52, 1/53, 1/24, 1/48, 1/22, 305 oraz 1/58. W najbliższym otoczeniu planowanej inwestycji zlokalizowane są: linia kolejowa nr 131, węzeł drogowy Zduńska Wola Południe oraz tzw. Magistrala Węglowa.

Portu multimodalny będzie obsługiwał transport drogowy oraz kolejowy. W ramach planowanej inwestycji powstanie terminal przeładunkowy (w tym: 2 suwnice kolejowe, 9 bocznic kolejowych, plac rozładunkowy, infrastruktura drogową i parking). Planowana przeładunkowość portu wynosić ma docelowo 220 tys. TEU rocznie.

Na terenie portu multimodalnego będą świadczone również usługi intermodalne w zakresie:

- przeładunku naczep i kontenerów,
- przewozu nadwozi wymiennych, pojemników specjalnych i ładunków w jednostkach izotermicznych,
- transportu samochodów ciężarowych.

Rysunek 4 Lokalizacja portu multimodalnego

Źródło: Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego portu przeładunkowego wraz z wykonaniem operatu dendrologicznego oraz operatu wodno-prawnego w zakresie nieruchomości przeznaczonych pod budowę portu multimodalnego w miejscowości Zduńska Wola – Karsznice.

Podsumowanie:

Analiza uwarunkowań powiatu zduńskowolskiego, wynikających z położenia geograficznego, wykazała, że:

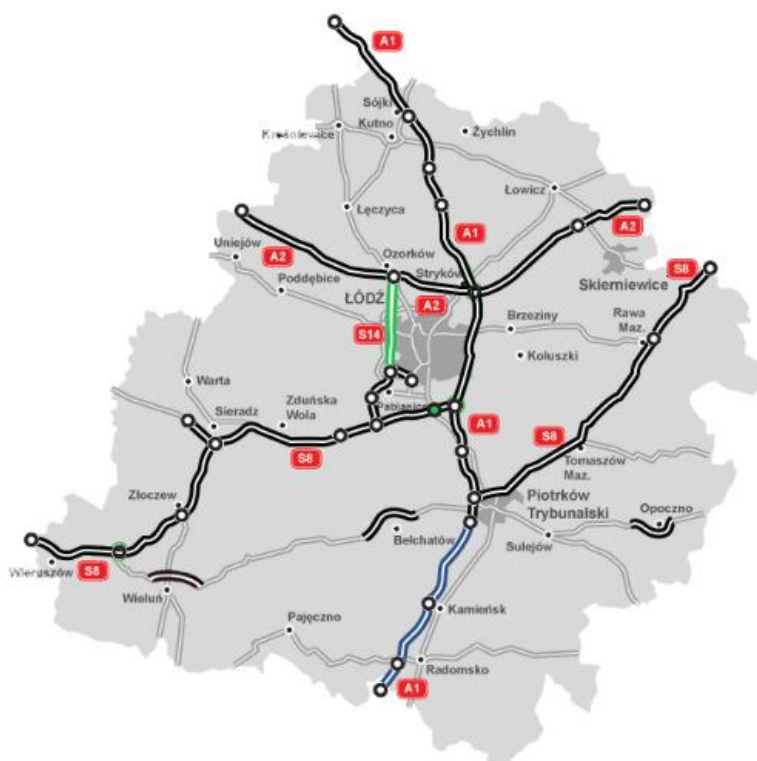
- położenie powiatu zduńskowolskiego gwarantuje dogodne warunki do

- prowadzenia działalności gospodarczej poprzez połączenie transportowe z pozostałą częścią krajów Unii Europejskiej na jej głównych szlakach tranzytowych,
- Miejski Obszar Funkcjonalny Zduńska Wola – Karsznice zacieśnia współpracę między jednostkami samorządowymi wchodzącymi w skład projektu. Kooperacja działań sąsiadujących ze sobą jednostek samorządowych determinuje wystąpienie efektu synergii w ramach podejmowanych przez nie czynności rozwojowych.
- Potencjał gospodarczy powiatu zduńskowolskiego wzrośnie w ramach przeprowadzenia inwestycji dotyczącej budowy portu multimodalnego w Zduńskiej Woli – Karsznice.

Infrastruktura transportowa

Na poniższym rysunku zostały wskazane najbardziej istotne drogowe ciągi komunikacyjne, wpływające na atrakcyjność lokalizacyjną powiatu zduńskowolskiego. Większość z poniżej wskazanych odcinków dróg: A1, A2 oraz S8 została oddana do użytku i jest użytkowana. Budowa trasy S14 stanowiącej zachodnią obwodnicę Łodzi rozpocznie się w II połowie 2017 roku. Odcinek drogi A1 od Piotrkowa Trybunalskiego do granicy województwa śląskiego znajduje się w fazie przygotowawczej projektu. Powstanie kolejnych odcinków autostrad, dróg ekspresowych i obwodnic w najbliższym sąsiedztwie powiatu zduńskowolskiego determinuje wzrost jego potencjału gospodarczego.

Rysunek 5 Stan dróg w województwie łódzkim

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, www.gddkia.gov.pl/mapa-stanu-budowy-drog_lodzkie, dostęp: 9.08.2017 r.

W ramach analizy położenia geograficznego należy zwrócić uwagę na usytuowanie powiatu zduńskowolskiego w strefie oddziaływania aglomeracji łódzkiej. Miasto Łódź stanowi

potencjalny, duży rynek zbytu dla produktów i usług oferowanych przez podmioty gospodarcze z powiatu zduńskowolskiego. Z bliskością dużego ośrodka miejskiego związana jest także dostępność infrastruktury lotniczej. Relatywnie nieduża odległość do Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta w Łodzi stanowi atut lokalizacyjny powiatu zduńskowolskiego. Poniżej zostały przedstawione kierunki, gdzie możliwe jest przemieszczenie się w ramach obowiązującej oferty operatorów transportu lotniczego z portu lotniczego w Łodzi:

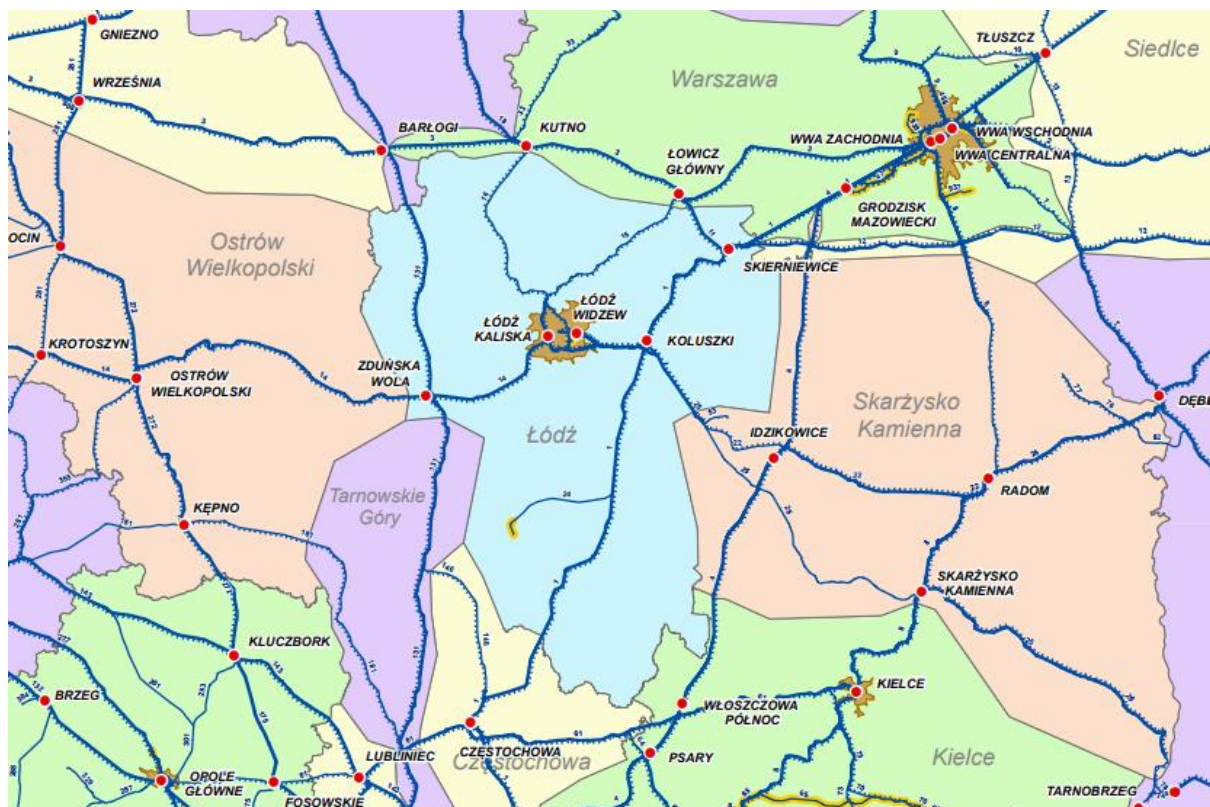
Londyn

East
Midlands

Dublin

Powiat zduńskowolski usytuowany jest na zachód od aglomeracji łódzkiej. Infrastruktura kolejowa przebiegająca przez powiat znajduje się w dobrym stanie technicznym. Linie kolejowe w powiecie są dwutorowe, a także w pełni zelektryfikowane.

Rysunek 6 Linie kolejowe zlokalizowane w centralnej Polsce

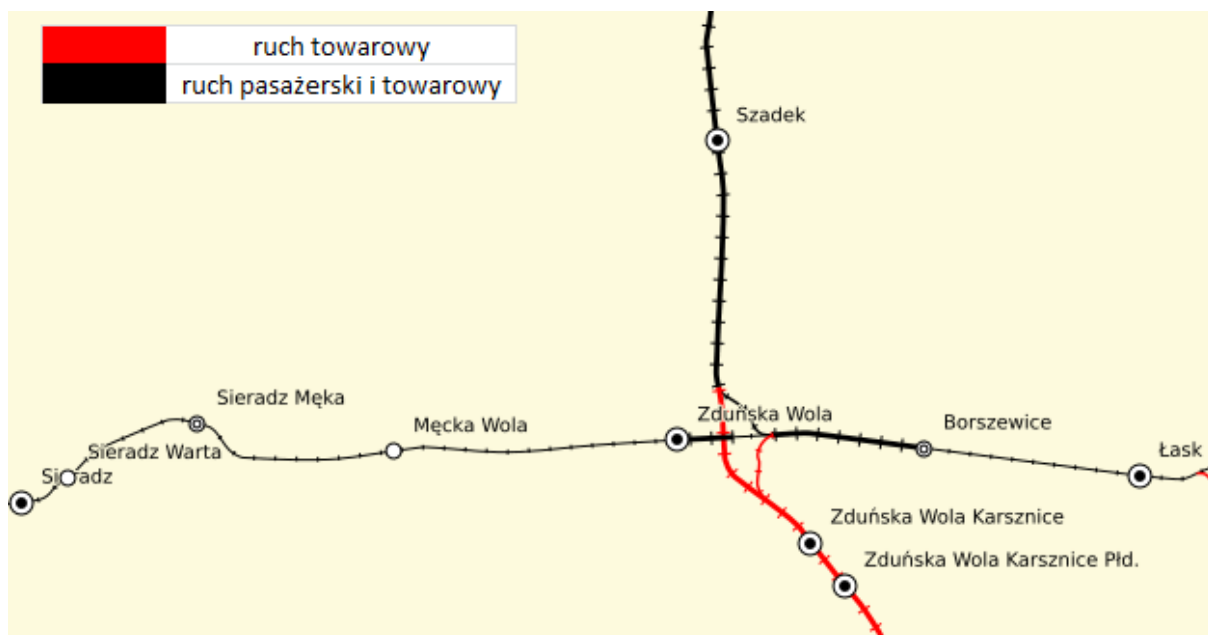
Źródło: Mapa opracowana przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., www.plk-sa.pl, dostęp: 9.08.2017 r.

Ze stacji znajdującej się w mieście Zduńska Wola możliwy jest kolejowy transport osób i ładunków do takich miejscowości jak:

Na terenie powiatu zduńskowolskiego usytuowane są dwa rodzaje linii kolejowych. W kierunku południowym od miejscowości Zduńska Wola, w stronę aglomeracji śląskiej biegnie kolej o przeznaczeniu wyłącznie towarowym. W pozostałych kierunkach: na północ do miejscowości Poddębice, na wschód do miejscowości Łódź oraz na zachód do miejscowości Sieradz odbywa się ruch zarówno pasażerski, jak i towarowy.

Rysunek 7 Rodzaje linii kolejowych na obszarze powiatu zduńskowolskiego

Źródło: Strona internetowa www.bazakolejowa.pl/

W kierunku północnym od miasta Zduńska Wola, przez miejscowość Szadek biegnie linia kolejowa na której maksymalna prędkość wynosi 100 km/h. Również linie kolejowe biegnące w stronę zachodu oraz południa (zlokalizowane na terenie powiatu zduńskowolskiego) charakteryzują się maksymalną prędkością użytkową 100 km/h. W stronę aglomeracji łódzkiej biegnie linia kolejowa, na której maksymalna osiągnięta prędkość wynosi 70 km/h. W otoczeniu miasta Zduńska Wola zlokalizowana jest również infrastruktura kolejowa, gdzie maksymalna, dopuszczalna prędkość wynosi 50 km/h.

Rysunek 8 Maksymalne prędkości transportu kolejowego w granicach powiatu zduńskowolskiego

Źródło: Strona internetowa www.bazakolejowa.pl/

Podsumowanie:

Infrastruktura drogowa wokół powiatu zduńskowolskiego ulega ciągłym modernizacjom, w wyniku czego następuje wzrost poprawa dostępności komunikacyjnej czego efektem jest wzrost potencjału gospodarczego na omawianym terenie. Dodatkowo należy zaznaczyć, że:

- Usytuowanie powiatu w centrum kraju determinuje możliwość bezpośredniego przemieszczenia ładunków lub osób na duże odległości, czy to liniami kolejowymi, czy też ciągami drogowymi.
- Miasto Łódź stanowi duży potencjalny rynek zbytu dla produktów i usług produkowanych w powiecie zduńskowolskim. Dodatkowym atutem lokalizacyjnym powiatu jest bliskość Portu Lotniczego im. Władysława Reymonta, oddalonego o ok. 40km.

Demografia

Powiat zduńskowolski w 2016 roku charakteryzował się wysokim wskaźnikiem gęstości zaludnienia (182 osoby na km²). W latach 2010 – 2016 gęstość zaludnienia nieznacznie się zmniejszyła. Podobną tendencję zaobserwowano w województwie łódzkim, natomiast gęstość zaludnienia w kraju pozostawała niezmienna.

Drugim przeanalizowanym wskaźnikiem dotyczącym zmian demograficznych była gęstość zaludnienia powierzchni wyłącznie zabudowanej i zurbanizowanej. Najbardziej aktualne dane dotyczą roku 2014. Gęstość zaludnienia na terenach zurbanizowanych i zabudowanych w powiecie zduńskowolskim jest wyższa, niż w województwie i kraju. W 2014 roku wartość wskaźnika dla powiatu wynosiła 3484 osoby na km² powierzchni zabudowanej.

W ramach trzeciego wskaźnika dotyczącego zmian liczby ludności w latach 2010 – 2016 posłużono się unifikacją danych. Zmiany w liczbie ludności zostały odniesione do wartości na 1000 osób zamieszkujących jedną z omawianych jednostek przestrzennych. W 2016 roku liczba mieszkańców w powiecie zduńskowolskim zmniejszyła się o 3,5 osoby na każde 1000 mieszkańców. Sytuacja demograficzna w tym aspekcie przedstawiała się w 2016 roku korzystniej w województwie łódzkim (-3,3 os./1000 os.) oraz w Polsce (-0,1 os./1000 os.).

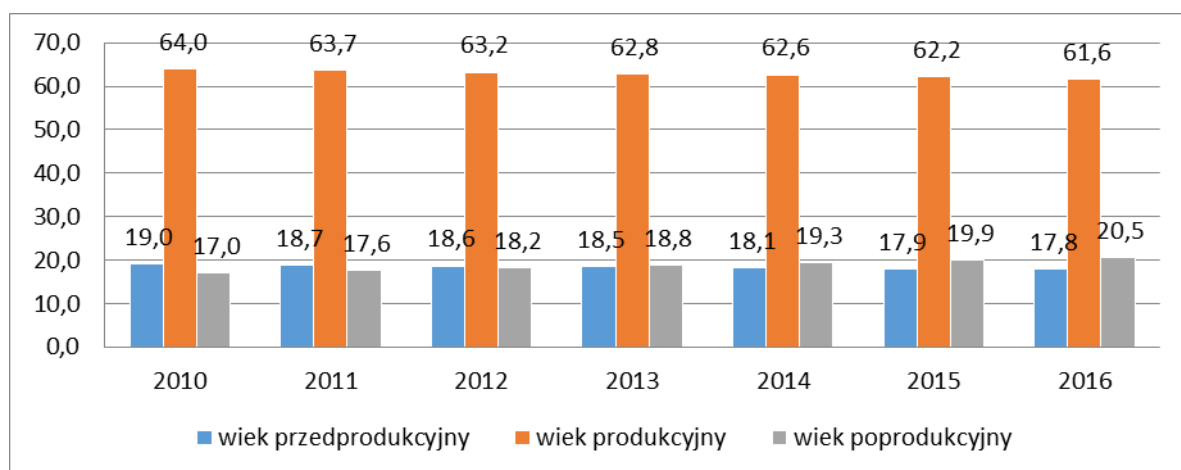
Tabela 1 Wskaźniki zmian demograficznych na terenie powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski w latach 2010 - 2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ludność na 1 km²							
Polska	123	123	123	123	123	123	123
Województwo łódzkie	140	139	139	138	137	137	136
Powiat zduńskowolski	185	184	185	184	183	183	182
gęstość zaludnienia powierzchni zabudowanej i zurbanizowanej (osoby/km²)							
Polska	2 485	2 450	2 424	2 387	2 354	b.d.	b.d.
Województwo łódzkie	2 729	2 710	2 644	2 576	2 510	b.d.	b.d.
Powiat zduńskowolski	-	-	3 843	3 544	3 484	b.d.	b.d.
zmiana liczby ludności na 1000 mieszkańców							
Polska	9,4	0,2	-0,1	-1,0	-0,4	-1,1	-0,1
Województwo łódzkie	0,2	-3,5	-3,6	-4,6	-3,6	-4,2	-3,3
Powiat zduńskowolski	9,4	-1,6	0,0	-2,9	-2,7	-3,9	-3,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL/GUS.

Strukturę wieku mieszkańców powiatu uznać należy za niekorzystną. W całym analizowanym okresie (2010-2016) zaobserwować można niepokojący trend ciągłego spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, z jednoczesnym zwiększaniem się udziału osób w wieku poprodukcyjnym. Ostatecznie, na koniec 2016 r. udział osób w wieku produkcyjnym wyniósł 61,6%, tj. o 0,2 p.p. poniżej średniej ogólnopolskiej w tym zakresie.

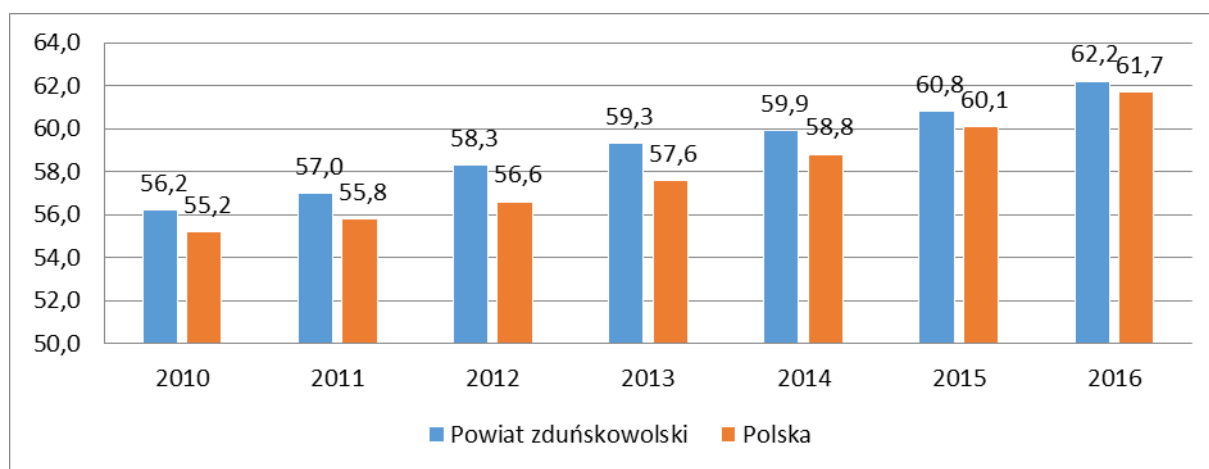
Rysunek 9 Liczba ludności powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016 wg ekonomicznych grup wieku (w %)

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Po zsumowaniu liczby osób w wieku przed- i poprodukcyjnym oraz porównaniu ich do liczby osób w wieku produkcyjnym otrzymywany jest tzw. wskaźnik obciążenia demograficznego. Wskaźnik ten obejmuje liczbę osób pozostających na utrzymaniu osób w wieku produkcyjnym. Na terenie powiatu obserwuje się trend występujący również w ujęciu ogólnokrajowym, tj. stały wzrost tej wartości. Niemniej zaznaczyć należy, że w przypadku analizowanego powiatu wartość ww. wskaźnika rokrocznie przekracza wartość średnią dla Polski ogółem (na koniec 2016 r. wskaźnik dla powiatu wyniósł 62,2%, tj. był o 0,5 p.p. wyższy niż średnia dla Polski).

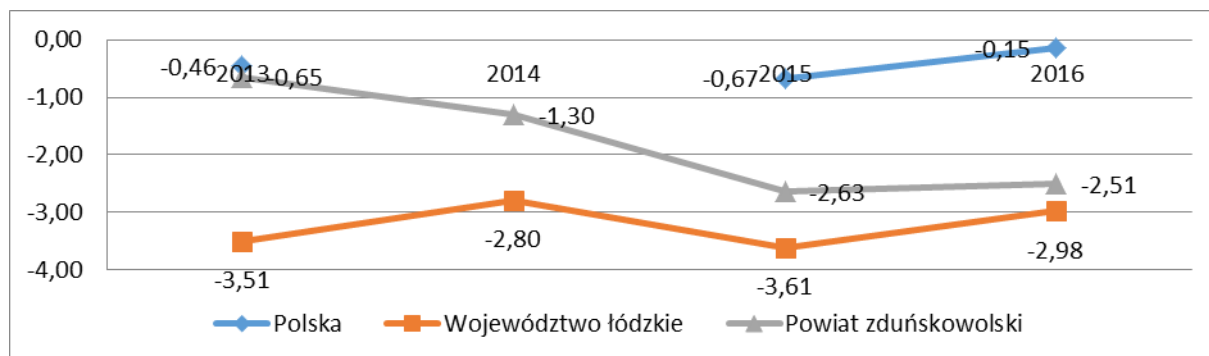
Rysunek 10 Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w powiecie zduńskowolskim i Polsce w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Dane dotyczące przyrostu naturalnego zostały wyliczone na 1000 mieszkańców. Dane opracowane są na lata 2013 – 2016 (z wyłączeniem 2014 roku dla kraju – brak danych). W 2016 roku wskaźnik przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców wyniósł w powiecie -2,51. W latach 2013 – 2016 jego wartość spadła o 1,86 p.p. W analizowanym okresie wartość wskaźnika dla powiatu była korzystniejsza niż w województwie łódzkim oraz słabsza, niż w kraju.

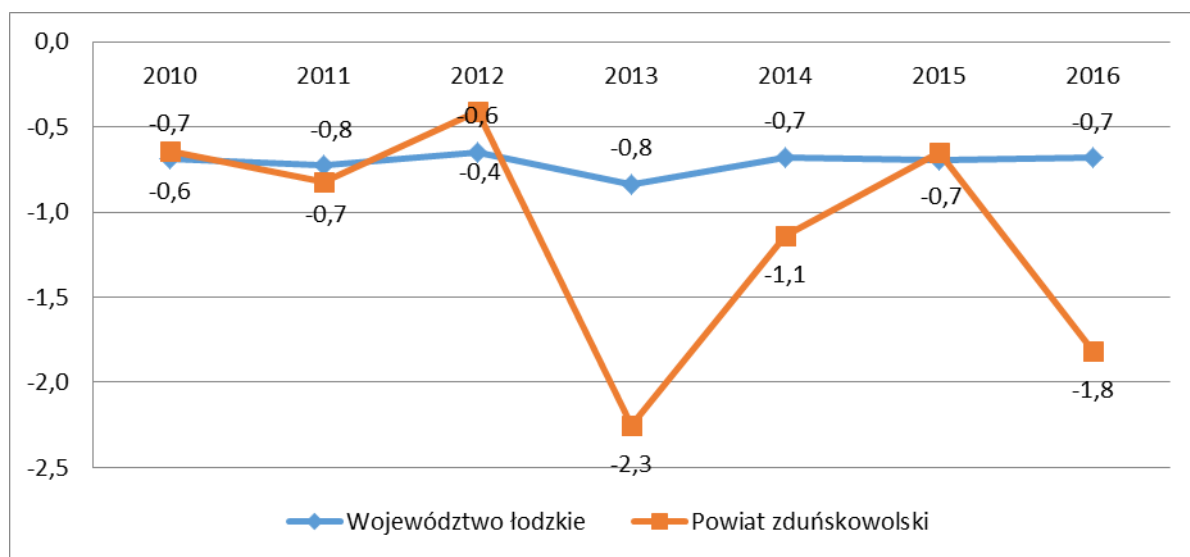
Rysunek 11 Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania, w powiecie zduńskowolskim, województwie łódzkim oraz w kraju w latach 2013 - 2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Jednym z kluczowych elementów kształtujących sytuację demograficzną w danej jednostce przestrzennej jest saldo migracji wewnętrznych. W ramach analizy trendów migracyjnych w powiecie zduńskowolskim posłużono się wskaźnikiem zunifikowanym (na 1000 mieszkańców). W wyniku unifikacji wskaźnika możliwe jest porównanie stanu migracji między powiatem zduńskowolskim, a województwem łódzkim. W latach 2010 – 2016 odnotowano niewielkie fluktuacje wokół wskaźnika migracji w powiecie zduńskowolskim. Saldo migracji w powiecie było ujemne rokrocznie. Oscyloowało w granicach od 0,4 do 2,3 osób emigrujących w ruchu wewnętrznych na 1000 mieszkańców powiatu. Wyłącznie w 2012 roku odnotowano bardziej korzystną sytuację migracyjną w powiecie zduńskowolskim, niż w województwie łódzkim.

Rysunek 12 Saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców w powiecie zduńskowolskim i w województwie łódzkim w latach 2010 - 2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Podsumowanie:

Powiat zduńskowolski charakteryzuje się dużą gęstością zaludnienia (dużo wyższe wartości, niż w województwie łódzkim i w kraju). Na strukturę demograficzną społeczeństwa mają wpływ ruchy migracyjne, przyrost naturalny, w powiecie zduńskowolskim w latach 2010 -2016 odnotowano :

- systematyczny spadek gęstości zaludnienia, spowodowany: ujemnym saldem migracji oraz negatywną sytuacją w przyroście naturalnym,
- spadek liczba ludności w wieku przed- i produkcyjnym. Na koniec 2016 roku odsetek ludności w wieku produkcyjnym w powiecie zduńskowolskim był niższy, niż w kraju o 0,2 p.p.,
- wzrost wartości wskaźnika obciążenia demograficznego,
- wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym

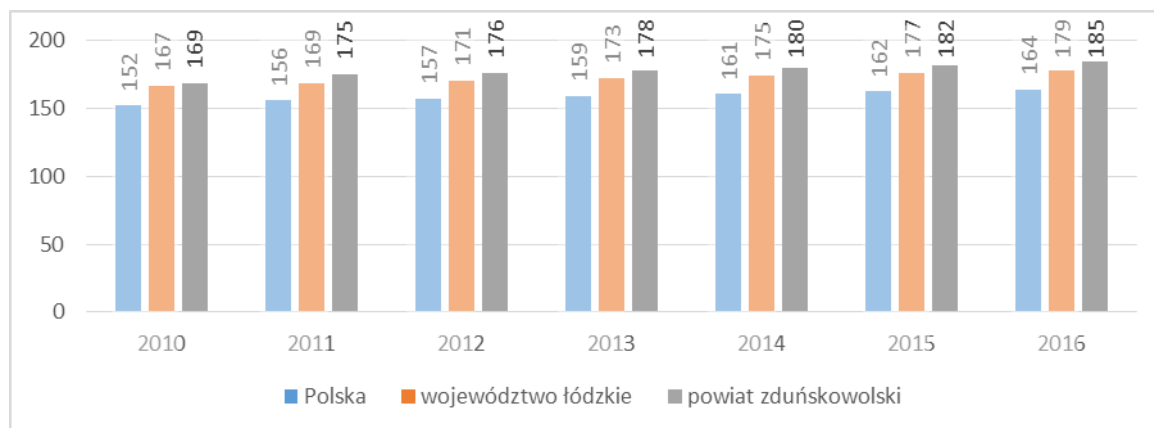
Zdiagnozowane zmiany w liczebności ekonomicznych grup ludności oddziałują na pogarszającą się sytuację demograficzną powiatu. Należy natomiast zwrócić uwagę, że wartość wskaźnika obciążenia demograficznego w powiecie jest wyższa (mniej korzystna) o 0,5 p.p., niż wartość omawianego wskaźnika dla kraju.

Infrastruktura techniczna, drogowa i społeczna

Infrastruktura mieszkaniowa

W powiecie zduńskowolskim dynamicznie rośnie wartość wskaźnika liczby budynków na 1000 mieszkańców. W latach 2010-2016 odnotowano wzrost o 9%. W tym samym okresie wartość wskaźnika dla całego kraju wzrosła o 7%, a dla województwa łódzkiego o 6%. Wskazuje to na znaczącą poprawę dostępności infrastruktury mieszkaniowej. Obecnie na 1000 mieszkańców powiatu zduńskowolskiego przypada 185 budynków mieszkalnych.

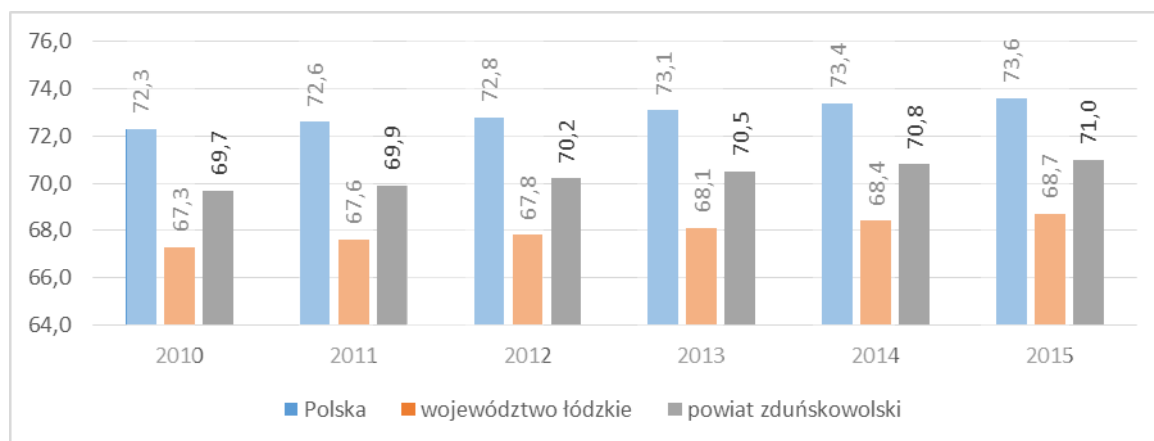
Rysunek 13 Liczba budynków mieszkalnych na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Istotnym wskaźnikiem świadczącym również o jakości zasobów mieszkaniowych jest powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkanie. W powiecie zduńskowolskim wartość tego wskaźnika w roku 2015 wyniosła 71m². Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w powiecie zduńskowolskim jest zatem niższa niż średnia wartość dla kraju (73,6m²), ale jednocześnie wyższa niż w województwie łódzkim (68,7m²). W latach 2010-2015 wartość wskaźnika przeciętnej powierzchni mieszkania wzrosła zarówno w powiecie zduńskowolskim, jak i w skali województwa i kraju. Tempo wzrostu dla wskazanych jednostek było podobne i wynosiło ok. 2%.

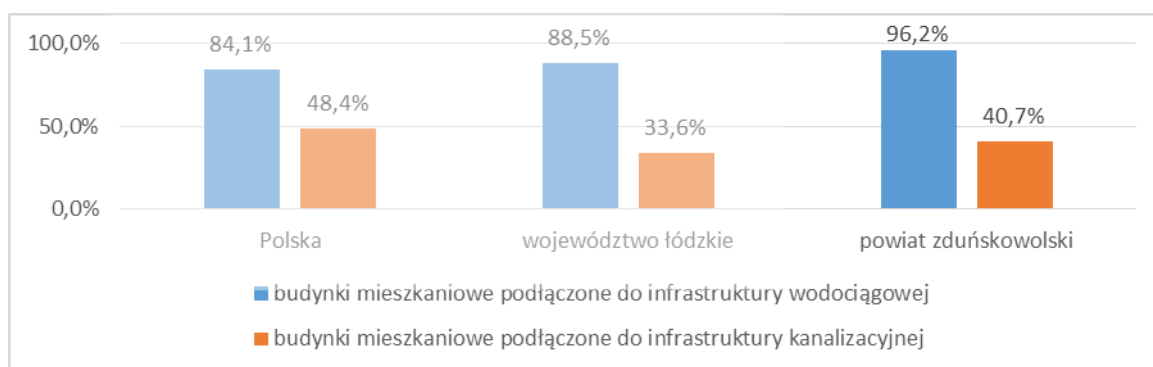
Rysunek 14 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W powiecie zduńskowolskim w 2015 roku 40,7% budynków mieszkalnych było podłączonych do sieci kanalizacyjnej, zaś do sieci wodociągowej 96,2% mieszkaniowych. Udział budynków mieszkaniowych wyposażonych w infrastrukturę kanalizacyjną wśród wszystkich budynków mieszkaniowych jest niższy niż w przypadku wartości tego wskaźnika dla całego kraju (48,4%), ale wyższy niż w województwie łódzkim (33,6%). Należy stwierdzić, że sieć wodociągowa jest w powiecie zduńskowolskim bardzo dobrze rozwinięta, na co wskazuje porównanie do sytuacji w kraju, gdzie tylko 84,1% budynków mieszkaniowych jest podłączonych do sieci wodociągowej oraz w województwie łódzkim, gdzie 88,5% budynków jest możliwe korzystanie z tego rodzaju infrastruktury.

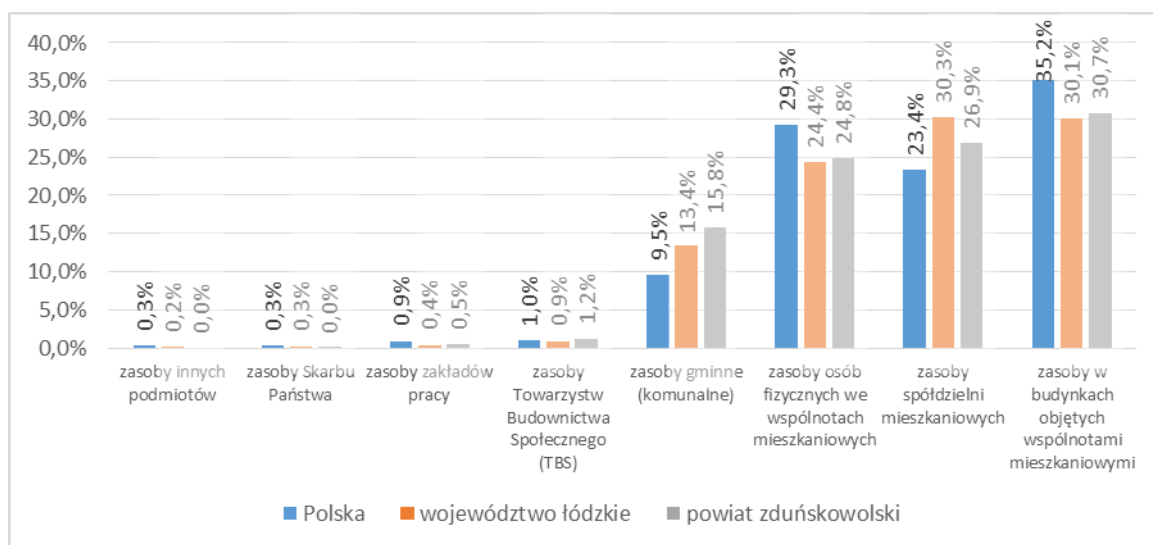
Rysunek 15 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych (2015r.)

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Struktura zasobów mieszkaniowych pod względem form własności w powiecie zduńskowolskim różni się w stosunku do całego kraju szczególnie wyższym udziałem budynków mieszkalnych będących własnością spółdzielni mieszkaniowych oraz gmin i niższym udziałem budynków objętych wspólnotami mieszkaniowymi oraz będących własnością osób fizycznych we wspólnotach mieszkaniowych.

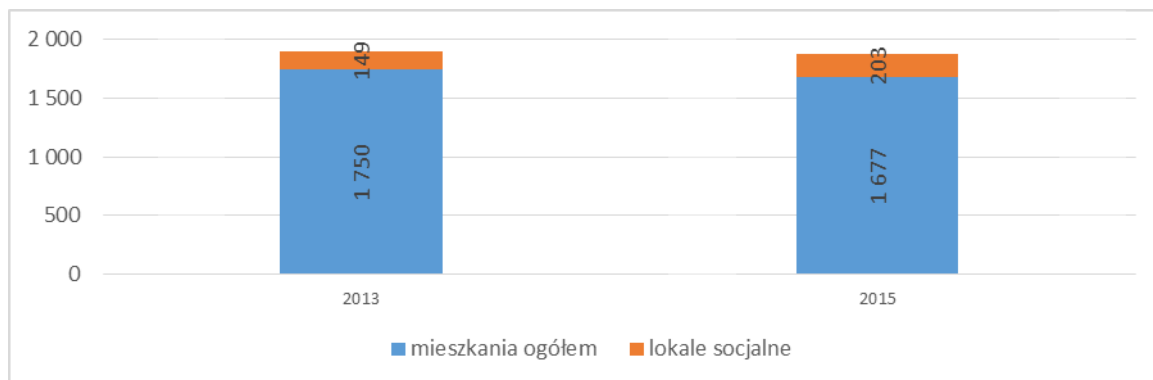
Rysunek 16 Zasoby mieszkaniowe według form własności (2015r.)

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W zasobach mieszkaniowych gmin w powiecie zduńskowolskim w roku 2015 znajdowało się 1880 mieszkań tzn. o 19 mniej niż w roku 2013. Liczba lokali socjalnych w roku 2015 wyniosła 203, co stanowiło wartość wyższą niż w roku 2013 o 54 lokale. Udział lokali socjalnych w mieszkaniach będących własnością gminy wyniósł w roku 2015 12%, a zatem zwiększył się w stosunku do roku 2013 o 3,5 punktu procentowego.

Rysunek 17 Zasoby mieszkaniowe gmin w powiecie zduńskowolskim (komunalne)

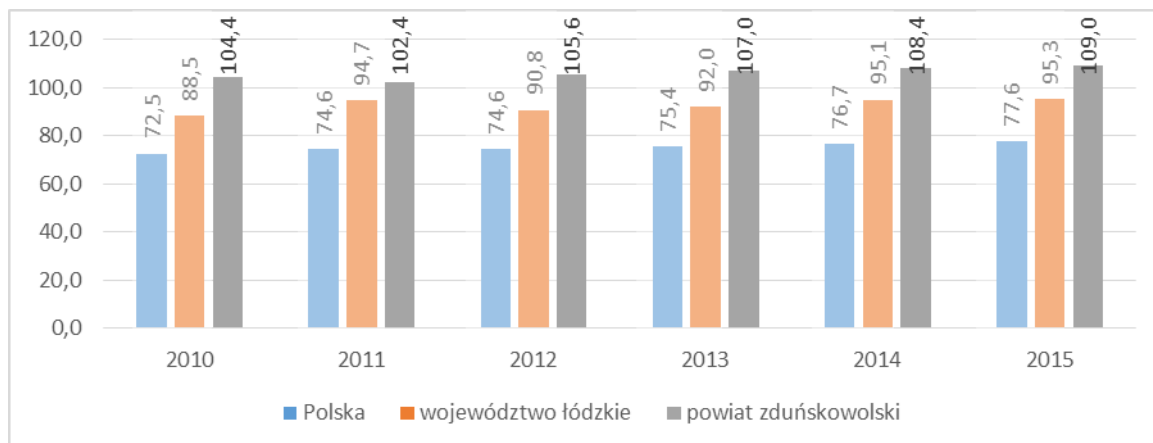

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura drogowa

Powiat zduńskowolski charakteryzuje się wyższą gęstością dróg powiatowych o twardej nawierzchni aniżeli województwo łódzkie oraz cały kraj. W roku 2015 długość dróg o twardej nawierzchni przypadających na 100 km² wyniosła aż 109 km. W przypadku danych dla Polski wartość tego wskaźnika to zaledwie 77,6 km, a w województwie łódzkim na 100 km² przypada nieco ponad 95 km dróg utwardzanych. Powyższe dane świadczą o relatywnie dobrej sieci dróg utwardzanych w powiecie zduńskowolskim. Wartość analizowanego wskaźnika dla powiatu zduńskowolskiego wzrosła na przestrzeni lat 2010-2015 o 4,2%. W tym samym okresie wartość wskaźnika dla województwa łódzkiego wzrosła o 7,2%, a dla całego kraju o 6,5%. Dynamika rozwoju sieci drogowej o twardej nawierzchni była zatem niższa w powiecie zduńskowolskim niż w województwie i kraju.

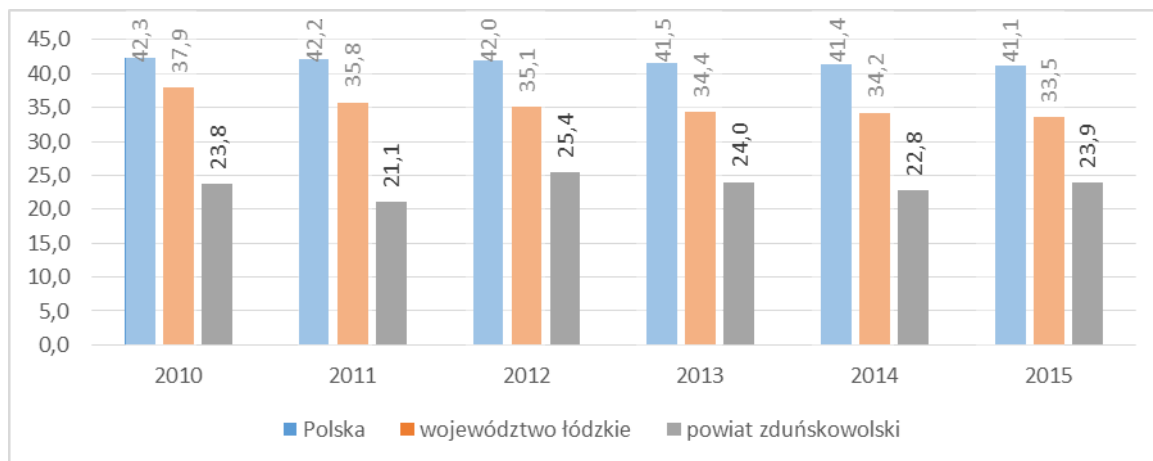
Rysunek 18 Drogi gminne i powiatowe na 100km² o twardej nawierzchni

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W powiecie zduńskowolskim zdecydowanie występuje mniejsze zagęszczenie dróg gruntowych aniżeli w województwie i kraju. Jest to konsekwencją wyższego udziału dróg o nawierzchni twardej i świadczy o dobrym stanie infrastruktury drogowej w powiecie. W roku 2015 długość dróg o gruntowej nawierzchni w powiecie zduńskowolskim na 100km² wyniosła jedynie 23,9 km wobec 33,5 km w województwie i 41,1 km w kraju.

Rysunek 19 Drogi gminne i powiatowe na 100km² o gruntowej nawierzchni

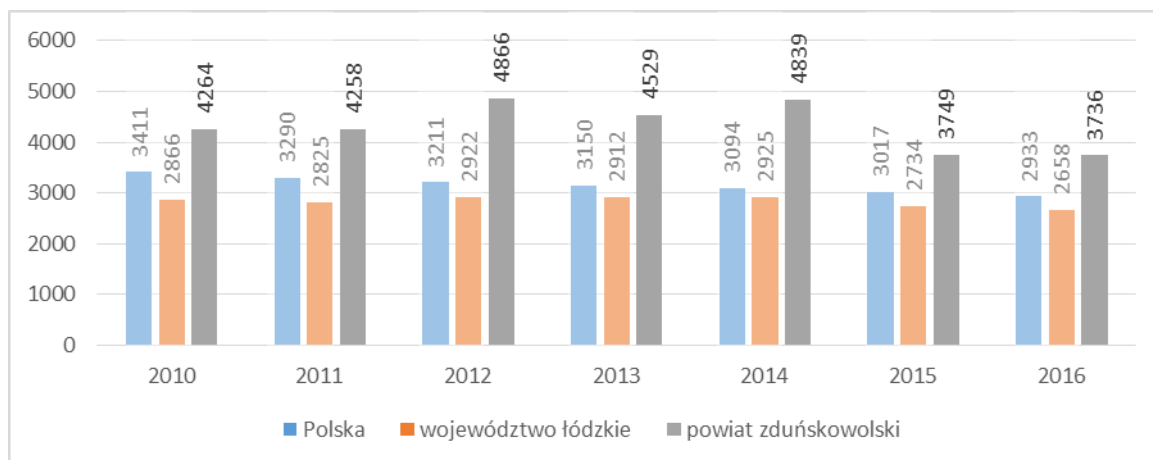

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura społeczna – opieka zdrowotna

Powiat zduńskowolski charakteryzuje się wyższą aniżeli w przypadku województwa i kraju liczbą osób przypadających na aptekę ogólnodostępną. Pomimo, że sytuacja na przestrzeni lat 2010-2016 uległa poprawie (spadek wartości wskaźnika o 13,7%) to nadal sytuacja jest gorsza niż w przypadku województwa i kraju. Na jedną ogólnodostępną aptekę w roku 2016 przypadało 3736 osób wobec 2933 w kraju oraz 2658 w województwie.

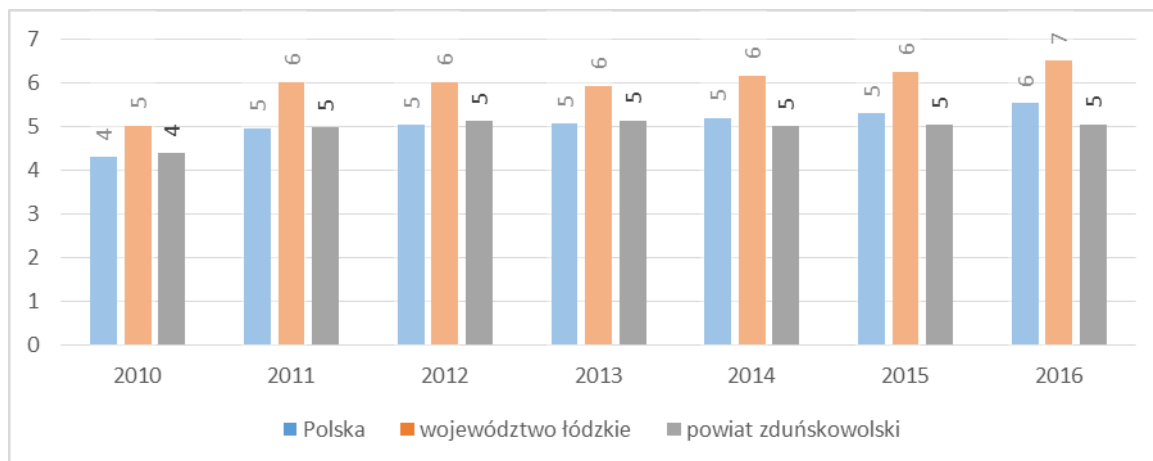
Rysunek 20 Ludność na aptekę ogólnodostępną

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Liczba przychodni przypadających na 10 tys. ludności powiatu zduńskowolskiego również jest niższa niż w przypadku kraju oraz województwa. W roku 2016 liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców wynosiła 5 wobec wartości tego wskaźnika 6 w kraju i 7 w województwie. W latach 2010-2016 wartość wskaźnika w powiecie wzrosła o 12,7%, jednakże w stosunku do kraju (18,8%) oraz województwa (19,8%) dynamika zmian była zdecydowanie niższa.

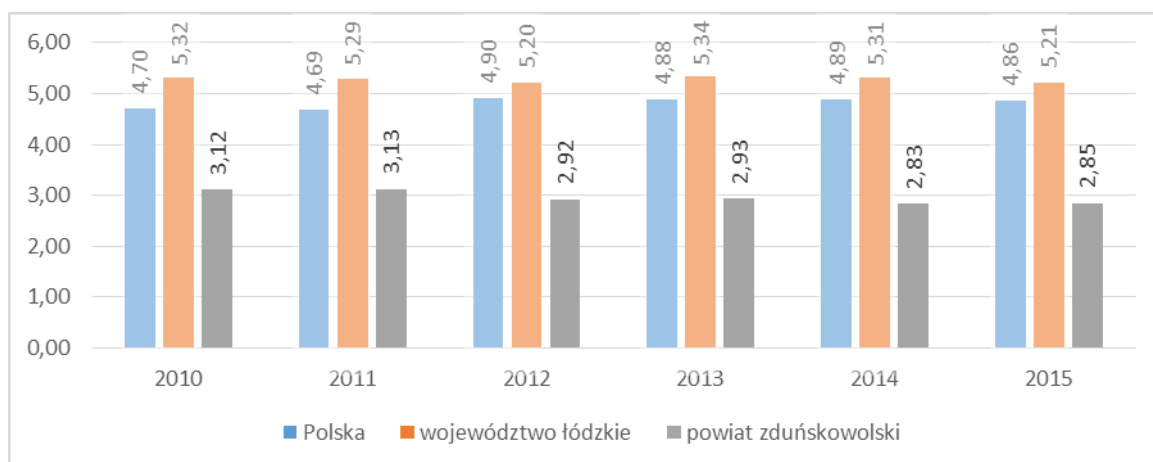
Rysunek 21 Liczba przychodni na 10 tys. ludności

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Dostępność łóżek w szpitalach ogólnych w powiecie zduńskowolskim jest niższa aniżeli w kraju i województwie. Na 1000 mieszkańców powiatu w roku 2015 przypadało ok. 3 łóżek szpitalnych wobec wartości tego wskaźnika dla województwa łódzkiego oraz kraju na poziomie ok. 5 łóżek. Wartość wskaźnika dostępności łóżek w szpitalach ogólnych w latach 2010-2015 zmniejszyła się w powiecie zduńskowolskim (spadek o 9,7%) oraz województwie łódzkim (spadek o 2,2%), podczas gdy w kraju nastąpił wzrost dostępności łóżek (wzrost o 3,4%).

Rysunek 22 Łóżka w szpitalach ogólnych na 1 tys. ludności

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura społeczna – stacjonarna pomoc społeczna

Liczba placówek stacjonarnej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w powiecie zduńskowolski w latach 2010-2016 kształtowała się na podobnym poziomie (0,44-0,45). W przypadku kraju oraz województwa w roku 2016 wartość ta była zbliżona do wartości odnotowanej w powiecie zduńskowolskim, jednakże w latach 2010-2013 w województwie i kraju dostępność infrastruktury społecznej była niższa niż w powiecie. W powiecie zduńskowolskim działają dwa domy pomocy oraz schronisko/dom dla bezdomnych oraz Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W ramach powiatu funkcjonują trzy Środowiskowe Domy Samopomocy:

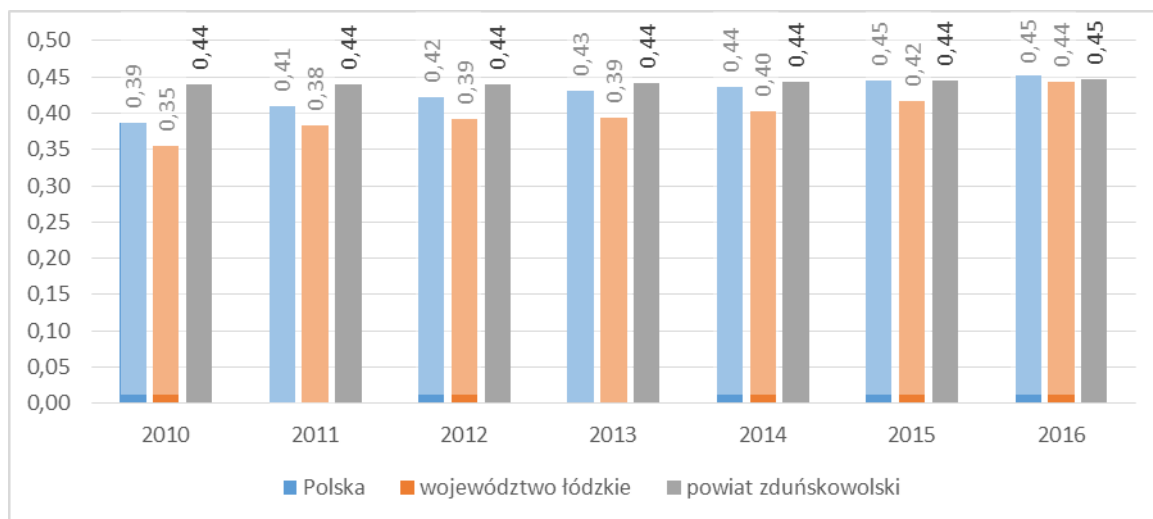
- **Środowiskowy Dom Samopomocy** w Przatówku – ośrodek wsparcia pobytu dziennego realizujący zadania z pomocy społecznej z zakresu administracji rządowej. Dom przeznaczony jest dla 30 uczestników przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka świadczy usługi w zakresie opiekuńczym osobom z obniżoną lub zaburzoną sprawnością psychiczną i umysłową, zapewniając im w szczególności podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Środowiskowy Dom Samopomocy w Przatówku funkcjonuje przez 5 dni w tygodniu w godzinach od 7:30 do 15:30².
- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Zduńskiej Woli** – zlokalizowany w budynku warsztatu przy Zespole Szkół Elektronicznych. Placówka przeznaczona jest dla 35 osób dorosłych przewlekle chorych oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie mieszkających na terenie powiatu zduńskowolskiego. Środowiskowy Dom Samopomocy działa przez 5 dni w tygodniu, od poniedziałku do piątku przez 8 godzin dziennie, w tym przez 6 godzin są prowadzone zajęcia z uczestnikami³.
- **Środowiskowy Dom Samopomocy w Zduńskiej Woli, ul. Dąbrowskiego 15** – placówka mieści się w zaadaptowanym budynku dawnej Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli. Dom przeznaczony jest dla 40 osób dorosłych przewlekle psychicznie chorych, osób niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych mieszkających na terenie powiatu zduńskowolskiego. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych oraz wyposażony w windę dla osób niepełnosprawnych i poruszających się z udziałem sprzętu pomocniczego⁴.

² Informacje pochodzą ze strony internetowej: http://www.powiatzdunskowolski.pl/strona-59-srodowiskowy_dom_samopomocy_w_przatowku.html

³ Informacje pochodzą ze strony internetowej: http://www.powiatzdunskowolski.pl/strona-291-srodowiskowy_dom_samopomocy_w_zdunskiej.html

⁴ Informacje pochodzą ze strony internetowej: http://www.powiatzdunskowolski.pl/strona-297-srodowiskowy_dom_samopomocy_w_zdunskiej.html

Rysunek 23 Placówki stacjonarnej pomocy społecznej na 10 tys. ludności

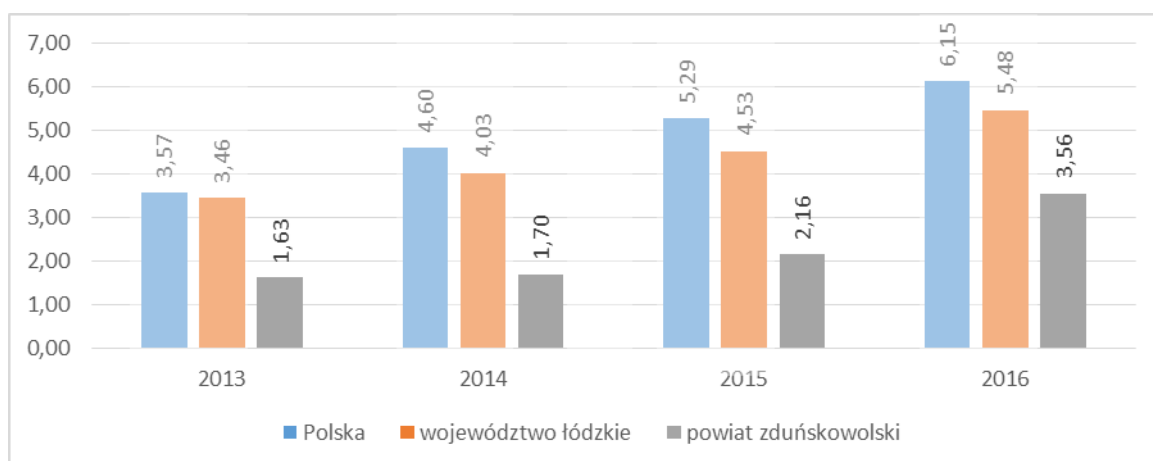

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura społeczna – żłobki i przedszkola

W powiecie zduńskowolskim na 100 dzieci w wieku 0-3 lat w roku 2016 przypadało 3,56 miejsc w żłobkach (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi). Porównując wartość tego wskaźnika dla powiatu zduńskowolskiego z wartością dla kraju (6,15) oraz województwa (5,46) należy stwierdzić, że dostępność miejsc w żłobkach w powiecie jest zdecydowanie niższa niż w województwie i kraju. W perspektywie lat 2013-2016 nastąpiła wprawdzie poprawa sytuacji (wzrost wartości wskaźnika o 118%), ale nadal jest to wynik zdecydowanie gorszy niż w województwie i kraju.

Rysunek 24 Miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) na 100 dzieci w wieku 0-3 lat

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W roku 2016 na 100 dzieci w wieku 3-5 lat w powiecie zduńskowolskim przypadało 87,8 miejsc w przedszkolach. W porównaniu do województwa (98,8) oraz kraju (99,2) dostępność miejsc w przedszkolach jest w powiecie zduńskowolskim zdecydowanie niższa. W roku 2010 różnice pomiędzy wartością wskaźnika dla województwa i kraju oraz powiatu były zdecydowanie mniejsze. Jednakże dynamika wzrostu dostępności miejsc w przedszkolach w powiecie zduńskowolskim była niższa niż w województwie i kraju. Należy wskazać, że w perspektywie lat 2010-2016 liczba dzieci w analizowanym wieku w województwie i kraju spadła o 0,2% podczas gdy w powiecie aż o 2,3%. Z kolei liczba miejsc w przedszkolach wzrosła w kraju o 33,8%, województwie o 31,2% i powiecie zduńskowolskim jedynie o 11,4%. Wskazuje to na niewielką poprawę infrastruktury przedszkolnej.

Infrastruktura społeczna – szkolnictwo

Liczba uczniów szkół podstawowych przypadających na jeden oddział w powiecie zduńskowolskim wynosi 18, co stanowi wartość identyczną jak w województwie łódzkim oraz kraju. W przypadku gimnazjów najnowsze dane są dostępne dla roku 2015, kiedy to liczba uczniów przypadających na jeden oddział w powiecie zduńskowolskim wyniosła 21. Wartość ta była taka sama dla województwa łódzkiego oraz kraju. Na przestrzeni lat 2010-2013 nie występowały istotne wahania wartości tych wskaźników należy zatem stwierdzić, że infrastruktura szkół podstawowych i gimnazjów w powiecie zduńskowolskim jest na wystarczającym poziomie. W przypadku szkół ponadgimnazjalnych do roku 2014 liczba uczniów przypadających na jeden oddział była wyższa niż w kraju i województwie, co mogło świadczyć o niewystarczającej infrastrukturze w tym zakresie. W roku 2015 wartość tego wskaźnika wyniosła 23 i była tożsama z wartościami odnotowanymi dla kraju i województwa. Na obszarze powiatu zduńskowolskiego powiatu działa 20 szkół podstawowych, 11 gimnazjów (w tym 1 społeczne), 4 licea ogólnokształcące, liceum plastyczne, szkoła muzyczna, 4 zespoły szkół zawodowych kształcące m.in. w zawodach z branży elektronicznej, mechanicznej, ekonomicznej, rolniczej, włókienniczej oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego, w którym działają szkoły dla dorosłych.

Tabela 2 Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych

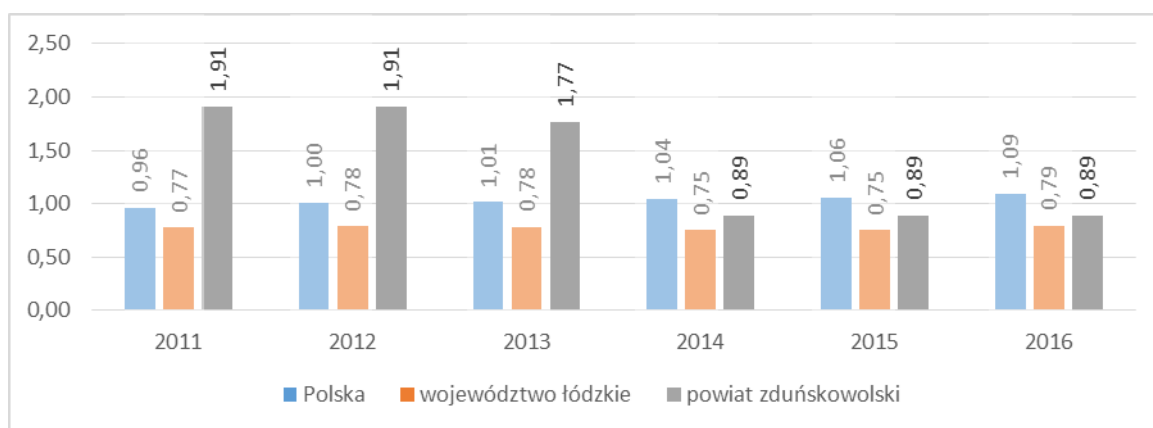
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Szkoly podstawowe	Polska	18	18	18	18	18	18	18
	Woj. łódzkie	18	18	18	18	18	18	18
	P. zduńskowolski	19	19	19	19	19	19	18
Szkoly gimnazjalne	Polska	22	22	22	21	21	21	Bd.
	Woj. łódzkie	22	22	22	21	21	21	Bd.
	P. zduńskowolski	22	23	21	21	21	21	Bd.
Szkoly ponadgimnazjalne	Polska	24	24	24	24	24	23	Bd.
	Woj. łódzkie	23	23	23	24	24	23	Bd.
	P. zduńskowolski	28	29	26	26	25	23	Bd.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Infrastruktura społeczna – kultura i sztuka

W roku 2016 w powiecie zduńskowolskim wartość wskaźnika liczby domów i ośrodków kultury na 10 tys. mieszkańców wyniosła 0,89. Była to wartość wyższa w porównaniu do województwa łódzkiego (0,79), ale niższa niż w perspektywie całego kraju (1,09). W latach 2011-2013 funkcjonowało w powiecie zdecydowanie więcej tego rodzaju instytucji a wartość wskaźnika wynosiła nawet 1,91, co było zdecydowanie lepszym rezultatem niż w analogicznym okresie odnotowano w województwie i kraju.

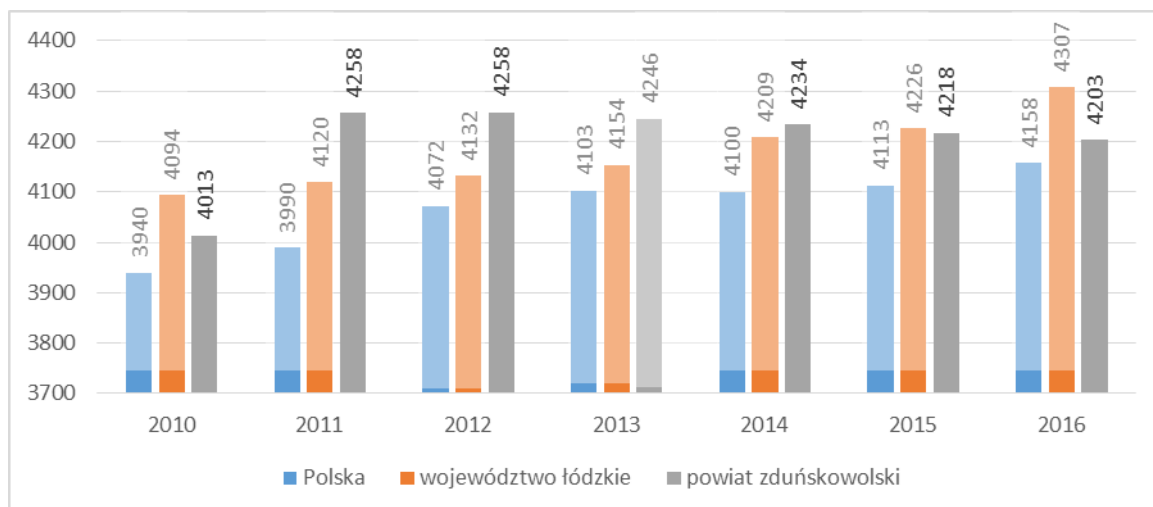
Rysunek 25 Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10 tys. mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Na jedną placówkę biblioteczną w powiecie zduńskowolskim w roku 2016 przypadało 4203 mieszkańców. Jest to poziom lepszy niż w województwie (4307), ale gorszy niż w kraju (4158). Wartość wskaźnika w stosunku do roku 2010 uległa pogorszeniu. Jest to jednak zjawisko widoczne w skali całego kraju i związane przede wszystkim z czynnikami demograficznymi.

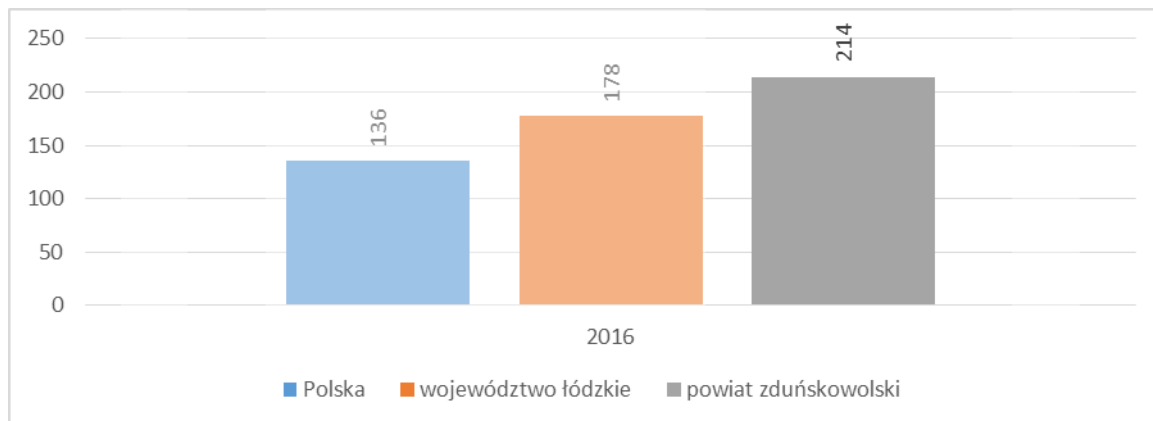
Rysunek 26 Ludność na 1 placówkę biblioteczną

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Zdecydowanie niższa dostępność w aspekcie kultury dotyczy kin. W powiecie zduńskowolskim na jedno miejsce w kinach stałych w 2016 roku przypadało aż 214 mieszkańców, podczas gdy wskaźnik ten dla województwa osiągnął wartość 178, a dla kraju tylko 136.

Rysunek 27 Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych (2016r.)

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Podsumowanie:

Analiza rozwiązań infrastrukturalnych powiatu zduńskowolskiego, wykazała że:

- liczba budynków mieszkalnych przypadających na 1000 mieszkańców w powiecie zduńskowolskim jest wyższa aniżeli w przypadku województwa łódzkiego i kraju. Zasoby mieszkaniowe pod względem ich jakości wypadają lepiej niż w województwie, o czym świadczy między innymi wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania (jednak gorzej niż w kraju),
- większa część budynków mieszkalnych wyposażona jest w infrastrukturę wodociągową, wiele natomiast nie posiada przyłączy do sieci kanalizacyjnej,

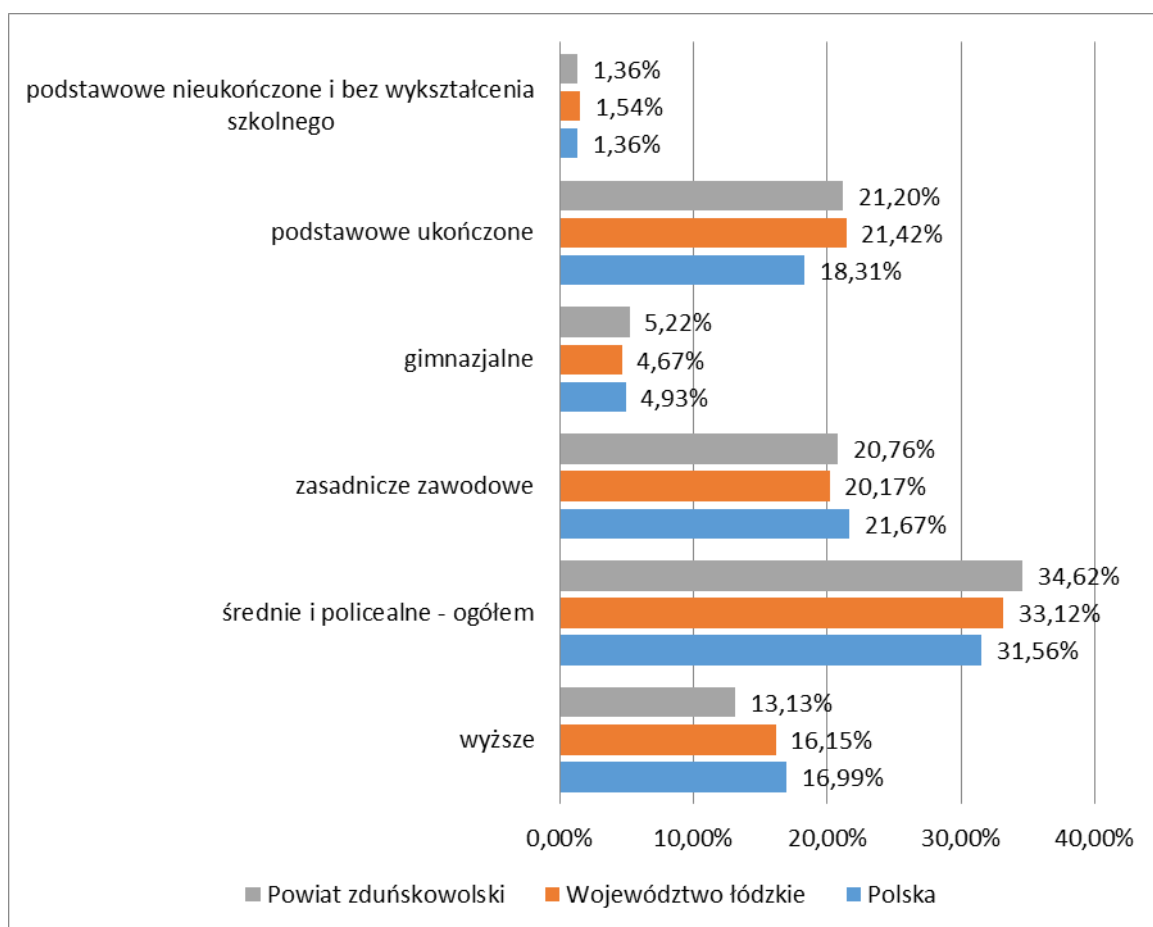
- **infrastruktura drogowa jest lepiej rozbudowana aniżeli w województwie i kraju, o czym świadczy zdecydowanie wyższe zagęszczenie dróg o nawierzchni twardej i niższe zagęszczenie dróg o nawierzchni gruntowej,**
- **dostępność usług zdrowotnych jest niższa niż w perspektywie całego kraju oraz województwa,**
- **dostępność infrastruktury pomocy społecznej oraz placówek stacjonarnej pomocy społecznej jest dopasowana do potrzeb,**
- **liczba miejsc w przedszkolach jest mniejsza od liczby dzieci w wieku 3-5 lat,**
- **szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne na terenie powiatu charakteryzuje się dobrą infrastrukturą szerokim spektrum wyboru kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych,**
- **liczba domów kultury przypadających na 10 tys. mieszkańców powiatu jest niższa niż w kraju, ale wyższa niż w województwie. Infrastruktura w zakresie kultury wymaga zatem dodatkowych inwestycji w celu poprawy dostępności usług kultury, aby osiągnąć poziom zbliżony do średniej dla kraju.**

Szkolnictwo zawodowe

W ramach diagnozy sytuacji szkolnictwa zawodowego została prześledzona struktura wykształcenia mieszkańców powiatu. Dane dotyczące wykształcenia mieszkańców powiatu świadczą o potencjale ekonomiczno-gospodarczym powiatu zduńskowolskiego. Informacje te zostały zestawione i porównane względem danych referencyjnych dla poziomu krajowego.

Dane dot. tej kategorii danych zaczerpnięte zostały z ostatniego Spisu Powszechnego (2011 r.) z uwagi na fakt, iż na chwilę sporządzenia raportu nie są dostępne bardziej aktualne dane w tym zakresie. W znacznej mierze struktura wykształcenia mieszkańców powiatu pozostaje zbliżona do struktury ogólnopolskiej. Co prawda można zauważyć wyższy udział ludności z wykształceniem podstawowym, lecz jednocześnie na terenie powiatu zamieszkuje stosunkowo więcej mieszkańców z wykształceniem średnim i policealnym, aniżeli w przypadku Polski ogółem. Istotnym elementem jest również udział osób o wykształceniu zawodowym – w tym przypadku udział ten dla powiatu wyniósł blisko 21%, co stanowi wynik zbliżony do średniej krajowej. Udział osób o takim wykształceniu może stanowić istotny sygnał dla potencjalnych inwestorów, informujący o występowaniu na analizowanym obszarze zasobu wykwalifikowanej siły roboczej.

Rysunek 28 Struktura wykształcenia ludności Polski i powiatu zduńskowolskiego, 2011 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Od 1 września 2017 roku kształcenie zawodowe realizowane będzie w dwustopniowych szkołach branżowych. Poniżej zaprezentowano najważniejsze informacje związane z reformą edukacji w tym aspekcie:

Branżowa szkoła I stopnia:

- 1 września 2017 r. dotychczasowa trzyletnia zasadnicza szkoła zawodowa przekształci się w trzyletnią branżową szkołę I stopnia;
- na rok szkolny 2017/2018 nie będzie prowadzona rekrutacja do klas pierwszych trzyletnich zasadniczych szkół zawodowych;
- od roku szkolnego 2017/2018 będzie prowadzona rekrutacja kandydatów do klasy pierwszej branżowej szkoły I stopnia;
- na lata szkolne 2017/2018 – 2019/2020 do branżowej szkoły I stopnia będzie przeprowadzana rekrutacja absolwentów gimnazjum, od roku szkolnego 2019/2020 przeprowadzana będzie rekrutacja absolwentów ośmioletniej szkoły podstawowej;
- w roku szkolnym 2017/2018 kształcenie w branżowej szkole I stopnia będzie odbywało się w zawodach ustalonych dla przekształcanej zasadniczej szkoły zawodowej.

Branżowa szkoła II stopnia:

- pierwsi absolwenci ukończą branżową szkołę I stopnia w 2020 r.;
- utworzenie branżowej szkoły II stopnia nastąpi 1 września 2020 r.;
- pierwsza rekrutacja kandydatów zostanie przeprowadzona na rok szkolny 2020/2021.

Jak podkreślają przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej, *wprowadzenie 2-letniej branżowej szkoły II stopnia zapewnia drożność kształcenia zawodowego w systemie szkolnym. Szkoła ta umożliwi absolwentom branżowej szkoły I stopnia kontynuację kształcenia w systemie szkolnym. Oznacza to, że możliwe będzie uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika oraz otrzymanie świadectwa dojrzałości. Absolwenci branżowej szkoły II stopnia po uzyskaniu świadectwa dojrzałości będą mogli kontynuować naukę na studiach wyższych. Utworzenie branżowej szkoły II stopnia dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia umożliwi, bez przerywania nauki, przygotowanie się do egzaminu maturalnego. Zarówno uczniowie branżowej szkoły I stopnia, jak i branżowej szkoły II stopnia będą objęci działaniami wychowawczymi⁵.*

Sytuacja szkolnictwa zawodowego

Na terenie powiatu zduńskowolskiego funkcjonują następujące szkoły zawodowe:

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 wchodząca w skład Zespołu Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica w Zduńskiej Woli⁶

Placówka kształci w zawodzie:

- monter elektronik.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 wchodząca w skład Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli⁷

Kierunki kształcenia obejmują:

- szkoła branżowa I stopnia - mechanik monter maszyn i urządzeń oraz operator obrabiarek skrawających;
- oddział wielozawodowy - zawód i miejsce praktyk uczeń wybiera sam, np.: sprzedawca, lakiernik, blacharz samochodowy, mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, blacharz samochodowy, monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych, piekarz, rzeźnik wędliniarz, cukiernik, ślusarz, murarz, dekarz, stolarz, tapicer, krawiec, elektryk, fryzjer (praktyczna nauka zawodu realizowana jest na podstawie umowy o pracę z pracodawcą).

Zasadnicza Szkoła Zawodowa wchodząca w skład Zespołu Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojśławicach⁸

Uczniom proponuje się następujące typy kształcenia:

⁵ Informacje na temat reformy edukacji pochodzą ze strony internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, dostępnej na: reformaedukacji.men.gov.pl [dostęp 10.07.2017].

⁶ Informacje o szkole pochodzą ze strony internetowej www.zse-zdwola.pl [dostęp 10.07.2017].

⁷ Informacje o szkole pochodzą ze strony internetowej www.zsznr1.pl [dostęp 10.07.2017].

⁸ Informacje o szkole pochodzą ze strony internetowej wojswlawice.ksiezyc.pl [dostęp 10.07.2017].

- szkoła branżowa I stopnia w zawodzie kucharz;
- szkoła branżowa I stopnia zawodowa w zawodzie mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych;
- szkoła branżowa I stopnia zawodowa w zawodzie rolnik.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna nr 5 wchodząca w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Zduńskiej Woli⁹

Ta wyspecjalizowana w kształceniu dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego placówka kształci w następujących zawodach:

- kucharz małej gastronomii;
- sprzedawca;
- blacharz samochodowy;
- mechanik samochodowy;
- krawiec;
- fryzjer;
- cukiernik;
- piekarz;
- rzeźnik – wędliniarz;
- elektryk;
- ślusarz;
- stolarz.

Szkoła współpracuje z wieloma zakładami pracy, które oferują uczniom możliwość praktyki w zawodzie.

Zasadnicza Szkoła Wielozawodowa wchodząca w skład Zespołu Szkół Aktywności Zawodowej¹⁰

Szkoła kształci w klasach wielozawodowych w zawodach:

- elektryk – rzeźnik - wędliniarz;
- sprzedawca - mechanik pojazdów samochodowych;
- krawiec – lakiernik;
- fryzjer - monter instalacji urządzeń sanitarnych;
- stolarz – tapicer;
- kucharz małej gastronomii - blacharz budowlany – dekarz;
- piekarz - blacharz samochodowy;
- cukiernik.

Podstawy teoretyczne zawodu uczniowie zdobywają na kursach zawodowych finansowanych przez szkołę. Natomiast praktycznej nauki zawodu uczą się od współpracujących z placówką przedsiębiorców i rzemieślników.

W powiecie zduńskowolskim znajdują się również szkoły o profilu technicznym. Należy jednak zaznaczyć, że od roku szkolnego 2019/2020 uczniowie kończący VIII klasę szkoły podstawowej rozpoczną naukę w 5 letnim technikum, a nie 4 letnim jak to miało miejsce do tej pory. W powiecie znajdują się takie technika jak:

⁹ Informacje o szkole pochodzą ze strony internetowej www.grzegorzewskazdw.pl [dostęp 10.07.2017].

¹⁰ Informacje o szkole pochodzą ze strony internetowej www.zdz-zdwola.pl [dostęp 10.07.2017].

- Technikum nr 2 (Zespół Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica w Zduńskiej Woli):
 - **TECHNIK ELEKTRONIK** – zdobycie zawodu pozwalana podjęcie pracy w zakładach przemysłowych, w których są produkowane lub stosowane urządzenia elektroniczne, w warsztatach naprawczych urządzeń elektronicznych i firmach instalujących urządzenia elektroniczne, serwisach samochodowych oraz firmach zajmujących się montażem, naprawą i sprzedażą komputerów.
 - **TECHNIK TELEINFORMATYK** – zdobyte kwalifikacje pozwalają na świadczenie usług z dziedziny telekomunikacji i informatyki, które są ukierunkowane na projektowanie i konfigurowanie sieci, transmisję danych w sieciach, konfigurowanie i eksploataowanie urządzeń i usług sieciowych.
 - **TECHNIK INFORMATYK** – absolwenci kierunku będą mogli podejmować pracę w agencjach reklamowych i promocyjnych, drukarniach, zespołach realizujących projekty portali i stron www oraz prowadzić własną działalność biznesową.
- Technikum nr 1 (Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli);
 - **TECHNIK MECHANIK LOTNICZY** – kierunek kształcenia pozwala na wykonywanie takich zadań zawodowych ka: wykonywanie i ocena techniczna statków powietrznych, wykonywanie obsługi liniowych statków powietrznych, wykonywanie obsługi hangarowej statków powietrznych, wykonywanie napraw zespołów wyposażenia statków powietrznych.
 - **TECHNIK ORGANIZACJI REKLAMY** – w procesie kształcenia uczniowie nabywają umiejętności organizowania oraz prowadzenia sprzedaży produktów i usług reklamowych, organizowanie oraz prowadzenie kampanii reklamowych, projektowanie oraz wykonywanie produktów reklamowych.
 - **TECHNIK LOGISTYK** – absolwenci kierunku znajdą zatrudnienie w przedsiębiorstwach logistycznych, handlowych i spedycyjnych jako koordynatorzy zatrudnienia i zbytu, spedytory, przedstawiciele handlowi, specjaliści handlu zagranicznego.
 - **TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH** – kierunek pozwala na zatrudnienie w autoryzowanych stacjach obsługi, stacjach kontroli pojazdów, salonach sprzedaży pojazdów samochodowych, zakładach produkcyjnych i naprawczych pojazdów samochodowych, przedsiębiorstwach transportu zbiorowego, firmach zajmujących się obrotem pojazdami samochodowymi i ich częściami.
- Technikum nr 3 (Zespół Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylia w Zduńskiej Woli);
 - **TECHNIK HOTELARSTWA** – to kierunek przygotowujący uczniów do kompleksowej obsługi gościa hotelowego (repcja, służba piętrowa, gastronomia, usługi komplementarne).
 - **TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH** – kształtuje umiejętności związane z planowaniem i organizacją żywienia.
 - **TECHNIK TRANSPORTU KOLEJOWEGO** – absolwent zdobywa wiedzę mającą na celu obsługę urządzeń technicznych, obsługę osób i spedycję towarów.

- Technikum (Zespół Szkół rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojławicach):
 - **TECHNIK ROLNIK** – zawód pozwalający na prowadzenie produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz organizuje, nadzoruje i wykonuje prace związane z nasiennictwem i hodowlą, opracowuje technologie i prowadzi uprawę, planuje, organizuje i przeprowadza poszczególne etapy produkcji.
 - **TECHNIK MECHANIZACJI ROLNICTWA I AGROTRONIKI** – podczas kształcenia uczniów przygotowuje się do wykonywania zadań zawodowych związanych z planowaniem eksploatacji i napraw pojazdów i środków transportowych, maszyn i urządzeń rolniczych wraz z wykonywaniem diagnostyki i oceny stanu technicznego sprzętu rolniczego.
 - **TECHNIK KELNER** – w procesie kształcenia uczniowie zdobywają kompetencje i umiejętności, które pozwalają na pracę w placówkach gastronomicznych, obiektach hotelowych i firmach cateringowych.
 - **TECHNIK ŻYWIENIA I USŁUG GASTRONOMICZNYCH** – uczniowie przygotowani są do wykonywania takich zadań jak planowanie i ocenianie żywności, organizowanie i wykonywanie usług oraz sporządzenie potraw i napojów poprzez planowanie i ocenianie jadłospisów.
- Technikum Fryzjerskie (Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):
 - **TECHNIK USŁUG FRYZJERSKICH** – uczeń zdobywa kwalifikacje związane z wykonywaniem zabiegów fryzjerskich oraz projektowaniem fryzur.
- Technikum Budowlane (Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):
 - **TECHNIK BUDOWNICTWA** – absolwenci uzyskują takie kwalifikacje jak: wykonywanie robót murarskich i tynkarskich, organizacja i kontrolowanie robót budowlanych, sporządzenie kosztorysów i dokumentacji przetargowej.
- Technikum Informatyczne (Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):
 - **TECHNIK INFORMATYK O PROFILU GRY KOMPUTEROWE** – zdobycie zawodu stwarza takie możliwości jak wykonanie projektów gier komputerowych (od tworzenia fabuły, leveli, koncepcji, poprzez projekt graficzny, kodowanie i promocję).
- Technikum Systemów Energetyki Odnawialnej (Zakład Doskonalenia Zawodowego w Łodzi):
 - **TECHNIK URZĄDZEŃ I SYSTEMÓW ENERGETYKI ODNAWIALNEJ** – kształcenie na kierunku pozwala na zdobycie takich kwalifikacji jak: montaż urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.

Także absolwenci szkoły policealnej mogą uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe na poziomie technika lub robotnika wykwalifikowanego. Na terenie powiatu zduńskowolskiego funkcjonują placówki, które oferują naukę w takich kierunkach jak: terapeuta zajęciowy i dietetyk - Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zduńskiej Woli. Dodatkowo w ramach Szkoły Policealnej dla Dorosłych kształcenie prowadzone jest w kierunkach: technik BHP, technik archiwista, technik rachunkowości, technik administracji, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekunka środowiskowa, technik informatyk, technik usług pocztowych i finansowych, technik usług kosmetycznych, opiekunka dziecięca, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun osoby starszej.

W powiecie zduńskowolskim prowadzone są także kwalifikacyjne kursy zawodowe, których ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Placówkami prowadzącymi pozaszkolne formy kształcenia ustawicznego są:

- Centrum Kształcenia Ustawicznego, które oferuje takie kursy jak:
 - Kucharz;
 - Wędliniarz;
 - Cukiernik;
 - Florysta;
 - Technik turystyki wiejskiej;
 - Technik chłodnictwa klimatyzacji;
 - Mechanik motocyklowy;
 - Opiekun medyczny;
 - Logistyk;
 - Spedytor;
 - Technik organizacji reklamy;
 - Leśnik.
- Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojstawicach, oferujący takie kursy jak:
 - Technik agrobiznesu;
 - Rolnik;
 - Technik żywienia i usług gastronomicznych;
 - Sporządzanie potraw i napojów;
 - Piekarz;
 - Wędliniarz.

Natomiast w przypadku szkół branżowych, tylko Zespół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte oferuje:

- Kształcenie w szkole Branżowej I Stopnia w zawodach:
 - mechanik monter maszyn i urządzeń;
 - operator obrabiarek skrawających.

Kierunki rozwoju szkół zawodowych

Zgodnie z metodologią przyjętą przez twórców badania *Barometr zawodów*¹¹ (jest to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach; badanie jest przeprowadzane na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej; koordynatorem krajowym jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, a na poziomie wojewódzkim Barometr zawodów koordynowany jest przez wojewódzkie urzędy pracy; Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce), zawody podzielić można na trzy grupy:

- **Zawody deficytowe** to takie, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka;

¹¹ *Barometr zawodów 2017*, dostępne na: https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2017/Raport_polski_web.pdf [dostęp: 8.07.2017].

- **Zawody zrównoważone** to takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się);
- **Zawody nadwyżkowe**, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Wyniki badania za rok 2016 rok wskazują, że zawody deficytowe na terenie powiatu zduńskowolskiego to:

floryści	krawcy i pracownicy produkcji odzieży	kucharze	lekarze
monterzy instalacji budowlanych	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	operatorzy obrabiarek skrawających	pracownicy ds. jakości
samodzielni księgowi	spawacze	ślusarze	tapicerzy

Według metodologii przyjętej na potrzeby przygotowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli raportu *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zduńskowolskim w 2016 roku*¹² dany zawód kwalifikuje się do zawodów deficytowych gdy:

- występuje większa liczba dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym;
- odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza mediany
- odpływ bezrobotnych podwyższa lub równoważy napływ;

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem rejestracji bezrobotnych, a wskaźnik dostępności oferty pracy (informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów - im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa) wynosi zero.

Grupę zawodów deficytowych tworzą:

¹² Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, *Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zduńskowolskim w 2016 roku*, dostępne na: pupzdwoła.pl/asynch/download/f_id/1009 [dostęp: 8.07.2017].

spedytorzy i pokrewni

operatorzy maszyn do
produkcji wyrobów
papierniczych

specjaliści do spraw
sprzedaży (z wyłączeniem
technologii informacyjno-
komunikacyjnych)

pracownicy sprzedaży
i pokrewni gdzie indziej
niesklasyfikowani

opiekunowie dziecięcy

asystenci nauczycieli

Do zawodów maksymalnie deficytowych zaliczyć należy natomiast:

rzemieślnicy gdzie
indziej
niesklasyfikowani

rękodzielnicy
wyrobów z tkanin,
skóry i pokrewnych
materiałów

kierownicy w handlu
detalicznym
i hurtowym

kierownicy
w instytucjach
edukacyjnych

monterzy sprzętu
elektrycznego

kierownicy
w gastronomii

pracownicy obsługi
biura gdzie indziej
niesklasyfikowani

kierownicy do spraw
produkcji
przemysłowej

Wśród wymienionych wyżej zawodów znajdują się te, do wykonywania których kształci się w placówkach oferujących kształcenie zawodowe. Są to¹³:

- krawcy i pracownicy produkcji odzieży - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie krawiec realizuje zadania związane z wytwarzaniem oraz konfekcjonowaniem wyrobów odzieżowych. W procesie kształcenia zawodowego kształtowane są umiejętności rozpoznawania materiałów odzieżowych i dodatków krawieckich, określania ich właściwości oraz możliwości zastosowania, dobierania fasonów odzieży do określonych typów sylwetek klientów, korzystania z rysunków żurnalowych i modelowych, wykonywania prostych projektów plastycznych oraz konstruowania i modelowania form odzieży zgodnie z zamówieniem klienta. Krawiec wykonuje również czynności związane z organizacją stanowiska pracy, obsługą maszyn szwalniczych;
- kucharze - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie kucharz powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych: przechowywania

¹³ Informacje na temat zawodów pochodzą ze zbiorów Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej.

żywności, sporządzania potraw i napojów, wykonywania czynności związanych z ekspedycją potraw i napojów;

- monterzy instalacji budowlanych, w tym np. monterzy instalacji sanitarnych – absolwent może wykonywać zadania zawodowe związane z wykonywaniem robót związanych z budową i remontem sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych, ciepłowniczych oraz budową i remontem węzłów ciepłowniczych; lub monterzy zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie - absolwent wykonuje w obiektach budowlanych: montaż suchej zabudowy, roboty malarsko-tapeciarskie oraz roboty posadzkarskie i okładzinowe;
- operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych: użytkowania maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w procesie przetwórstwa tworzyw sztucznych, wytwarzania wyrobów z tworzyw sztucznych, nadzorowania i kontrolowania procesów produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, a także wykonywania przeglądów, regulacji oraz konserwacji maszyn, urządzeń i narzędzi stosowanych w przetwórstwie tworzyw sztucznych;
- operatorzy obrabiarek skrawających - czynnościami w zawodzie absolwenta są prace ustawcze i obróbkowe, które wykonuje pracownik zajmujący się wytwarzaniem części maszyn na obrabiarkach konwencjonalnych i obrabiarkach sterowanych numerycznie; praca operatora obrabiarek skrawających wymaga na ogół zespołowego działania i oparta jest na współpracy;
- ślusarze - zadaniem absolwenta jest ręczna lub ręczno-maszynowa obróbka metali, budowa, konserwacja i naprawa prostych konstrukcji, mechanizmów, narzędzi i wyrobów metalowych;
- tapicerzy - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie tapicer jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych: tapicerowania mebli oraz ich napraw i renowacji, tapicerowania niektórych części wyposażenia środków transportowych (np. siedzenia samochodowe), sprzętu sportowego (maty, piłki, urządzenia treningowe), tapicerowania sprzętu medycznego, innych specjalistycznych wyrobów tapicerowanych zgodnych z zamówieniem;
- rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie rękodzielnik wyrobów włókienniczych przygotowany jest do wykonywania następujących zadań zawodowych: przygotowywania surowców i półproduktów do wytwarzania rękodzielniczych wyrobów włókienniczych, obsługiwanie maszyn i urządzeń do ręcznego wytwarzania wyrobów włókienniczych, wytwarzania i wykańczania rękodzielniczych wyrobów włókienniczych, a także wykonywania prac związanych z konserwacją i renowacją włókienniczych wyrobów dekoracyjnych;
- monterzy sprzętu elektrycznego - absolwent szkoły kształcącej w zawodzie monter-elektronik przygotowany jest do wykonywania następujących zadań zawodowych: montowania elementów i układów elektronicznych na płytkach drukowanych, montowania podzespołów i układów elektronicznych w urządzeniach, instalowania i konserwowania urządzeń elektronicznych.

Ponadto absolwenci szkół zawodowych mogą zdobyć dodatkowe uprawnienia w celu wykonywania zawodu:

- spawacz – uprawnienia może uzyskać osoba, która ukończyła kurs zawodowy i zdała egzamin przed komisją kwalifikacyjną, kursy takie organizowane są w Zakładach Doskonalenia Zawodowego;
- rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani, a wśród nich monterzy żaluzji, monterzy znaków nawigacyjnych i inni – umiejętności potrzebne do wykonywania takich zawodów uczniowie szkół zawodowych mogą zdobyć w toku praktyk.

Należy podkreślić, że na dzień 31.12.2015 roku bez pracy pozostawało ponad 32% absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i 15% absolwentów techników. Jednak wraz z upływem czasu odsetek ten malał. Na koniec maja 2016 roku liczba bezrobotnych absolwentów zasadniczych szkół zawodowych zmalała o ponad 18 punktów procentowych¹⁴.

Podsumowanie:

Zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu z 2011 roku największa część mieszkańców legitymuje się wykształceniem średnim, bądź policealnym. W relacji do średniej w skali kraju ich odsetek był w powiecie wyższy o niecałe 3 p.p. W powiecie odnotowano mniejszy udział osób z wykształceniem wyższym, niż w skali kraju o niecałe 4 p.p. Analiza danych z zakresy szkolnictwa zawodowego pozwoliła na wyciągnięcie dwóch kluczowych, w kontekście rozwoju gospodarczego powiatu, wniosków:

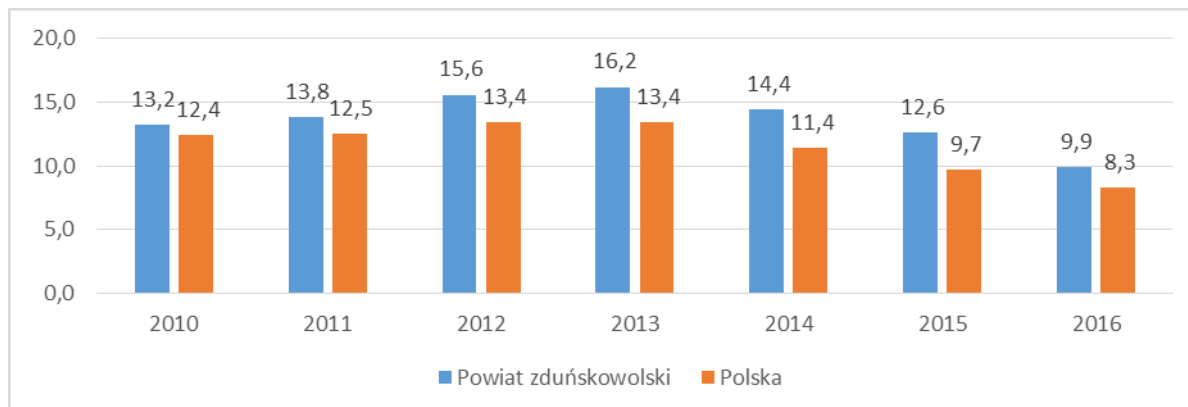
- Atutem powiatu zduńskowolski jest szeroka oferta kształcenia w szkołach zawodowych. Program szkolnictwa jest w części dostosowany do uzupełnienia braków w podaży pracy na terenie powiatu zduńskowolskiego. Kierunki kształcenia, które odpowiadają potrzebom uzupełnienia zawodów deficytowych w powiecie stanowią m.in.: monter instalacji budowlanych, tapicer, ślusarz, czy też kucharz. Dodatkowo w szkołach zawodowych uczniowie mogą zdobywać dodatkowe uprawnienia, pozwalające wykonywać im deficytowe zawody, jak: spawacz i monter znaków nawigacyjnych.
- Kierunki kształcenia zawodowego nie odpowiadają stricte zapotrzebowaniu na najbardziej deficytowe stanowiska w powiecie.

Bezrobocie

W przypadku stopy bezrobocia rejestrowanego, poziom odnotowany na terenie analizowanego powiatu przekracza rokrocznie średnią krajową. Niemniej zauważyć można od 2013 r. trend spadkowy w tym zakresie, poprzez co na koniec 2016 r. stopa bezrobocia dla powiatu spadła poniżej poziomu 10%. Spadek stopy bezrobocia świadczy o korzystnej zmianie sytuacji gospodarczej, co w przyszłości przynieść może kolejne pozytywne zmiany w postaci np. zmniejszenia nakładów koniecznych do poniesienia w związku z pomocą społeczną, stanowiącą jeden z głównych wydatków powiatu.

Rysunek 29 Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i powiecie zduńskowolskim w latach 2010-2016 (w %)

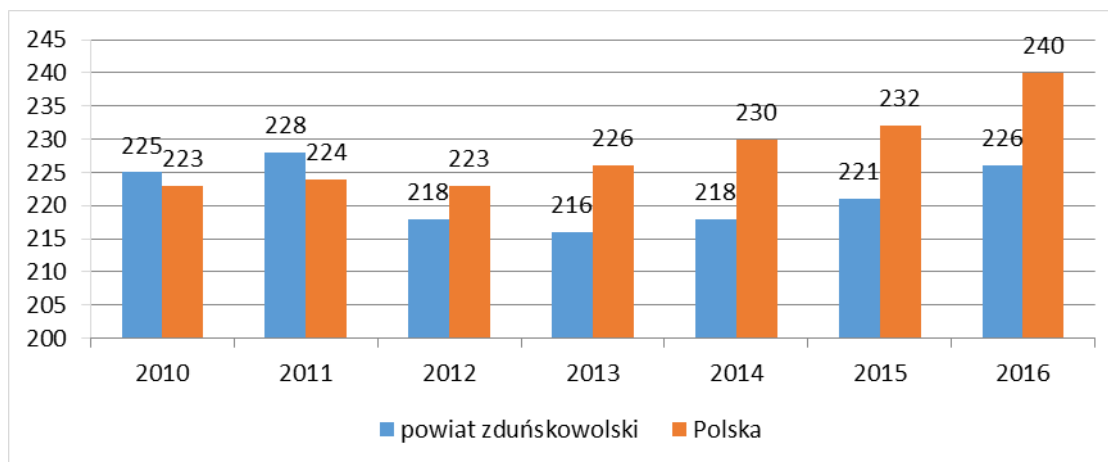
¹⁴ Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie zduńskowolskim w 2016 roku, dostępne na: pupzdwoła.pl/asynch/download/f_id/1009 [dostęp: 8.07.2017].

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W 2016 roku na 1 000 mieszkańców powiatu zduńskowolskiego przypadało 226 osób pracujących. Do 2011 roku wartość ta wzrastała i wyższa była od średniej dla kraju, po czym na terenie powiatu odnotowano spadek przy jednoczesnym wzroście wartości w Polsce. Od roku 2013 nastąpił rokroczny wzrost, przy czym w każdym analizowanym roku wartości te były niższe od liczby pracujących osób przypadających na 1 000 mieszkańców w skali kraju.

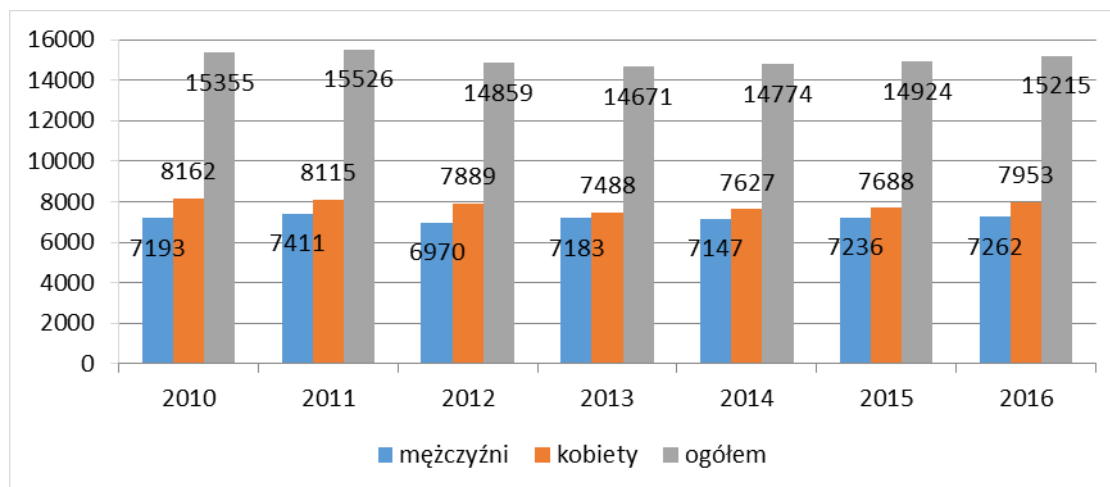
Rysunek 30 Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców w powiecie zduńskowolskim i Polsce w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W analizowanym okresie lat 2010-2016 liczba pracujących mieszkańców wahała się, od roku 2013 rokrocznie zwiększając swą wartość, przy czym w ostatnim roku wartość ta niższa była, niż na początku analizowanego okresu. W 2016 roku pracujących osób było 15 215, tj. o 0,92% mniej względem roku 2010. Zaznaczyć należy, że znacznie wyższe zatrudnienie dotyczyło kobiet niż mężczyzn. Liczba pracujących w podziale na płeć wahała się- najwyższy odsetek pracujących kobiet przypadł na lata 2010-2011, podczas gdy w kontekście najwyższej liczby pracujących mężczyzn były to lata 2011 oraz 2016. W ostatnim analizowanym roku pracowało 7 953 mieszkanki powiatu zduńskowolskiego (o 2,6% mniej niż w roku 2010), oraz 7262 mieszkańców (notując jednoprocenowy wzrost względem roku 2011).

Rysunek 31 Pracujący wg płci na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016

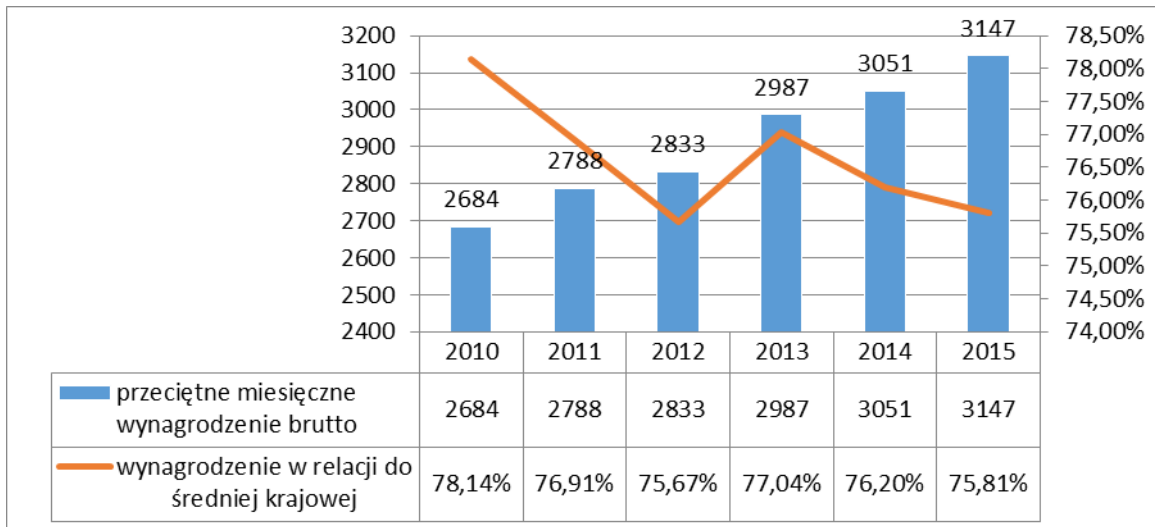
Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, największy odsetek (43,8%) aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu zduńskowolskiego pracuje w sektorze związanym z przemysłem i budownictwem, 17,4% pracujących przypada na sektor rolniczy (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), po 11,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) oraz w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja), zaś 22,4% przypada na pozostałe sektory.

W kontekście struktury zatrudnienia istotne są również informacje dotyczące wyjazdów oraz przyjazdów do pracy. Z danych statystycznych Banku Danych Lokalnych wynika, że liczba mieszkańców wyjeżdżających do pracy poza teren powiatu kształtowała się na poziomie 5 470 osób, stanowiąc niemal 36% wszystkich zatrudnionych, przyjeżdżających na teren powiatu w celu zarobkowym było zaś 4 174 osób. Saldo przyjazdów i wyjazdów wynosiło wówczas -1 296, co oznacza, iż większa liczba osób podjęła zatrudnienie poza terenem powiatu, niż liczba osób spoza powiatu zduńskowolskiego pracujących na tym obszarze.

Na przestrzeni lat 2010-2015 przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto rokrocznie zwiększało się, w ostatnim analizowanym roku osiągając wartość wyższą o 463 zł niż w roku 2010. Jednocześnie w każdym analizowanym roku wynagrodzenie brutto niższe było od średniej krajowej, w roku 2015 stanowiąc 76% średniego krajowego wynagrodzenia. W roku 2010 relacja ta wynosiła 78%. Dynamika wzrostu średniej kwoty brutto wynagrodzenia w powiecie mniejsza jest od dynamiki wzrostu wynagrodzenia w skali kraju.

Rysunek 32 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w powiecie zduńskowolskim

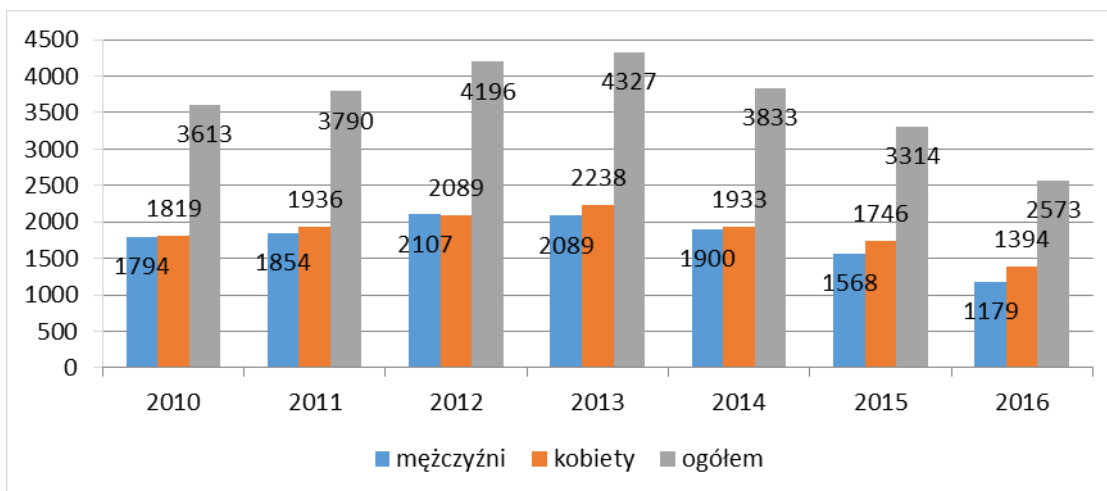

Źródło

dło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Liczba osób pozostających bez pracy na terenie powiatu w 2016 roku równa była 2 573 osób, co względem roku 2010 stanowiło spadek o 29%. Między 2010 a 2016 rokiem liczba bezrobotnych wahała się, stale malejąc od roku 2013, na który przypadła najwyższa liczba bezrobotnych (4 327, o 40% więcej, niż w roku 2016). Sytuacja pozostawania bez pracy wśród kobiet i mężczyzn różniła się- w każdym roku (z wyjątkiem roku 2012) kobiety stanowiły większy odsetek osób bezrobotnych. Liczba bezrobotnych mężczyzn na przestrzeni analizowanego okresu zmniejszyła się o 34%, kobiet zaś o 36%.

Rysunek 33 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016

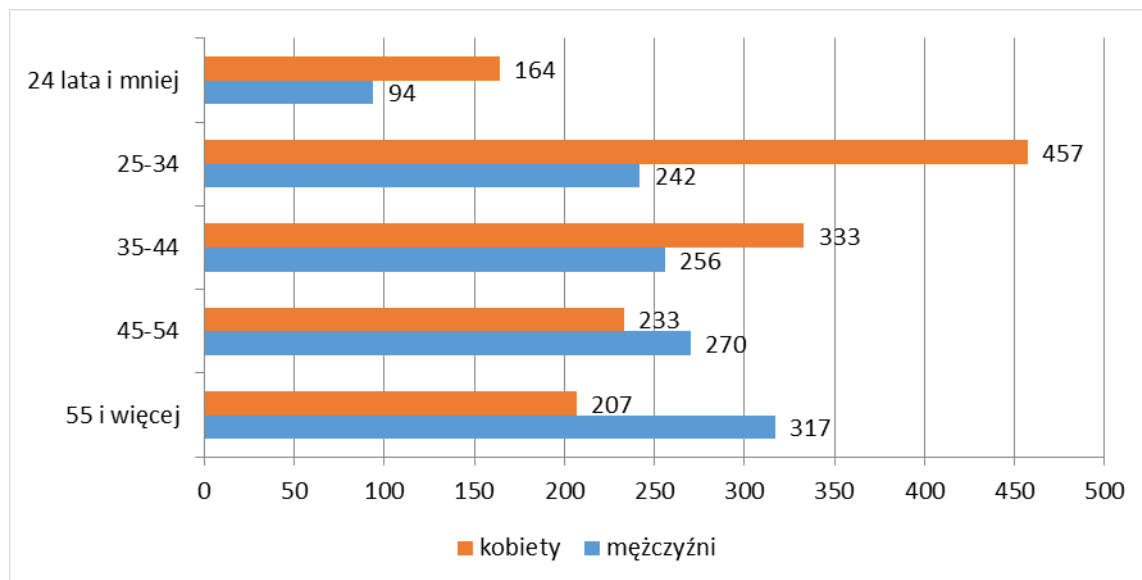

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W kontekście wieku bezrobotnych mieszkańców powiatu zduńskowolskiego, zdecydowanie największy odsetek osób przypada na przedział od 25 do 34 lat (699 osób), stanowiąc 27% wszystkich bezrobotnych na tym obszarze. Porównywalny odsetek, równy 23%, to osoby w wieku 35-44 lata, 20% przypadło na wiek 55 i więcej, 19% na wiek 45-54 lat, najmniejszy odsetek zaś to osoby najmłodsze, poniżej 24 roku życia (10%). Kobiety zdecydowanie

dominowały w grupach wieku do 44 roku życia, podczas gdy mężczyźni stanowili większy odsetek pośród osób starszych niż 45 lat.

Rysunek 34 Struktura bezrobotnych w podziale na wiek w roku 2016

Źródło

o: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Podsumowanie:

Stopa bezrobocia na terenie powiatu w każdym poddanym analizie roku przekraczała średnią krajową, choć odnotowano jej spadek poniżej 10%. Od roku 2013 obserwuje się wzrost udziału osób podejmujących zatrudnienie, przy czym wartość w roku 2016 niższa była niż w roku 2010. Dane dotyczące struktury płci osób pracujących wskazują na większy odsetek kobiet, choć względem roku 2010 odnotowano spadek udziału kobiet przy nieznacznym wzroście udziału mężczyzn.

- Największa liczba pracujących mieszkańców powiatu zduńskowolskiego przypada na sektor związany z przemysłem i budownictwem, znaczna liczba osób pracuje również w rolnictwie. Na sektory finansowy i usługowy przypada łącznie około 22% wszystkich zatrudnionych osób.
- Saldo osób przyjeżdżających na teren powiatu w celach zarobkowych oraz osób dojeżdżających do pracy poza ten obszar wynosiło -1 296 osób, co oznacza, iż większa liczba osób podejmuje zatrudnienie poza terenem powiatu, niż liczba osób spoza powiatu zduńskowolskiego pracujących na omawianym obszarze.
- Największy odsetek bezrobotnych przypada na osoby w wieku od 25 do 34 lat, oraz od 35 do 44 lat.

Kondycja podmiotów gospodarczych

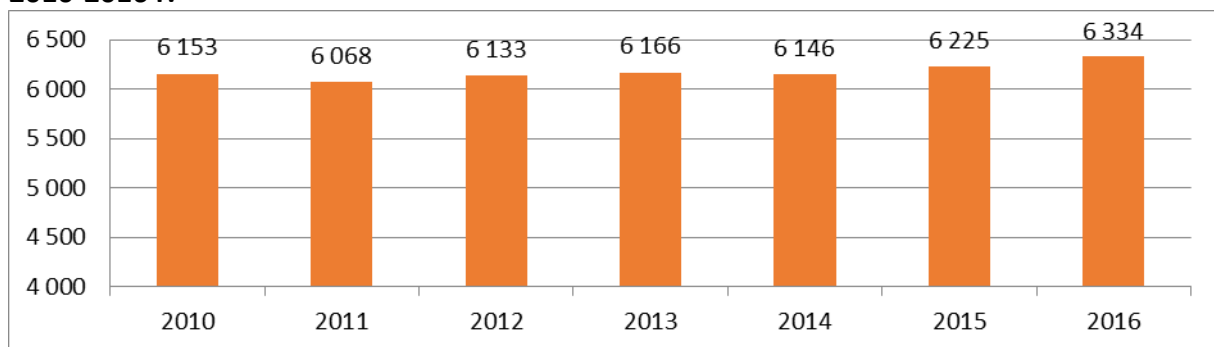
Potencjał gospodarczy powiatu zduńskowolskiego wynika w znacznej mierze z położenia geograficznego i, związanej z tym faktem, dostępności komunikacyjnej. Obszar analizowanego powiatu znajduje się na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych. Wśród nich wymienić należy drogę ekspresową S8 czy magistralę kolejową nr 131, stanowiące elementy Transeuropejskiej Sieci Transportowej (TEN-T). Położenie to

gwarantuje tym samym dogodne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej poprzez połączenie transportowe z resztą Unii Europejskiej na jej głównych szlakach tranzytowych.

W okresie 2010-2016 r. liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na terenie powiatu zduńskowolskiego ulegała stosunkowo niewielkim wahaniom. Zmiany w tym zakresie obejmowały zarówno wzrosty, jak i spadki, lecz biorąc pod uwagę całość ww. okresu mówić można o stopniowym wzroście liczby tychże podmiotów. Łączny wzrost od 2010 do końca 2016 r. wyniósł 2,9%.

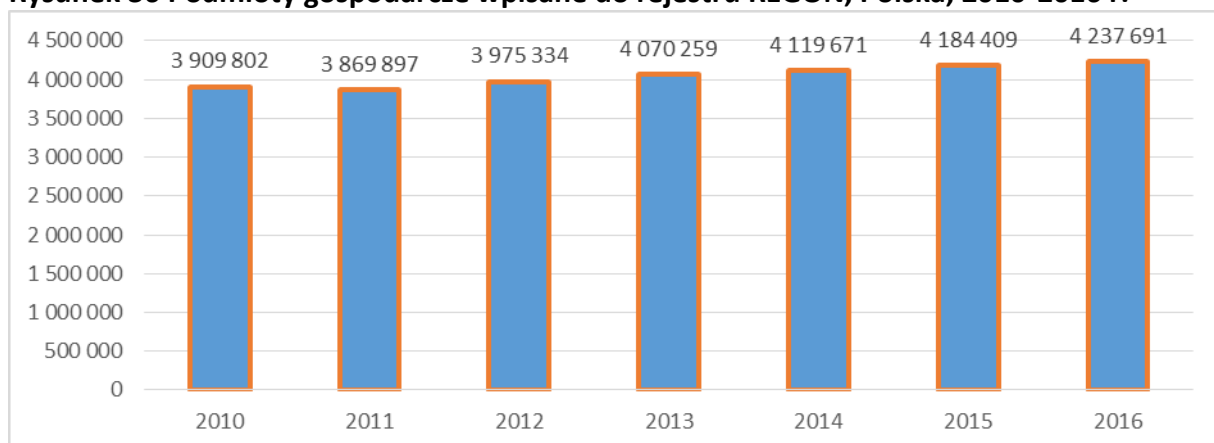
Warto zauważyć jednak, że mimo odnotowanego wzrostu w analizowanym okresie sytuacja prezentuje się mniej korzystnie niż średnia ogólnopolska. Biorąc pod uwagę ww. lata (2010-2016) średnia w zakresie analizowanego wskaźnika dla Polski ogółem świadczy o wzroście na poziomie 8,39%.

Rysunek 35 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, powiat zduńskowolski, 2010-2016 r.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Rysunek 36 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, Polska, 2010-2016 r.

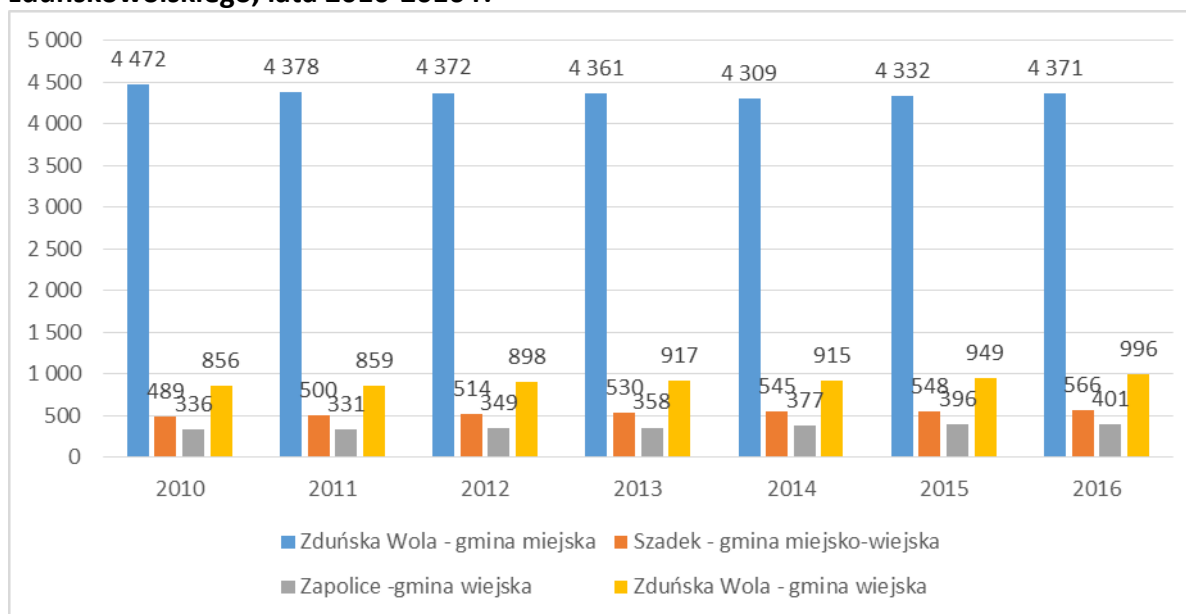

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę udział poszczególnych gmin w kształtowaniu liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON powiatu zduńskowolskiego, zauważyć należy, że zdecydowana większość tychże podmiotów przypada na gminę miejską Zduńska Wola (69% wg danych na koniec 2016 r.). Niemniej jednak, liczba podmiotów gospodarczych w tejże gminie w stosunku do początku badanego okresu (2010 r.) uległa spadkowi o 2,26%. Tym

samym, za ogólny wzrost tejże liczby dla powiatu ogółem odpowiadają pozostałe gminy wchodzące w skład powiatu (wzrost o 272 podmioty).

Rysunek 37 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, gminy powiatu zduńskowolskiego, lata 2010-2016 r.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

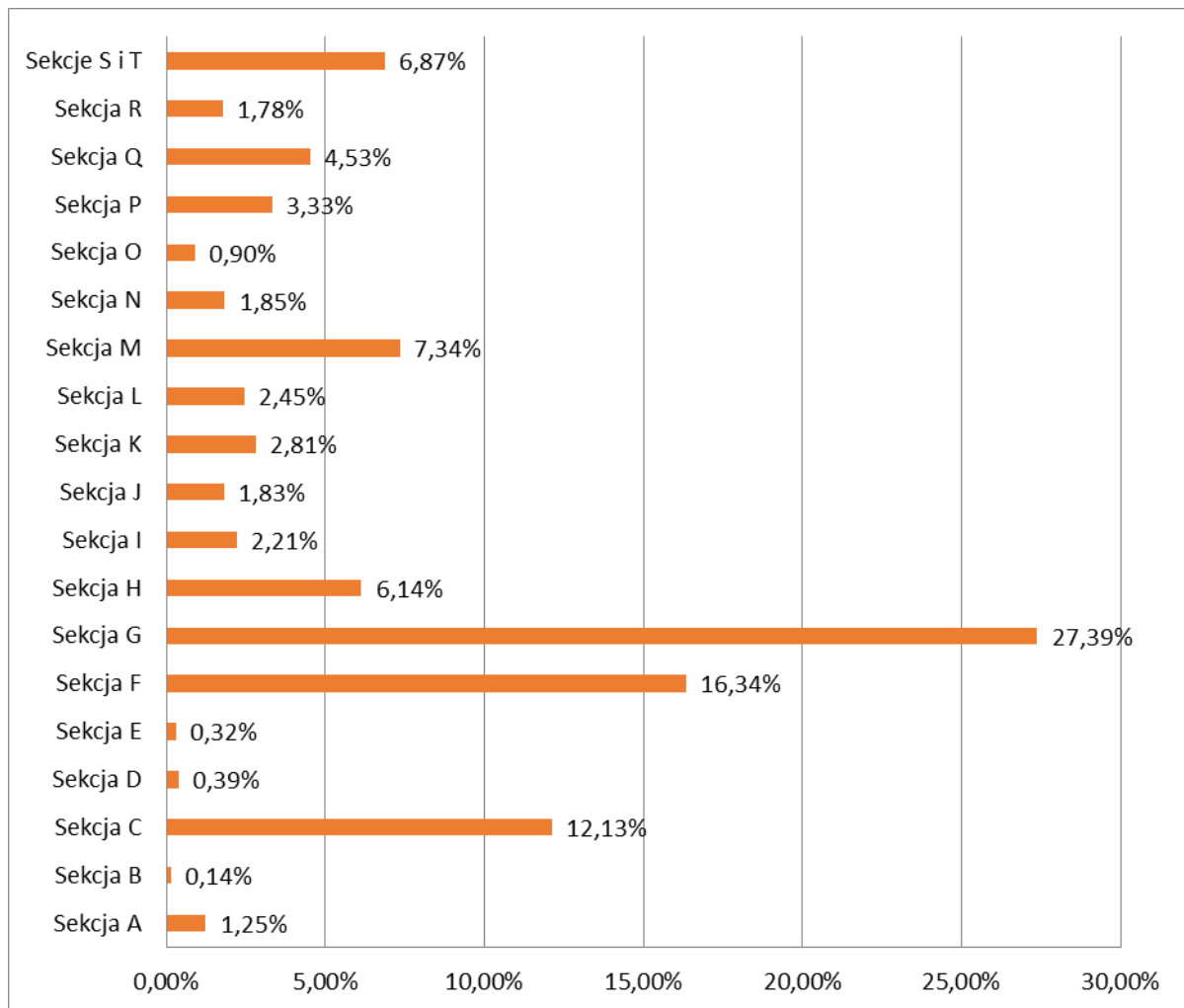
W podziale na sekcje PKD, największy udział podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu zduńskowolskiego przypada na sekcję G, tj. *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle*. Podmioty działające w ramach tej sekcji stanowiły na koniec 2016 r. aż 27,39% ogółu (największa liczba podmiotów przypadała ponad w ramach tej sekcji na dział 47, tj. *handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi*, który stanowił blisko 60% podmiotów sekcji G).

Na drugim miejscu pod względem udziału poszczególnych sekcji w ogóle podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON znalazła się sekcja F (16,34%), tj. *budownictwo*. O tak wysokim udziale tej sekcji decydują przede wszystkim podmioty działające w ramach działu 43, tj. *roboty budowlane specjalistyczne* (80% podmiotów sekcji F).

Na trzeciej pozycji z kolei znalazła się sekcja C (12,13%), tj. *przetwórstwo przemysłowe*. O tak wysokim udziale tej sekcji decydują przede wszystkim podmioty działające w ramach działu 14, tj. *produkcja odzieży* (29,2% podmiotów sekcji C).

W przypadku pozostałych sekcji żadna nie przekroczyła już progu 10% ogółu zarejestrowanych podmiotów. Tym samym, opisane wyżej sekcje są dominujące w badanym powiecie i gromadzą ponad połowę ogółu podmiotów gospodarczych (55,86%).

Rysunek 38 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje PKD¹⁵, powiat zduńskowolski, 2016 r.

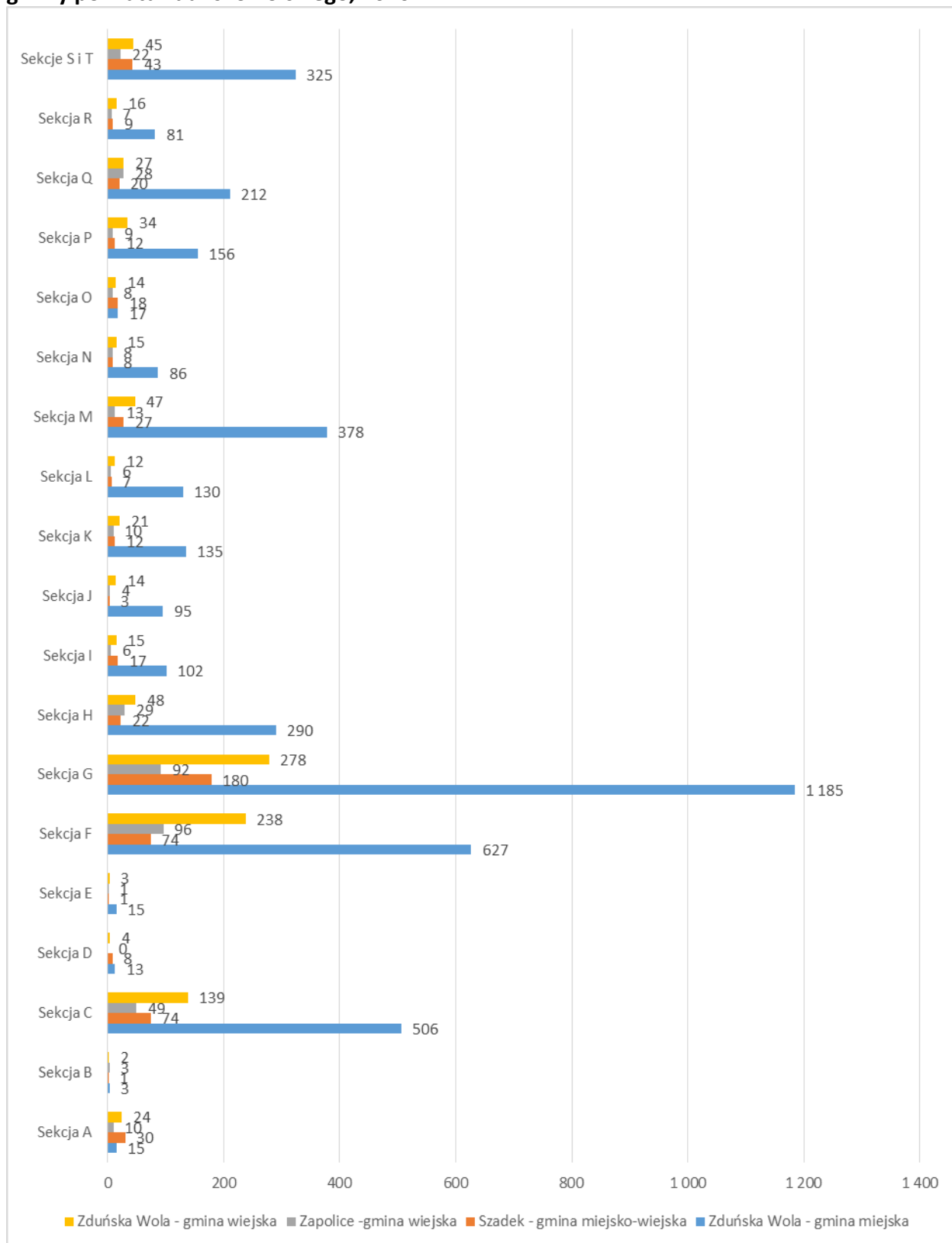

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Pod względem rozmieszczenia terytorialnego podmiotów działających w dominujących sekcjach PKD (tj. G, F i C) zdecydowanie największy udział przypada na gminę miejską Zduńska Wola (65,5% ogółu podmiotów ze wskazanych sekcji działa na tym terenie). Na drugim miejscu w tym zakresie znalazła się gmina wiejska Zduńska Wola (18,5%).

¹⁵ Sekcje PKD 2007: A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; B - Górnictwo i wydobywanie; C - Przetwórstwo przemysłowe; D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; F - Budownictwo; G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; H - Transport i gospodarka magazynowa; I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; J - Informacja i komunikacja; K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; P - Edukacja; Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna; R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; S - Pozostała działalność usługowa; T - Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby.

Rysunek 39 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje PKD¹⁶, gminy powiatu zduńskowolskiego, 2016 r.

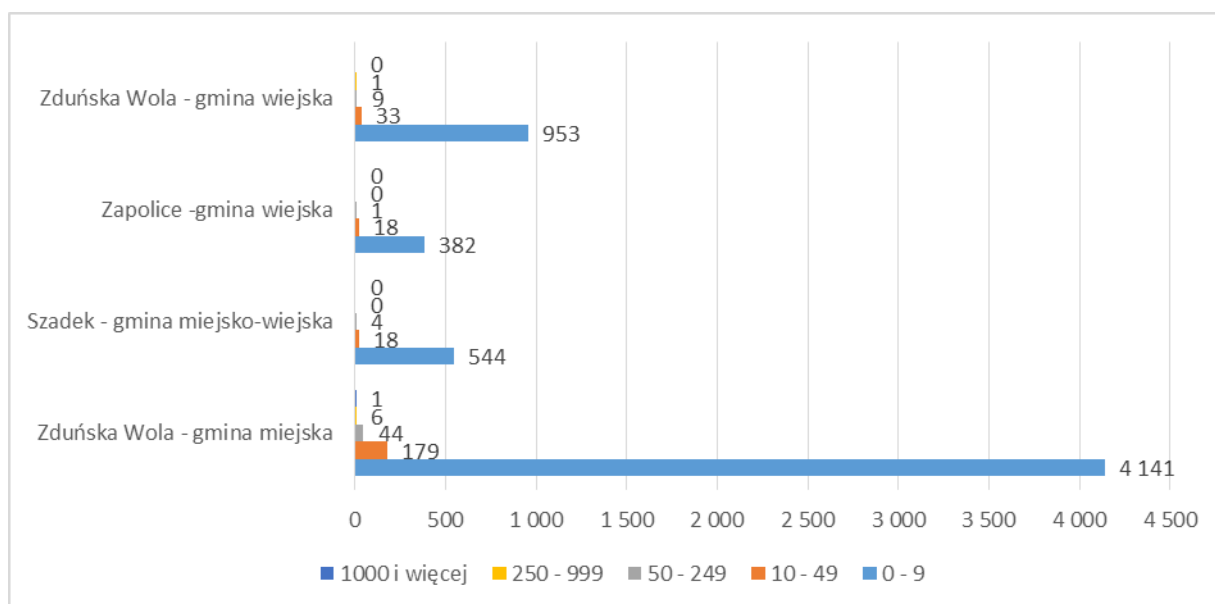

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

¹⁶ Ibidem.

Wg podziału na skalę wielkości podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu zduńskowolskiego dominują podmioty zatrudniające do 9 pracowników (95% ogółu). Wynik ten zbliżony jest do średniej ogólnokrajowej, która w tym samym roku była wyższa jedynie o 0,7 p.p. (tj. 95,7%). Spośród tych podmiotów, działających na terenie analizowanego powiatu, największa liczba zarejestrowana jest na terenie gminy miejskiej Zduńska Wola (4 141 podmiotów) oraz gminy wiejskiej Zduńska Wola (953 podmioty). Na drugim miejscu pod względem udziału w ogóle podmiotów znalazły się przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników, jednak w tym przypadku udział był już zdecydowanie niższy (3,92%). Podmioty charakteryzujące się zatrudnieniem na poziomie 50 i więcej pracowników stanowią w ramach poszczególnych gmin pojedyncze podmioty. Należy przy tym zauważyć, że na terenie powiatu działa tylko jedno przedsiębiorstwo zatrudniające powyżej 1000 pracowników (zlokalizowane na terenie gminy miejskiej Zduńska Wola).

Rysunek 40 Podmioty wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości, gminy powiatu zduńskowolskiego, 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W rankingu Złota Setka Województwa Łódzkiego z 2016 roku znalazły się 3 podmioty gospodarcze zarejestrowane na terenie powiatu zduńskowolskiego (lub posiadające na jego obszarze siedzibę). Ranking został opracowany na zlecenie redakcji „Dziennika Łódzkiego”, natomiast zrealizowały go przedsiębiorstwa PwC oraz Bisnode. Opracowując zestawienie 100 największych firm województwa łódzkiego brano pod uwagę kryterium wielkości przychodów za rok 2015.

Pierwszym z przedsiębiorstw z powiatu zduńskowolskiego, które znalazło się w rankingu jest firma Ferax Sp. z o. o. Działalność spółki rozpoczęła się w 1993 roku. Przedsiębiorstwo specjalizuje się w produkcji wyrobów pończosniczych (14.31.Z). Od początku lat 90. XX wieku firma Ferax inwestowała w nowoczesny park maszynowy oraz budowała jakość najbardziej rozpoznawalnej ich marki Gatta. Obecnie przedsiębiorstwo zajmuje pozycje lidera na krajowym rynku producentów rajstop i wyrobów pończosniczych. Firma prowadzi

sprzedaż w ponad 130 salonach zlokalizowanych w największych miastach w Polsce. Dodatkowo Farex prowadzi sprzedaż na rynkach zagranicznych, w tym m.in. w Stanach Zjednoczonych i w Rosji. W 2015 roku firma odnotowała przychody na poziomie 245 604 tys. zł, natomiast jej zysk netto wyniósł 1 649 tys. zł. Firma zatrudniała w 2015 roku 1 456 pracowników.

Drugim przedsiębiorstwem ujętym w omawianym zestawieniu jest Borg Automotive Sp. z o.o. Jest to podmiot o kapitale zagranicznym (duńskim). Firma prowadzi działalność na terenie powiatu zduńskowolskiego w zakresie regeneracji części samochodowych. W drugiej fabryce usytuowanej na terenie Polski prowadzona jest produkcja materiałów ciernych. Spółka wchodzi w skład europejskiej grupy przedsiębiorstw działających na rynku wtórnym branży motoryzacyjnej. Główna działalność Borg Automotive Group opiera się na dystrybucji materiałów ciernych i regeneracji części do pojazdów drogowych. W 2015 roku przedsiębiorstwo osiągnęło 284 726 tys. zł przychodu oraz 15 831 tys. zł zysku netto. Firma zatrudniała w tym czasie 1 100 pracowników.

Ostatnim podmiotem gospodarczym ujętym w zestawieniu jest spółka Icopal, której początki działalności sięgają w Polsce 1974 roku. Początkowo firma nazywała się Izolacja S.A. i rozwijała się głównie na krajowym rynku pap modyfikowanych. W 1999 roku 99,7% udziałów w przedsiębiorstwie zostało wykupione przez duński koncern Icopal. Siedziba spółki zlokalizowana jest w mieście Zduńska Wola. Działalność przedsiębiorstwa opiera się obecnie na produkcji materiałów izolacyjnych, pokryciowych, budowlanych oraz chemicznych. Na świecie koncern posiada 38 zakładów produkcyjnych, prowadzi sprzedaż w 30 krajach świata i zatrudnia blisko 3 800 pracowników. W 2015 roku firma Icopal zatrudniała w Polsce 273 pracowników. Jej przychody w tymże roku wyniosły 207 805 tys. zł, natomiast zysk netto ukształtował się na poziomie 6 041 tys. zł.

Odnotowuje się brak innych zestawień podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego. Rekomendowane jest wdrożenie działania 2.1. niniejszego opracowania, tj. „Zakup bazy działających przedsiębiorstw stanowiących zaplecze kooperacyjne potencjalnych inwestorów wraz z coroczną aktualizacją”.

Podsumowanie:

W 2016 roku odnotowano niemal trzyprocentowy wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON względem roku 2010, przy czym wartości te niższe są od średniej krajowej. Analiza kondycji podmiotów gospodarczych powiatu zduńskowolskiego wykazała, że:

- **W 2016 roku odnotowano niemal trzyprocentowy wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON względem roku 2010, przy czym wartości te niższe są od średniej krajowej. Największa liczba podmiotów gospodarczych przypada na gminę miejską Zduńska Wola.**
- **Największy udział podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu zduńskowolskiego w kontekście sekcji PKD przypada na sekcję G, (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), następnie na sekcję F (budownictwo).**
- **Na obszarze tym zdecydowanie dominują mikro przedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób, stanowiąc 95% wszystkich przedsiębiorstw.**
- **Na terenie powiatu zduńskowolskiego zarejestrowane są 3 podmioty gospodarcze,**

które zostały ujęte w zestawieniu największych przedsiębiorstw województwa łódzkiego w kategorii przychodów. W dwóch z nich największym udziałowcem jest międzynarodowy, duński koncern.

Turystyka

W związku ze zwiększającym się ruchem turystycznym, coraz większą rolę w gospodarce odgrywa turystyka. Projekty z zakresu turystyki mają istotny wpływ na rozwój gospodarczy otoczenia. W skład tzw. gospodarki turystycznej wchodzi takie elementy jak: baza noclegowa, atrakcje, organizatorzy turystyki i organizacje w miejscach odwiedzin. Dlatego ważne jest przeanalizowanie tak dynamicznie rozwijającego się sektora gospodarki.

Na terenie powiatu zduńskowolskiego w zakresie tym działa stowarzyszenie Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, prowadzące działalność statutowo-programową przede wszystkim na rzecz dzieci i młodzieży. W ramach Towarzystwa funkcjonują kluby oraz koła, m.in. Koło Przewodników i Pilotów, Klub Narciarski, Klub Turystyki Górskiej "Jaworzyna". Organizowane są również rajdy piesze, rowerowe i górskie, imprezy ekologiczne, akcje "Sprzątanie świata", a także konkursy i turnieje turystyczno-krajoznawcze dla dzieci i młodzieży. PTTK zajmuje się też organizacją wycieczek oraz sprzedażą wczasów krajowych i zagranicznych¹⁷.

Na terenie powiatu znajdują się różnorodne atrakcje turystyczne, w tym 35 obiektów zabytkowych oraz 5 obiektów muzealnych:

- Muzeum Historii Miasta w Zduńskiej Woli;
- Muzeum Domu Urodzenia Św. Maksymiliana Marii Kolbe;
- Muzeum Dziejów Zgromadzenia Księży Orionistów w Polsce;
- Szkolna Izba Regionalna Tradycji Ludowych przy Zespole Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojśławicach;
- Skansen Lokomotyw w Zduńskiej Woli.

Pośród atrakcji turystycznych uwagę zwrócić należy również na piesze i rowerowe szlaki turystyczne- przez powiat zduńskowolski przebiegają trzy znakowane szlaki turystyczne o łącznej długości 100 km:

- „Uroczyska i rezerваты” (czerwony – pieszy);
- „Wokół Zduńskiej Woli” (zielony – pieszy)
- „W środku Polski – ziemia znana i nieznana” (niebieski – rowerowy).

Jeden ze szlaków, „Uroczyska i rezerваты”, znajduje się na terenie głównej atrakcji przyrodniczo-turystycznej na terenie powiatu zduńskowolskiego, jaką stanowi Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki. Park Krajobrazowy zlokalizowany jest w południowej części powiatu, zajmując powierzchnię równą 25,330 ha, a przedmiotem jego ochrony są doliny rzek Warty, Widawki, Grabi, Oleśnicy, Niecieczy i Wierznicy. Na terenie powiatu znajdują się również cztery rezerваты przyrody, tj. ścisły rezerwat torfowiskowo-leśny „Korzeń” i trzy rezerваты leśne: „Wojśławice”, „Jamno” i „Jabłecznik”¹⁸.

¹⁷ <http://powiatzdunskowolski.pl/strona-16-turystyka.html>, data dostępu: 10.08.2017

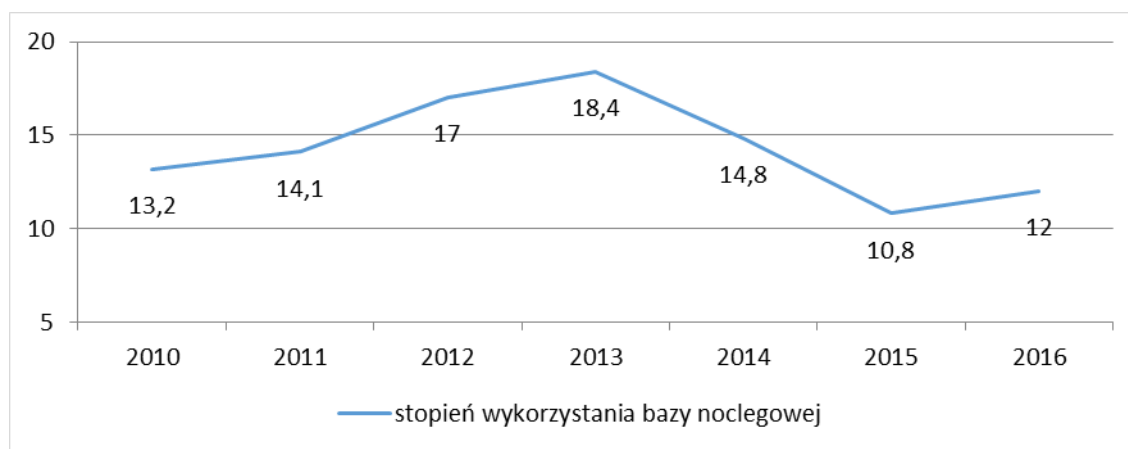
¹⁸ <http://powiatzdunskowolski.pl/strona-16-turystyka.html>, data dostępu: 10.08.2017

Z uwagi na wysokie walory i potencjał turystyczny powiatu zduńskowolskiego, na terenie tym rozwinęła się agroturystyka. Gospodarstwa agroturystyczne znajdują się m.in. w Gajownikach, Górach Prusinowskich, Wojsławicach, Młodawinie Górnym czy Rembieszowie. Na terenie gospodarstw znajdują się lasy, łąki, stawy, boiska sportowe, organizowane są zawody jeździeckie a kuchnia promuje produkty tradycyjne i regionalne. Poza bazą noclegową, rozwinęła jest także baza gastronomiczna.

Zgodnie z danymi statystycznymi GUS, w 2016 roku na terenie powiatu zduńskowolskiego znajdowało się 14 turystycznych obiektów noclegowych, w tym: 4 hotele, 3 inne obiekty hotelowe, 2 schroniska młodzieżowe, 1 pole biwakowe, 2 kwatery prywatne, oraz 2 pozostałe obiekty turystyczne. Miejsc noclegowych udostępnionych zostało 678, w tym 414 w obiektach całorocznych.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, stopień wykorzystania bazy noclegowej na terenie powiatu na przestrzeni objętych analizą lat 2010-2016 wahał się. Baza noclegowa na tym terenie najbardziej wykorzystana była w roku 2013 (18,4%), najmniejsza wartość zaś przypada na rok 2015 (10,8%). Zauważyć można, że stopień wykorzystania wzrastał do roku 2013, po czym rokrocznie spadał, charakteryzując się coraz niższą liczbą osób korzystających z bazy noclegowej w relacji do dostępnych miejsc. W ostatnim analizowanym roku odnotowano nieznaczny wzrost.

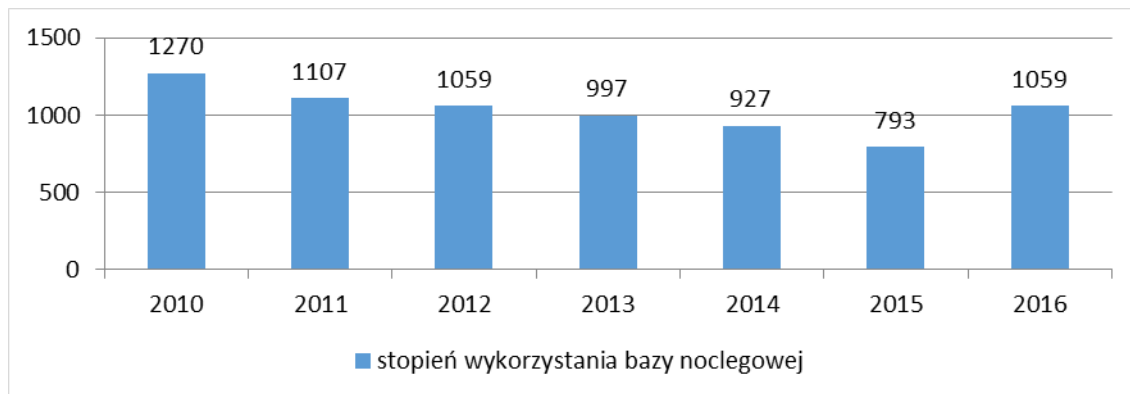
Rysunek 41 Stopień wykorzystania bazy noclegowej na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016 [%]

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

W ostatnim poddanym analizie roku 2016 zauważono znaczący wzrost liczby turystów zagranicznych odwiedzających powiat oraz korzystających z bazy noclegowej. W roku 2010 turystów zagranicznych odnotowano 1 270, po czym wartość ta rokrocznie spadała aż do najniższej liczby równej 793 osoby, przypadającej na rok 2015. W roku następnym wartość ta wzrosła aż o 75%.

Rysunek 42 Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych w latach 2012 - 2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

O atrakcyjności turystycznej powiatu świadczy również liczba organizowanych na terenie powiatu imprez i wydarzeń. W 2017 roku w okresie letnim (czerwiec-sierpień) zaplanowano organizację 49 wydarzeń na terenie miejscowości powiatu zduńskowolskiego, w ciągu roku powiat jest zaś organizatorem 15.

Tabela 3 Imprezy organizowane przez powiat zduńskowolski w roku 2017

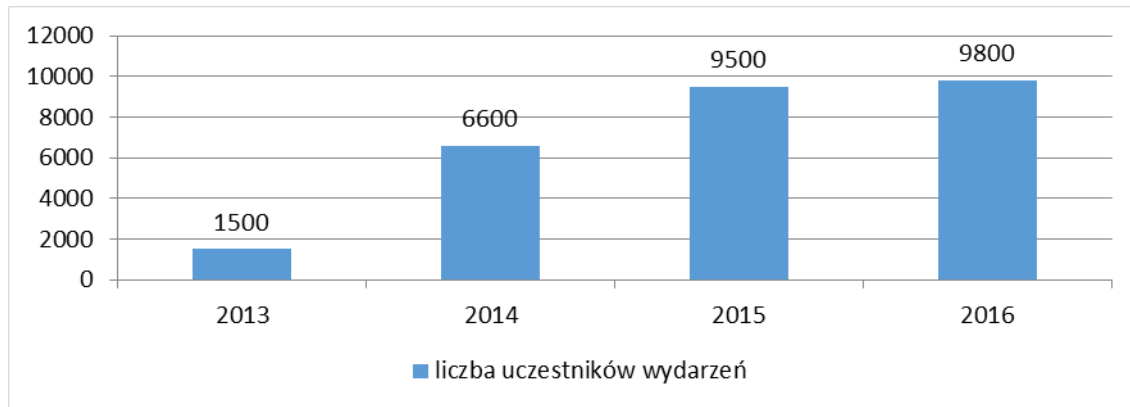
Data	Nazwa wydarzenia
Styczeń 2017	Powiat Ludzi Przedsiębiorczych
3.02.2017	IV Powiatowa Gala Sportu
1.03.2017	X Targi Uczelni Wyższych i Szkół Policealnych Powiatu Zduńskowolskiego
10.03.2017	Powiatowy Dzień Sołtysa
15.03.2017	Targi Edukacyjne dla Gimnazjalistów
3.05.2017	Obchody Narodowego Święta 3 Maja
28.06.2017	Międzynarodowy Wyścig Solidarności i Olimpijczyków META
1.08.2017	Rocznica Powstania Warszawskiego
14-15.08.2017	Powiatowe Dni ku czci św. M. M. Kolbego
18-20.08.2017	Regionalne Forum Gospodarcze
20.08.2017	XVIII Regionalna Wystawa Rolno-Przemysłowa w Zduńskiej Woli
2.09.2017	Inscenizacja bitwy nad Wartą z września 1939 roku
3.09.2017	Uroczysta msza św. Polowa połączone z Apelem Poległych – cmentarz Strońsko
10.09.2017	Dożynki Powiatowo-Parafialno-Gminne
Październik/listopad	Warsztaty dialogu i innowacyjności
11.11.2017	Obchody Narodowego Święta Niepodległości
Grudzień 2017	Powiatowy Festiwal Zawodów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Kalendarza Imprez udostępnionego na stronie http://powiatzdunskowolski.pl/strona-240-kalendarz_wydarzen_2016.html, dostęp: 9.08.2017 r.

Jak wynika z danych statystycznych dostępnych od roku 2013, rokrocznie notowany jest wzrost uczestników imprez organizowanych na terenie powiatu zduńskowolskiego. W 2016

roku w wydarzeniach wzięło udział 9 800 osób, tj. o 300 więcej niż w roku poprzednim. Względem pierwszego analizowanego roku, 2013, odnotowano niemal siedmiokrotny wzrost zainteresowania wydarzeniami odbywającymi się na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Rysunek 43 Liczba uczestników wydarzeń rekreacyjno-kulturalnych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2013 - 2016

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Na terenie powiatu w przyszłości zaplanowana jest realizacja działania w ramach szerszej strategii rozwoju pn. Obszar Funkcjonalny Aktywna Dolina Rzeki Warty. Dolina Rzeki Warty cechuje się atrakcyjnością przyrodniczo-kulturową, co stwarza potencjał utworzenia obszaru dającego możliwość uprawiania turystyki aktywnej. Na tych atrakcyjnych terenach możliwe jest utworzenie bogatej oferty turystyczno-rekreacyjnej. Ponadto, powiat zduńskowolski jest partnerem projektu, którego efektem jest powstanie Łódzkiego Szlaku Konnego. Krótsza z dwóch pętli prowadzi przez powiaty sąsiadujące z Łodzią. Druga, dłuższa pętla o długości 1000 km trasy łączy największe ośrodki jazdy konnej, w tym Gajewniki w powiecie zduńskowolskim, które dysponują rozwiniętym zapleczem infrastrukturalnym w kontekście jeździectwa konnego.

Podsumowanie:

Władze Powiatu podejmują szerokie działania z zakresu promocji przedsiębiorczości, determinując potencjał inwestycyjny obszaru. Działania te obejmują m.in. aktywność w postaci udziału w targach, warsztatach, działania promujące sferę gospodarczą powiatu, oraz wsparcie lokalnych przedsiębiorców. W odniesieniu do rozwoju i promocji gospodarczej, powiat zduńskowolski cechuje się:

- występowaniem wysokich walorów przyrodniczych, wpływających na dostępność szlaków pieszych i rowerowych,
- odpowiednio rozwiniętą względem potrzeb bazą noclegową i gastronomiczną, w tym agroturystyczną,
- znaczącym wzrostem liczby turystów zagranicznych korzystających z bazy noclegowej na terenie powiatu,
- wzrostem organizacji licznych imprez masowych i ich uczestników,
- planowanymi inwestycjami w zakresie promocji turystyki.

Rekomenduje się, aby planowane działania mające na celu promocję gospodarczą powiatu zduńskowolskiego skupiały się w głównej mierze wokół rozwoju turystyki rekreacyjnej i weekendowej.

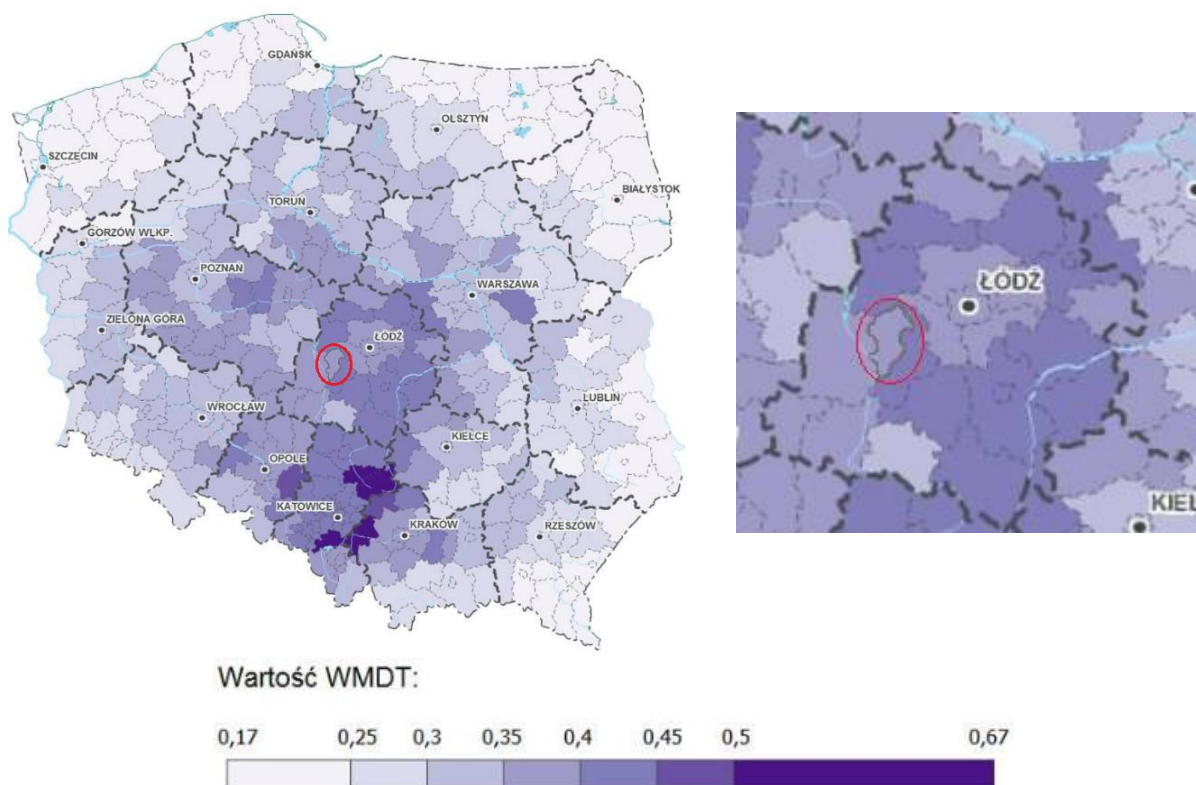
Dostępność potencjałowa

Dostępność potencjałowa pozwala na określenie możliwości zajścia interakcji między miejscami w przestrzeni na podstawie ich cech społeczno-ekonomicznych i wzajemnych odległości. Zaletą modelu dostępności potencjałowej jest zdolność do syntetycznej oceny miejsc w kontekście całości systemu transportowego. Przedstawione w podrozdziale dane oparto o symulacje zmian Wskaźnika Międzygałęziowej Dostępności Transportowej (WMDT) do 2015 i 2010 r.

Na poniższym rysunku przedstawiono rozkład dostępności przestrzennej potencjałowej dla roku 2010. Województwo łódzkie charakteryzowało się wyższymi wskaźnikami niż wschodnia i północna część Polski. Powiat zduńskowolski charakteryzował się stosunkowo niskim wskaźnikiem dostępności potencjałowej.

Na terenie województwa łódzkiego dostępność przestrzenna potencjałowa nie przekroczyła 0,45 wg wskaźnika Międzygałęziowej Dostępności Transportowej. Cały powiat zduńskowolski cechował się wartością niższą, do 0,4, charakterystyczną dla powiatów znajdujących się w zachodniej części województwa.

Rysunek 44 Rozkład dostępności przestrzennej potencjałowej w 2010 r.

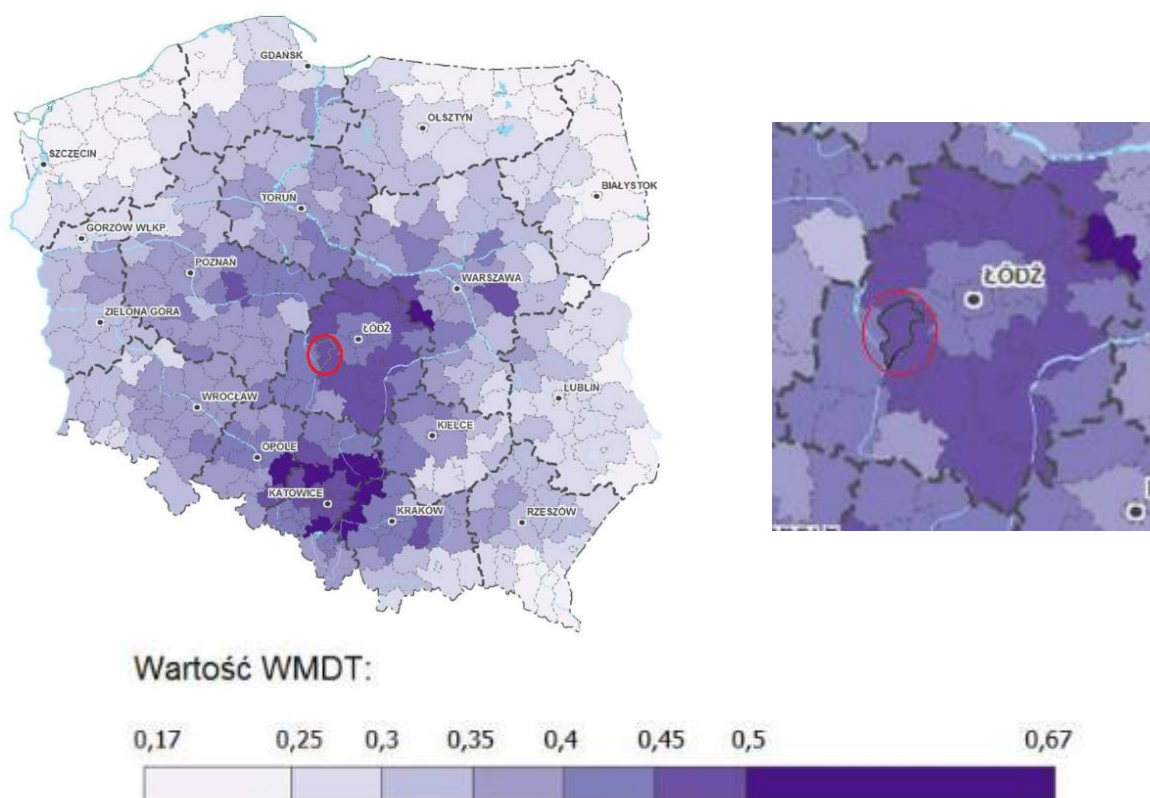
Źródło: <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/mapy.html>, dostęp: 9.08.2017 r.

Dla porównania wskaźników, na poniższym rysunku przedstawiono symulację dla roku 2015. Jak wynika z analizy, całe województwo łódzkie dynamicznie rozwinęło się na przestrzeni lat 2010-2015. Dotyczy to przede wszystkim wybudowania nowych korytarzy (odcinków

autostrad), które pozwoliły na rozwój zlokalizowanych w pobliżu obszarów. Znacznie rozwinął się także powiat zduńskowolski, który wyróżnia się na tle pozostałych powiatów województwa łódzkiego.

Jak wynika z poniższej grafiki, na terenie całego powiatu nastąpił rozwój szybszy, niż w pozostałych powiatach zlokalizowanych w zachodniej części województwa, które w roku 2010 charakteryzowały się negatywnie odbiegającą wartością wskaźnika. Powiat zduńskowolski dołączył do powiatów odznaczających się najwyższą wartością w województwie, do 0,5 wg wskaźnika MDT.

Rysunek 45 Rozkład dostępności przestrzennej potencjałowej w 2015 r.

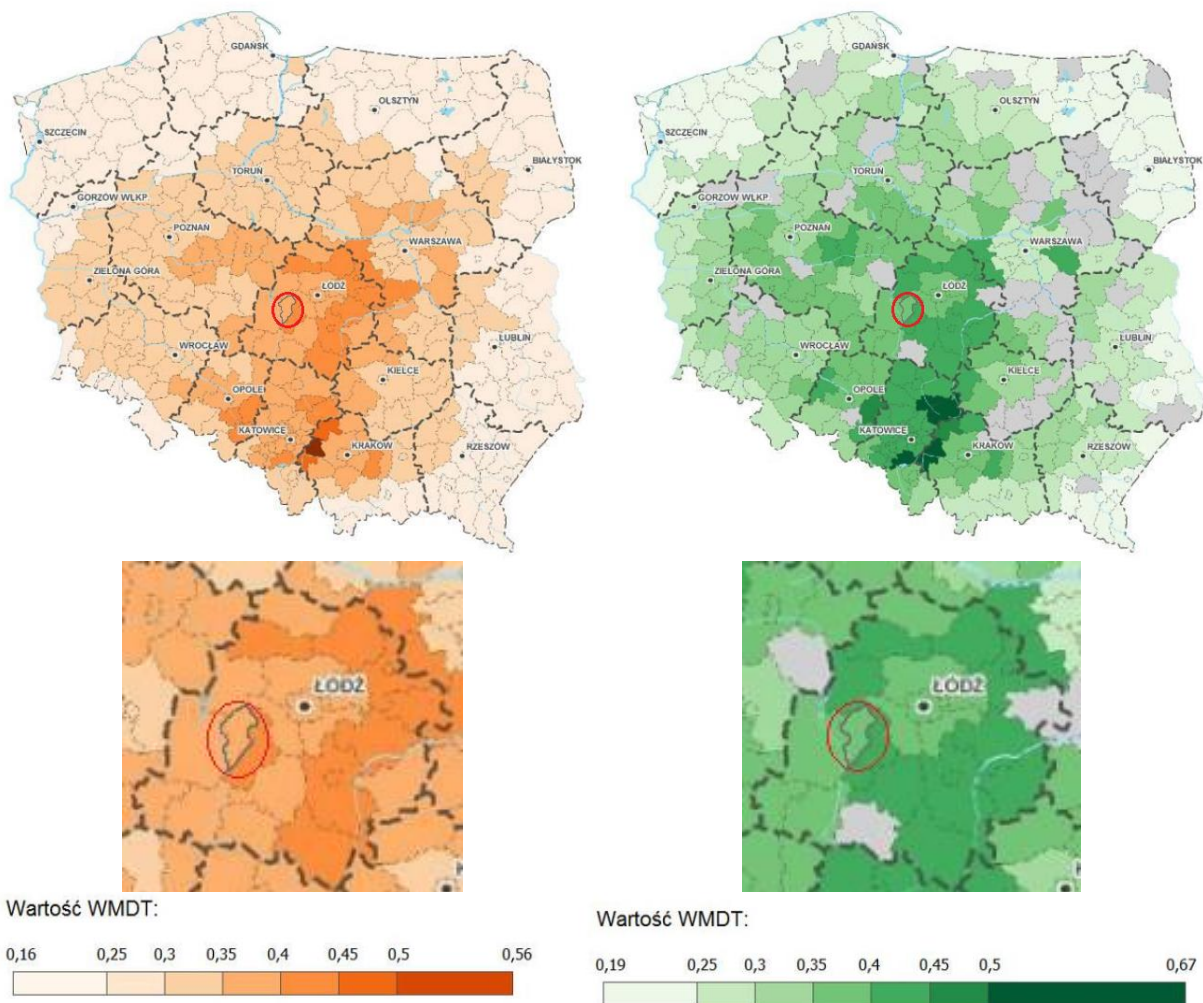

Źródło: <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/mapy.html>, dostęp: 9.08.2017 r.

W celu lepszego zobrazowania dostępności potencjałowej, dokonano także porównania wskaźników dla podsięci drogowej i kolejowej. W przypadku powiatu zduńskowolskiego, jego dostępność w 2010 r. została określona jako stosunkowo niska (na tle województwa). Co prawda, w porównaniu do północno-wschodniej części Polski, powiat zduńskowolski znacznie wyróżnia się, jednak analizując tylko województwo łódzkie, wartość wskaźnika pozostaje na niższym poziomie.

Dostępność sieci drogowej i kolejowej na terenie powiatu zduńskowolskiego w 2010 roku odzwierciedla sytuację przedstawioną w kontekście dostępności potencjałowej- zachodnia część województwa, w tym powiat zduńskowolski, cechowały się niską wartością wskaźnika nieprzekraczającą 0,4 w przypadku dostępności obu sieci.

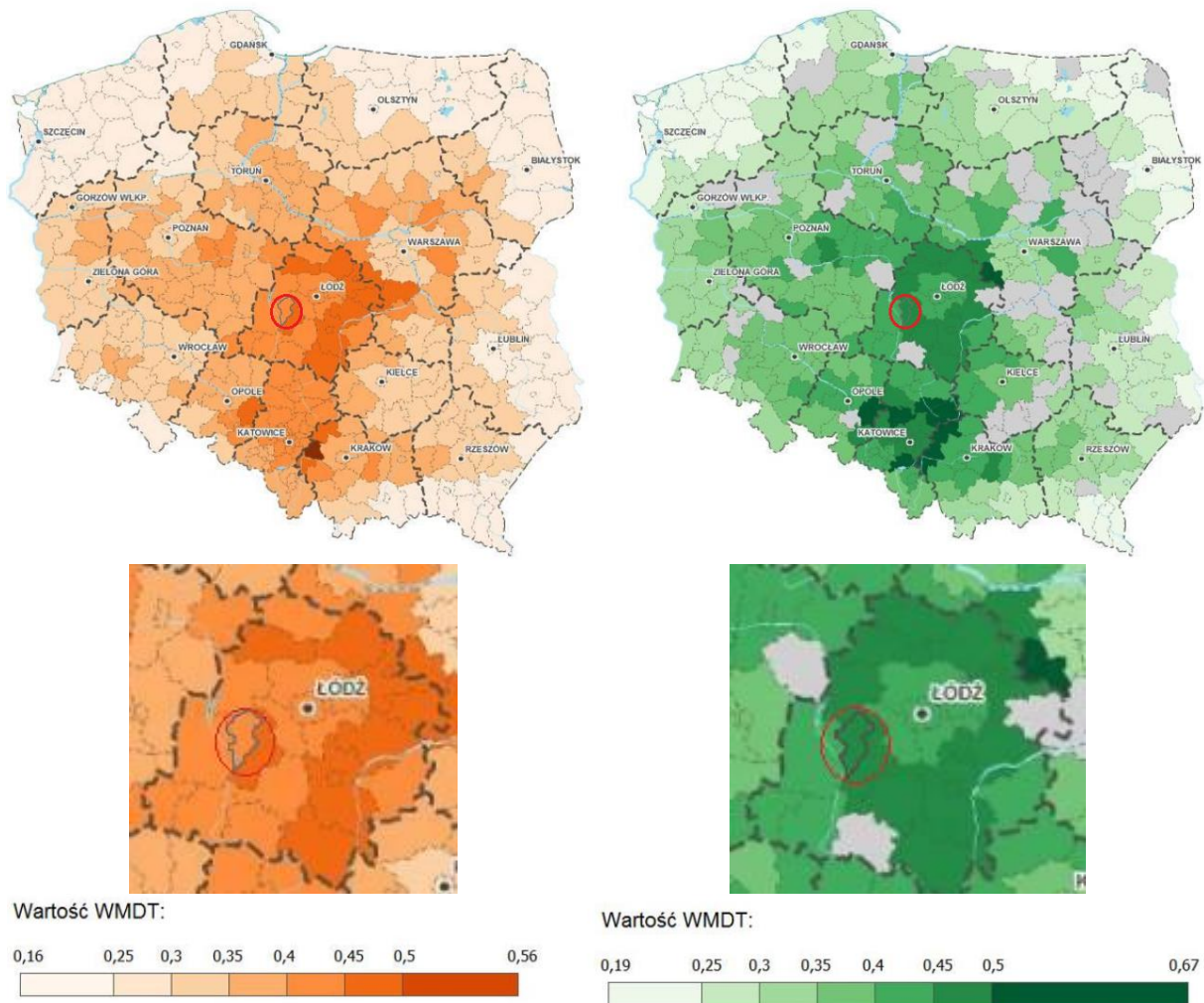
Rysunek 46 Dostępność powiatów w podziale na podsieci: drogową i kolejową w 2010 r.

Źródło: <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/mapy.html>, dostęp: 9.08.2017 r.

W przypadku analizy średniej dostępności powiatowego węzła transportowego w podziale na podsieci, zmiana w latach 2010-2015 wyniosła 15,1% dla dostępności drogowej i 3,3% dla dostępności kolejowej. Analizując podsieć drogową w skali ogólnopolskiej, dostępność powiatu zduńskowolskiego pozostała na podobnym poziomie. Na terenie wszystkich powiatów odnotowano wzrost wskaźnika, jednakże od roku 2010 nie zmienił się układ tej sieci, a powiat zduńskowolski wciąż należy do jednostek odznaczających się niższą wartością- na przestrzeni objętych analizą lat zachodnia i północna część województwa (z wyjątkiem powiatów kunowskiego i opoczyńskiego) cechowała się większą dostępnością sieci drogowej. Zwiększyła się natomiast wartość wskaźnika w przypadku dostępności podsieci kolejowej. Inaczej prezentuje się sytuacja w kontekście dostępu sieci kolejowej- zwiększyła się wartość wskaźnika w przypadku dostępności tej podsieci, a powiat zduńskowolski dołączył do jednostek odznaczających się najwyższym wskaźnikiem w województwie.

Rysunek 47 Dostępność powiatów w podziale na podsieci: drogową i kolejową w 2015 r.

Źródło: <http://www.igipz.pan.pl/accessibility/pl/mapy.html>

Od roku 2010 na terenie powiatu zduńskowolskiego realizowane są projekty mające na celu poprawę dostępności komunikacyjnej, tym samym wpływając na dostępność potencjałową i atrakcyjność inwestycyjną powiatu. Na dostępność podsieci drogowej wpływ ma realizację projektów takich jak: „Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa łódzkiego poprzez przebudowę infrastruktury transportowej Północ – Południe w powiecie zduńskowolskim i łaskim”, „Przebudowa drogi powiatowej Nr 4915E na odcinku Zduńska Wola - Ptaszkowice do granic powiatu”, „Przebudowa ulicy Karsznickiej – droga powiatowa w Zduńskiej Woli”, „Przebudowa drogi powiatowej Nr 4914E we wsi Annapole Nowe”, „Przebudowa drogi powiatowej Nr 4906E na odcinku Janiszewice-Wymysłów-Gajewniki - Etap I i II”, oraz „Miejski Obszar Funkcjonalny Zduńska Wola-Karsznice - budowa łącznika z drogą ekspresową S8 na terenie powiatu zduńskowolskiego i powiatu łaskiego”. Ostatni projekt związany jest z realizowanym projektem unijnym „Wyznaczenie miejskiego obszaru funkcjonalnego o charakterze transportowo-przemysłowym na terenie Powiatu Zduńskowolskiego i Powiatu Łaskiego wokół węzła drogi ekspresowej S8 Zduńska Wola Karsznice oraz magistrali kolejowej Śląsk – Porty”.

Projekt dotyczący wyznaczenia Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola- Karsznice (szerzej opisanego w podrozdziale Kondycja podmiotów gospodarczych niniejszego dokumentu) przyczynia się do wzmocnienia spójności przestrzennej, społecznej i gospodarczej powiatu, tym samym znacząco wpływając na podniesienie jego potencjału oraz możliwości utworzenia nowych miejsc inwestycyjnych. Największym atutem Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego jest jego lokalizacja, polegająca na dostępności komunikacyjnej. Ponadto, układ dróg zapewnia możliwość dalszego rozwoju i usprawnienia funkcjonowania sieci drogowej i kolejowej. Powstanie i rozwój MOF Zduńska Wola- Karsznice zapewni wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu poprzez wypracowanie modelu współpracy podmiotów gospodarczych, wzmacniając tym samym partnerstwo na poziomie lokalnym i sferę lokalnej społeczności.

Podsumowanie:

Atrakcyjność inwestycyjna to zdolność skłonienia do inwestycji poprzez oferowanie kombinacji korzyści lokalizacji możliwych do osiągnięcia w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej. Atrakcyjność inwestycyjna ma wielowymiarowy charakter i związana jest z analizą szeregu korzyści, tj., dostępności transportowej, kosztów pracy, jakości zasobów pracy, chłonności rynku, itd. Analiza danych z zakresu dostępności potencjałowej powiatu zduńskowolskiego, pozwoliła na określenie niniejszych wniosków:

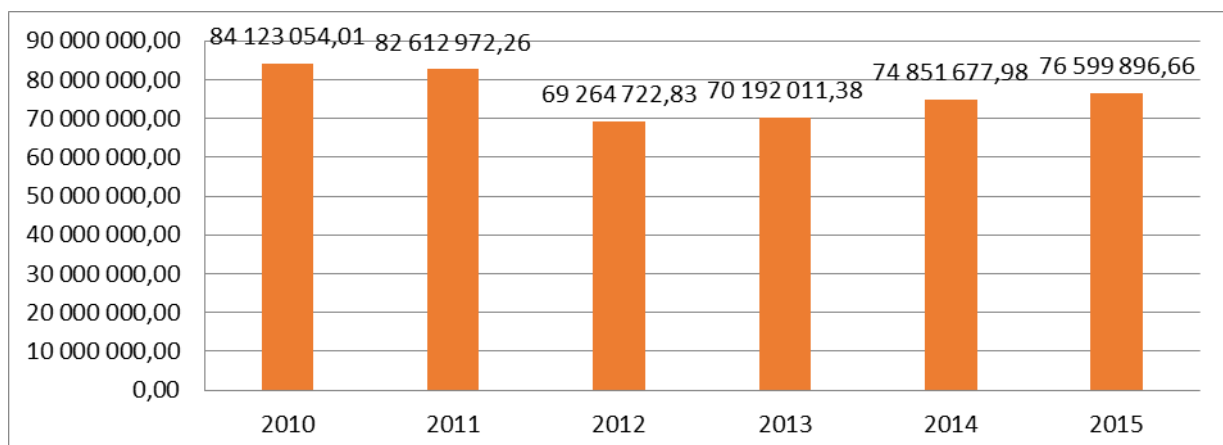
- rozwój przedsiębiorczości wpływa na zwiększenie dostępności potencjałowej powiatu,
- tworzenie nowych miejsc pracy oraz powstawanie ośrodków handlowych wymaga konieczności rozbudowy sieci drogowej lub kolejowej, w związku z tym, należy podkreślić jak ważna jest sieć transportowa zorganizowana wokół miejsca przyszłych inwestycji,

atrakcyjność inwestycyjna województwa łódzkiego w 2016 r. oszacowana została jako przeciętna a czynnikami wpływającymi na odbiór województwa są wysokie zasoby pracy przy relatywnie niewysokich wynagrodzeniach oraz dostępność komunikacyjna.

Potencjał inwestycyjno-gospodarczy

Wysokość dochodów budżetowych Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2010-2015 ulegała wahaniom w granicach 18 p.p. Biorąc pod uwagę początek (2010 r.) i koniec (2015 r.) analizowanego okresu, wysokość dochodów budżetowych spadła o blisko 9%. Niemniej jednak, największy spadek przypadł na okres 2011/2012, po czym obserwować można stały wzrost analizowanego wskaźnika.

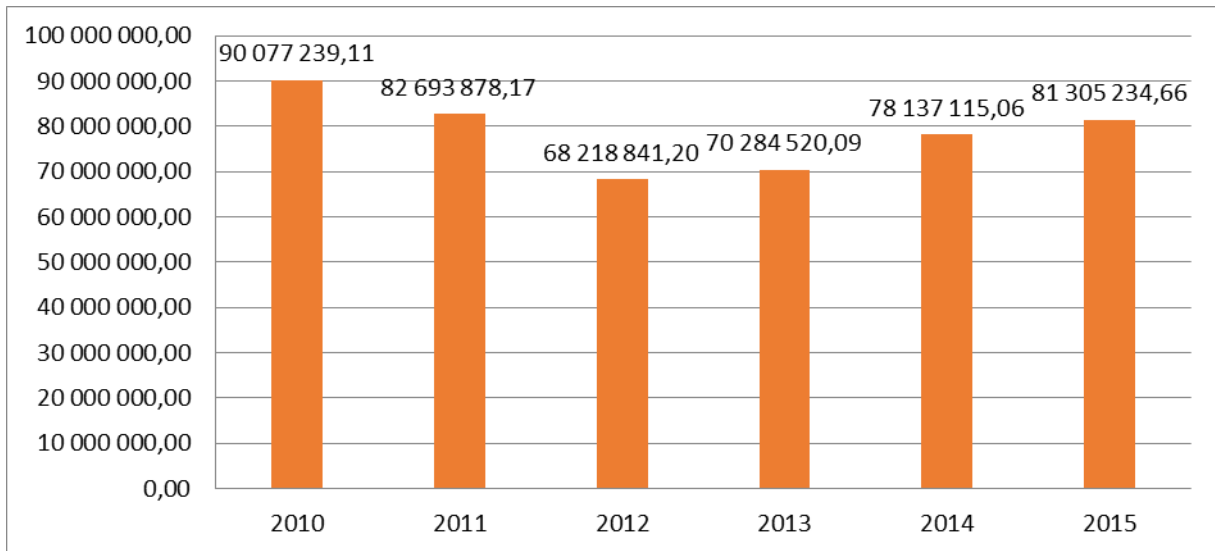
Rysunek 48 Dochody budżetu Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Analogicznie do dochodów, również i w przypadku wydatków budżetu Powiatu zaobserwować można identyczne tendencje. Biorąc pod uwagę początek (2010 r.) i koniec (2015 r.) analizowanego okresu, wysokość wydatków budżetowych spadła o blisko 10%.

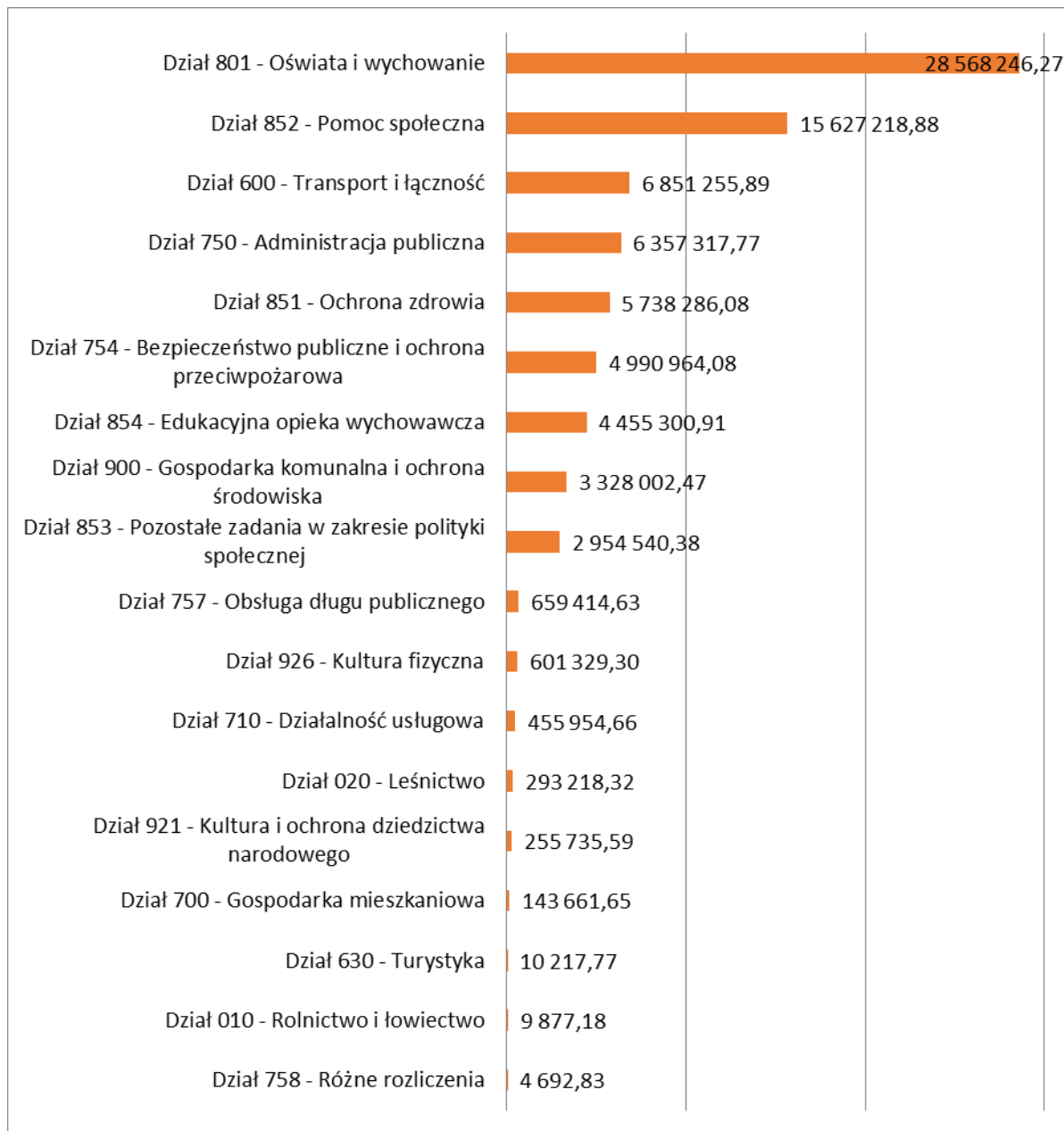
Rysunek 49 Wydatki budżetu Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Analizując strukturę wydatków budżetu powiatu zauważyć można, że głównym wydatkiem są środki przeznaczone na oświatę i wychowanie (28,568 mln zł w 2015 r.). Na drugim miejscu w poniższym zestawieniu znalazła się pomoc społeczna, która w analogicznym roku obciążyła budżet Powiatu na 15,627 mln zł. Na trzeci miejscu z kolei znalazły się wydatki związane z transportem i łącznością, lecz w tym przypadku wysokość poniesionych wydatków było już stosunkowo niższa (6,851 mln zł). Na ww. trzy kategorie kosztów przypada tym samym ponad 62% ogółu wydatków Powiatu Zduńskowolskiego.

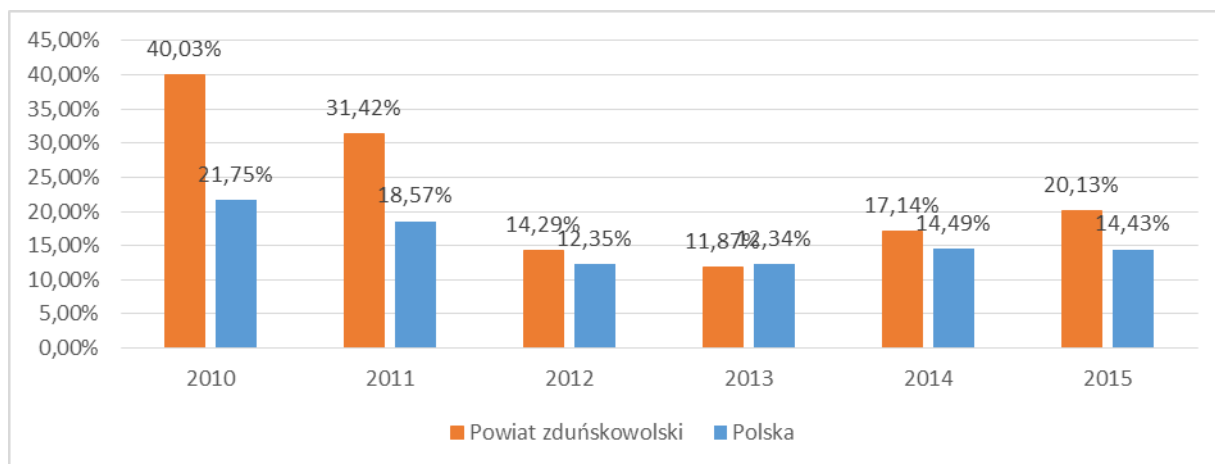
Rysunek 50 Struktura wydatków Powiatu Zduńskowolskiego w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Warto również zwrócić uwagę na udział wydatków inwestycyjnych w ogóle wydatków Powiatu. Jak można zauważyć, Powiat przeznaczając rocznie znaczną część wydatków na zadania inwestycyjne. W analizowanym okresie zauważyć można również znaczne zmiany w tym zakresie, lecz podkreślić należy, że za wyjątkiem 2013 r., poziom wydatków inwestycyjnych analizowanego powiatu przekracza analogiczną średnią przypadającą na średnią ogólnokrajową (z zakresu wydatków wszystkich powiatów).

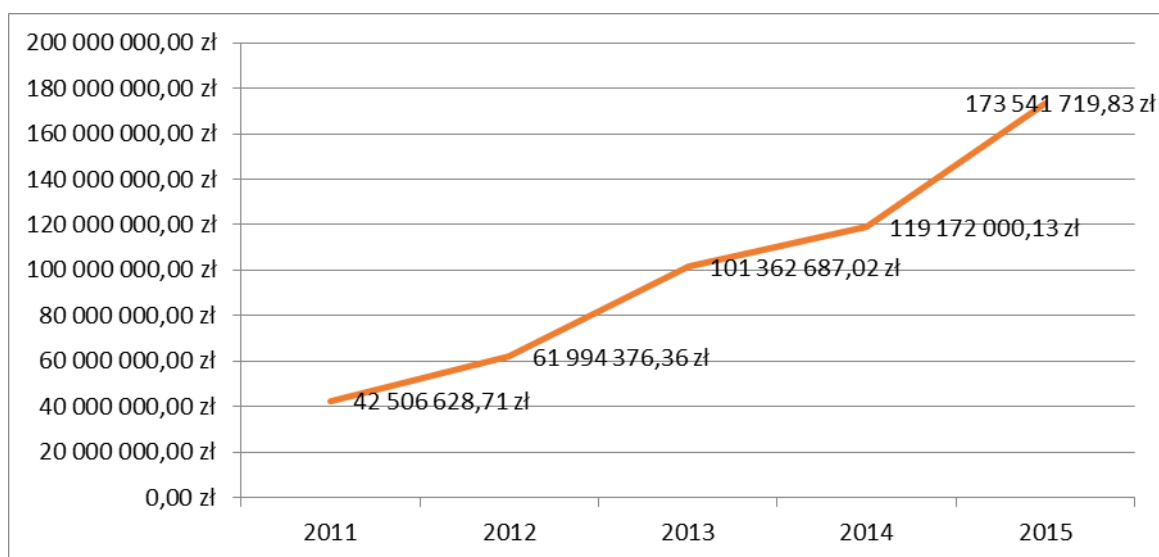
Rysunek 51 Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w ogóle wydatków Powiatu Zduńskowolskiego w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

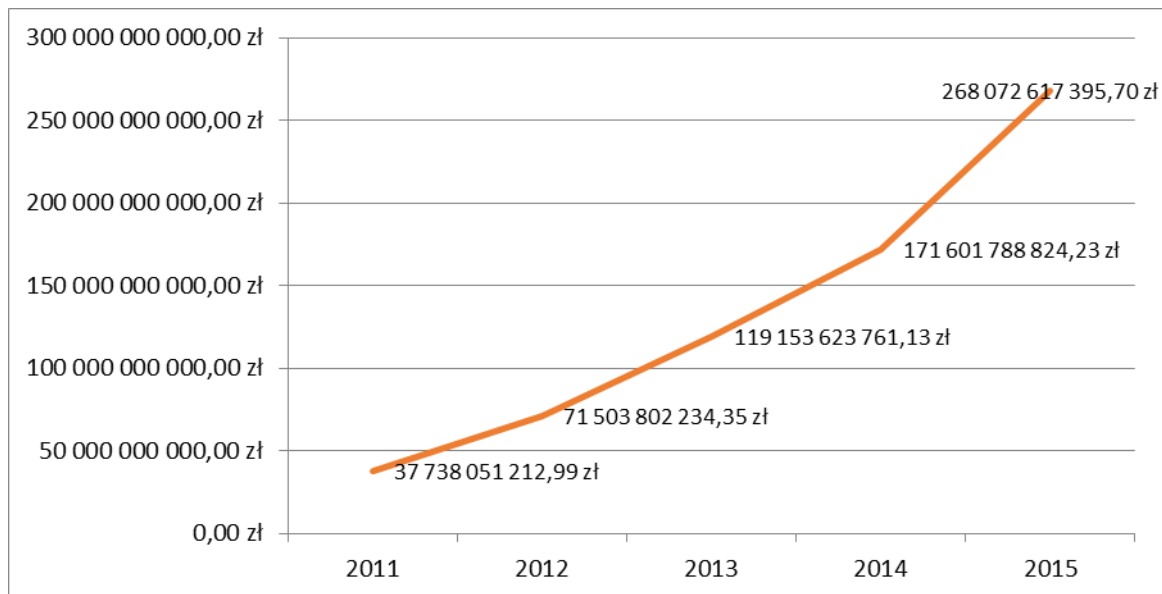
O potencjale inwestycyjnym świadczy również wykorzystanie środków unijnych. Poniższe rysunki prezentują wartość całkowitą zakończonych projektów, które dofinansowane zostały z ww. środków. Jak można zauważyć, na terenie powiatu (tak, jak i w przypadku Polski ogółem) z roku na rok rośnie wykorzystanie tychże środków. Niemniej, największy przyrost – zarówno w przypadku powiatu, jak i Polski ogółem, przypadł na okres 2014/2015. W przypadku powiatu zduńskowolskiego wzrost ten wyniósł aż 45%, będąc jednocześnie zbliżonym do wzrostu w ujęciu ogólnopolskim. Biorąc również pod uwagę bieżące wykorzystanie środków unijnych (tj. rozpoczęte projekty które uzyskały dofinansowanie) na terenie powiatu zduńskowolskiego ocenić należy je pozytywnie, co korzystnie wpływa na jego potencjał gospodarczy.

Rysunek 52 Wartość całkowita zakończonych projektów dofinansowanych ze środków unijnych, powiat zduńskowolski, lata 2011-2015, w PLN

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Rysunek 53 Wartość całkowita zakończonych projektów dofinansowanych ze środków unijnych, Polska, lata 2011-2016, w PLN

Źródło: Opracowanie własne, Bank Danych Lokalnych GUS.

Podsumowanie:

Analiza potencjału inwestycyjno-gospodarczego powiatu zduńskowolskiego, wykazała że:

- dochody budżetu Powiatu Zduńskowolskiego na przestrzeni objętych analizą lat spadły o niemal 9%, przy czym od roku 2012 obserwuje się roczny wzrost wskaźnika. Podobnie sytuacja kształtuje się w kontekście wydatków budżetu Powiatu, ze spadkiem równym niemal 10%,
- oświata i wychowanie stanowią kierunek największego odsetka wydatków budżetu, drugim głównym wydatkiem na terenie powiatu jest pomoc społeczna. Część budżetu przeznaczona na zadania inwestycyjne przekracza średnią ogólnokrajową,
- Efektywne wykorzystanie środków unijnych świadczy o potencjale inwestycyjnym. Na terenie powiatu rokrocznie wzrasta poziom wykorzystania tych środków- na przestrzeni analizowanych lat wzrost ten wyniósł 45%, stanowiąc wartość zbliżoną do wzrostu w ujęciu ogólnopolskim.

Instytucje otoczenia biznesu

Inkubator przedsiębiorczości

Inkubatory przedsiębiorczości to instytucje, których zadaniem jest wspieranie przedsiębiorczości. Podmioty te posiadają różne formy prawne. Adresatami działań inkubatorów są osoby zamierzające rozpocząć własną działalność gospodarczą, mali i średni początkujący przedsiębiorcy, młodzież i studenci oraz podmioty ekonomii społecznej.

Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości¹⁹ (ZIP) to wspólna inicjatywa Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Powiatu Zduńskowolskiego, której celem jest wspieranie przedsiębiorczości, konkurencyjności i innowacyjności firm. Podmiot ten oferuje:

- wyposażone, indywidualne stanowiska pracy;
- powierzchnie biurowe do wynajęcia od 11 m² do 35 m²;
- salę konferencyjną z pełnym wyposażeniem;
- asystę w tworzeniu nowych firm;
- szkolenia i doradztwo, w tym proinnowacyjne i proekspertowe;
- dostęp do lokalnych i globalnych sieci biznesowych;
- pomoc w uzyskaniu finansowania;
- wsparcie w transferze innowacji;
- 500 m² przeznaczone pod inkubację.

ZIP odpowiada na potrzeby lokalnych przedsiębiorców (również tych potencjalnych), w tym celu organizowane są różnorodne warsztaty i szkolenia związane z tematyką przedsiębiorczości. W ostatnim czasie zorganizowano następujące szkolenia i wydarzenia:

- Szkolenie *Zasady przyznawania świadczeń emerytalno-rentowych, zasady przeliczania świadczeń długoterminowych, świadczenia dla nauczycieli*;
- Stoisko na *X Targach Edukacyjnych Uczelni Wyższych i Szkół Policealnych Powiatu Zduńskowolskiego*;
- Szkolenie *Zasady przyznawania, dokumentowania i ustalania podstaw wymiaru świadczeń wypłacanych w związku z macierzyństwem i rodzicielstwem*;
- Szkolenie *Elektroniczne zwolnienie lekarskie e-ZLA - korzyści i ułatwienia*;
- Seminarium *Opracowywanie biznesplanu małej firmy*;
- Szkolenie *Zasady tworzenia i korygowania dokumentów w programie Płatnik*;
- Szkolenie *Zeznania podatkowe – najczęściej popełniane błędy*.

Inkubator współpracuje z instytucjami wspierającymi biznes zlokalizowanymi na terenie Zduńskiej Woli, Sieradza, Łasku oraz Łodzi. W ZIPie działa również punkt konsultacyjny, jak informuje jego koordynator: „W każdy trzeci czwartek miesiąca w godz. 11:00–12:00 organizowany jest Punkt Konsultacyjny, czyli dyżury pełnione przez specjalistów reprezentujących różne instytucje, polegające na wspieraniu wiedzy oraz doradzaniu obecnym oraz przyszłym przedsiębiorcom z terenu powiatu. Współpracę z Łódzką Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w tym zakresie podjęły następujące instytucje: Zakład Ubezpieczeń Społecznych; Urząd Skarbowy; Główny Urząd Statystyczny; Państwowa Inspekcja Pracy; Bank Pekao S.A. oraz Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli²⁰”.

Na dzień sporządzania niniejszego dokumentu firmy działające w ZIP to:

- PAKA Centrum Rehabilitacji i Aktywizacji Dziecka (centrum świadczące usługi z zakresu pozaszkolnych form kształcenia dzieci);

¹⁹ Informacje na temat ZIP pochodzą ze strony internetowej Powiatu Zduńskowolskiego - powiatzdunskowolski.pl [dostęp: 12.07.2017] oraz Strony Zduńskowolskiego Inkubatora Przedsiębiorczości na platformie społecznościowej Facebook - facebook.com/zip.larr [dostęp: 12.07.2017].

²⁰ Strona internetowa Powiatu Zduńskowolskiego - powiatzdunskowolski.pl [dostęp: 12.07.2017]

- Transport Samochodowy Export-Import Janusz Biesiada (firma świadcząca usługi z zakresu transportu i spedycji);
- Anmed (firma zajmująca się poradnictwem z zakresu profilaktyki zdrowia);
- PCDRUK (firma świadcząca usługi reklamowe i informatyczne);
- Tadeusz Fortuna (firma świadcząca usługi budowlane)
- Akademia Twórczego Rozwoju Bystrzak (program zajęć rozwojowych dla dzieci i młodzieży);
- KOVTA (firma zajmująca się produkcją obuwia na miarę)
- STUDIUM (firma działająca w branży reklamowej);
- MK-MEDIA Agencja artystyczno-reklamowa (firma świadcząca usługi marketingowe);
- ProjDesign Donata Witaszewska (firma świadcząca usługi z zakresu projektowania wnętrz).

Rysunek 54 Logo Zduńskowolskiego Inkubatora Przedsiębiorczości

Źródło: Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego.

Wśród instytucji koordynujących i wspierających przedsiębiorczość, dla powiatu zduńskowolskiego należy wymienić również:

Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli	Łódzką Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.	Powiatowy Urząd Pracy	Łódzką Izbę Przemysłowo- Handlową
Fundację Rozwoju Gminy Żelów	Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Urząd Skarbowy w Zduńskiej Woli	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zduńskiej Woli	Regionalną Izbę Gospodarczą w Sieradzu	Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Sieradzu	Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości

Powyższe instytucje kompleksowo realizują działania z zakresu przedsiębiorczości. Starostwo Powiatowe w Zduńskiej Woli wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, określone ustawami. Władze powiatu podejmują szerokie działania z zakresu promocji przedsiębiorczości mieszkańców, wśród których wymienić można zwłaszcza organizację bezpłatnych spotkań w sprawie doradztwa, szkolenia oraz porad prawnych i finansowo-księgowych, jak również organizację wydarzeń takich, jak Targi Uczelni Wyższych i Szkół Policealnych Powiatu Zduńskowolskiego, podczas których wystawcy z całej Polski mają możliwość zaprezentowania swej oferty. Innymi wydarzeniami wpływającymi na poziom przedsiębiorczości mieszkańców, których organizatorem jest Powiat Zduńskowolski, są m.in. Regionalne Forum Gospodarcze oraz coroczna Regionalna Wystawa Rolno-Przemysłowa w Zduńskiej Woli. Powiat uczestniczy również przy organizacji bezpłatnych szkoleń oraz warsztatów. Zadania Powiatowego Urzędu Pracy dotyczą przede wszystkim promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Instytucja organizuje również bezpłatne szkolenia dla mieszkańców, wspierając ich w zakresie przedsiębiorczości i nabycia nowych kompetencji, finansuje ona również kompleksowe szkolenia przygotowujące do podjęcia zatrudnienia. PUP w Zduńskiej Woli umożliwia mieszkańcom spotkania z pracodawcami, był też organizatorem cykli zajęć aktywizacyjnych m.in. z zakresu umiejętnego poszukiwania pracy. Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., pełniąc funkcję Regionalnej Instytucji Finansującej, odpowiedzialna jest m.in. za obsługę i wdrażanie programów mających na celu finansowanie inwestycji wspierających rozwój sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, świadcząc także usługi komercyjne. Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, największa organizacja samorządu gospodarczego w regionie łódzkim, dąży do rozwoju przedsiębiorczości m.in. poprzez działania z zakresu doradztwa i informacji gospodarczej, organizacji konferencji i szkoleń, oraz realizacji projektów współfinansowanych z UE. Celem Fundacji Rozwoju Gminy Żelów jest tworzenie korzystnych warunków do gospodarczego i społecznego rozwoju w regionie łódzkim poprzez świadczenie usług w zakresie informacji, doradztwa, organizacji szkoleń, finansów oraz wynajmu powierzchni na prowadzenie działalności gospodarczej. Celem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest rozwój obszarów wiejskich oraz sektora rolniczego. Instytucja ta zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych przy ścisłej współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Centrum Obsługi Przedsiębiorcy jest wojewódzką, samorządową jednostką organizacyjną, pełniącą funkcję Instytucji Pośredniczącej odpowiedzialnej za efektywne rozdysponowanie funduszy unijnych z I osi „Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy” oraz II osi „Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka” programu regionalnego dla województwa łódzkiego. Regionalna Izba Gospodarcza w Sieradzu, skupiając ok. 40 firm z różnych dziedzin gospodarki, świadczy przedsiębiorcom wszechstronną pomoc w zakresie m.in. informacji, prawa handlowego, prawa pracy. Głównym zadaniem Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Sieradzu jest udzielanie informacji na temat Programów Operacyjnych wynikających z NSS, uczestnictwo w działaniach o charakterze informacyjno-promocyjnym oraz działania promocyjne. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości jest instytucją odpowiedzialną za tworzenie otoczenia wspierającego przedsiębiorców, zaangażowaną w realizację krajowych i międzynarodowych przedsięwzięć, finansowanych ze środków funduszy strukturalnych, budżetu państwa oraz programów wieloletnich Komisji Europejskiej.

Na terenie powiatu organizowane są również akcje wspierające i promujące przedsiębiorczość, takie jak gala *Powiat Ludzi Przedsiębiorczych*.

Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna (ŁSSE)

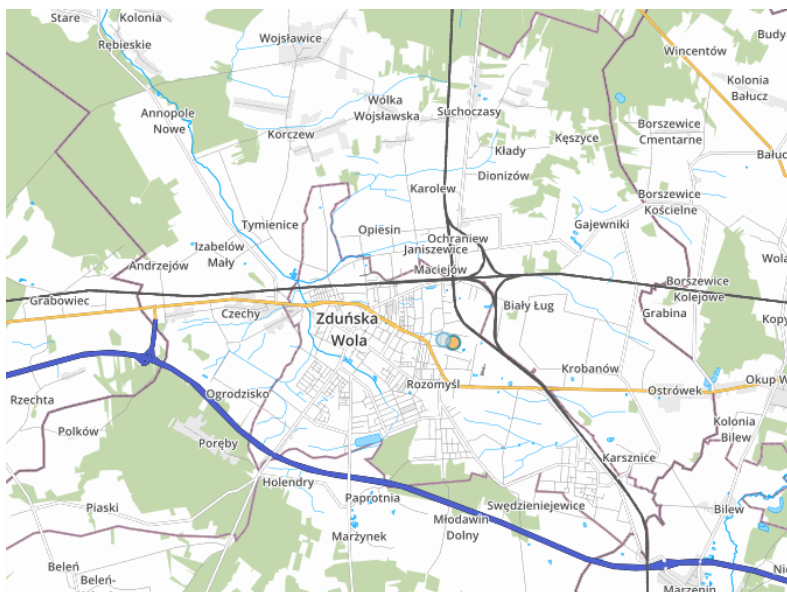
Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna zajmuje obszary o powierzchni 1339 ha na terenie trzech województw: łódzkiego, mazowieckiego i wielkopolskiego. Charakteryzuje się położeniem w centrum Polski, dobrą siecią komunikacyjną, wysokim poziom pomocy publicznej oraz współpracą z uczelniami wyższymi i innymi placówkami edukacyjnymi.

Do zadań ŁSSE należą²¹:

- pozyskiwanie i obsługa nowych inwestorów;
- wydawanie inwestorom zezwoleń na rozpoczęcie działalności gospodarczej w Strefie;
- przyznawanie praw do uzyskania pomocy publicznej;
- doradztwo inwestycyjne;
- prowadzenie przetargów lub rokowań na grunty i nieruchomości objęte statusem Strefy;
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z partnerami biznesowymi świadczącymi usługi dla inwestorów (Program Partner);
- bieżąca kontrola działalności inwestorów;
- promocja Strefy.

ŁSSE składa się 44 podstref, z których jedna zlokalizowana jest w powiecie zduńskowolskim (na terenie Miasta Zduńska Wola). Podstrefa Zduńska Wola dysponuje wolnymi terenami pod inwestycje o powierzchni łącznie ponad 6 ha. Na poniższych mapach zaprezentowano rozmieszczenie tych obszarów na terenie miasta Zduńska Wola. Kolorem niebieskim zaznaczono tereny zainwestowane, a kolorem pomarańczowym – tereny pod inwestycje.

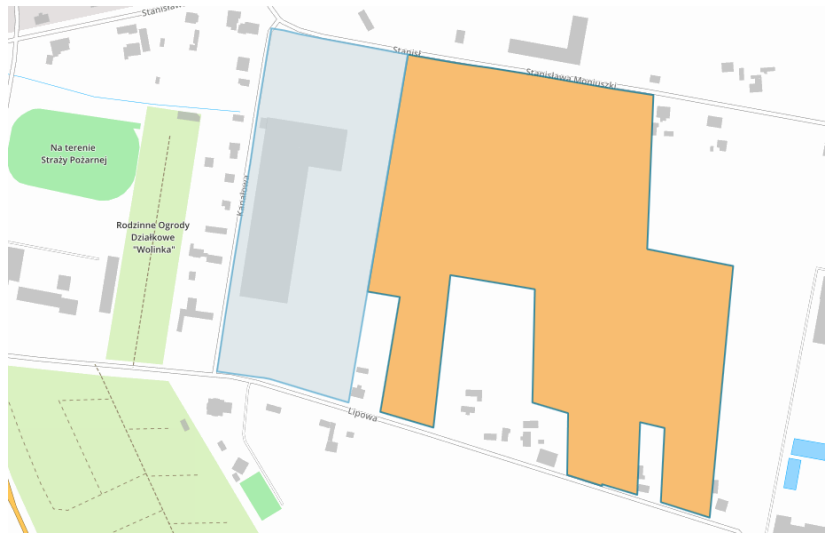
Rysunek 55 Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Zduńska Wola

Źródło: *Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - mapa.sse.lodz.pl* [dostęp: 12.07.2017].

²¹ Strona internetowa Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej - *sse.lodz.pl* [dostęp: 12.07.2017].

Rysunek 56 Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Zduńska Wola - przybliżenie

Źródło: Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - mapa.sse.lodz.pl [dostęp: 12.07.2017].

Na terenie Strefy prowadzić można różnorodne rodzaje działalności gospodarczej:

- produkcyjną;
- usługową (w tym usługi magazynowania);
- w ramach sektora BPO (business process outsourcing – zlecenia wykonywania usługi na zewnątrz): usługi informatyczne, badawczo-rozwojowe, rachunkowo-księgowo, audytu finansowego, centrów telefonicznych oraz usługi w zakresie badań i analiz technicznych²².

Przedsiębiorcy, którzy chcą rozpocząć działalność gospodarczą na terenie podstrefy, mogą ubiegać się o przyznanie pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych lub osób fizycznych. Taka pomoc przyznawana jest w przypadku:

- nowej inwestycji;
- nowych miejsc pracy.

Podsumowanie:

Instytucje Otoczenia Biznesu to podmioty non – profit oferujące usługi z zakresu szerokiego wsparcia przedsiębiorczości. W powiecie zduńskowolskim:

- przedsiębiorczość, konkurencyjność oraz innowacyjność firm wspierane są przez wspólną inicjatywę Łódzkiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. oraz Powiatu Zduńskowolskiego w Zduńskiej Woli, tj. Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości,
- Inkubator współpracuje z instytucjami wspierającymi biznes zlokalizowanymi na terenie Zduńskiej Woli, Sieradza, Łasku oraz Łodzi,
- w ramach wsparcia przedsiębiorczości na terenie powiatu organizowane są również różnorodne akcje i wydarzenia,
- podstrefa Zduńska Wola stanowi jedną z 44 podstref Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej i dysponuje wolnymi terenami pod inwestycje o łącznej powierzchni ponad 6 ha.

²² Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Zduńska Wola, dostępne na: <http://zdunskawola.pl/pl/menu-biznes/zdunska-wola-gospodarcza/lodzka-specjalna-strefa-ekonomiczna> [dostęp: 12.07.2017].

Podsumowanie - wnioski

Analiza sytuacji gospodarczej powiatu wykazała, że powiat zduńskowolski, poprzez dogodne warunki transportowe i komunikacyjne, położenie w centralnej części kraju, a także prowadzenie ciągłych prac modernizacyjnych dostępnych rozwiązań infrastrukturalnych, dysponuje znacznym w skali województwa potencjałem gospodarczym. Ponadto, duże znaczenie ma również:

- bliskie położenie miasta Łodzi, które stanowi rynek zbytu produktów i usług,
- lokalizacja Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Zduńska Wola – Karsznice,
- struktura demograficzna mieszkańców, ich aktywność zawodowa i poziom dochodów,
- duża gęstość zaludnienia i spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, co ma wpływ na pogarszającą się sytuację demograficzną powiatu,
- wysoka w odniesieniu do średniej dla kraju stopa bezrobocia, co oznacza, że mimo ofert pracy w zakresie deficytowych stanowisk w powiecie, poszukujący pracy nie spełniają podstawowych wymagań rekrutacyjnych,
- duże zasoby mieszkaniowe i odpowiednia baza lokalowa, wyposażona w przeważającą część w podstawowe rozwiązania techniczne,
- rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna, której stopień wykorzystania, mimo wzrostu ruchu turystycznego w powiecie, w ostatnich latach był niski.

Podsumowując powyższe, a także mając na uwadze w szczególności lokalne uwarunkowania powiatu zduńskowolskiego identyfikują się priorytety rozwoju gospodarczego:

- działania skupiające się przede wszystkim na rozwoju instytucji otoczenia biznesu wraz z tworzeniem usług doradczych, informacyjnych i finansowych,
- stworzenie programów współpracy firm i przedsiębiorstw powiatu zduńskowolskiego i miasta Łodzi
- koncentracji działań na kluczowych dla rozwoju powiatu sektorach działalności,
- tworzeniu instytucjonalnych, regulacyjnych i finansowych warunków do zwiększenia poziomów inwestycji na obszarach charakteryzujących się niską konkurencyjnością,
- stworzenie odpowiednich narzędzi ułatwiających obsługę administracyjną potencjalnym przedsiębiorcom i inwestorom, m. in.:
 - zastosowanie nowoczesnych kanałów kontaktu,
 - wdrożenie rozwiązań samoobsługi klientów,
 - dostosowanie wszystkich wykorzystywanych serwisów internetowych do kanału mobilnego,
 - wsparcie realizacji zadań z zakresu ochrony informacji i kontroli dostępu do usług osobom do tego nieuprawnionym.
- dopasowanie kierunków kształcenia zawodowego do wymagań na lokalnym rynku pracy, a także wdrożenie w związku z tym szeroko rozumianych działań promocyjnych,
- realizacja działań promocyjnych walorów kulturowych i przyrodniczych, których celem będzie wzrost wykorzystania istniejącej bazy.

Realizacja powyższych priorytetów ma na celu uwzględnienie w większym stopniu lokalnych i regionalnych atutów, sprzyjających większej efektywności i różnorodności przedsiębiorstw. Mając na uwadze poziom bezrobocia, a także strukturę wiekową osób pozostających bez pracy, rekomenduje się opracowanie rozwiązań aktywizujących mieszkańców powiatu

i zachęcających do tworzenia i rozwoju przedsiębiorczości, a także wspierających zastosowanie innowacyjnych rozwiązań, poprzez bezpośrednie i pośrednie wsparcie finansowe. Ponadto, rekomenduje się wdrożenie działań mających na celu wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców gminy. Ważnym jest również wdrażanie rozwiązań mających na celu stworzenie konkurencyjnej, na tle województwa i kraju, gospodarki.

Diagnoza i kierunki rozwoju specjalizacji regionalnych powiatu zduńskowolskiego

W związku z rosnącą w skali globalnej konkurencją, konieczna staje się gospodarcza specjalizacja regionów. W tym celu konieczne jest wykorzystanie dorobku badawczo-naukowego, potencjału lokalnych przedsiębiorstw oraz wszystkich wewnętrznych atutów rozwojowych. Kierunki rozwoju specjalizacji powiatu zduńskowolskiego powinny być powiązane ze strategią przyjętą przez województwo łódzkie.

Z intencją kontynuacji prac nad *Regionalną Strategią Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030* przygotowano 6 Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji, wśród których znajdują się:

Rysunek 57 Regionalne Inteligentne Specjalizacje Województwa Łódzkiego

Źródło: *Zaawansowane Materiały Budowlane. Polityka Sektorowa.*

Poniżej przedstawiono charakterystyki regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)²³

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)* zaliczono:

- Innowacyjne rozwiązania (technologie) w zakresie pozyskiwania surowców dla przemysłu włókienniczego (naturalnych i syntetycznych);

²³ Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)* pochodzą z dokumentu: *Nowoczesny Przemysł Włókienniczy i Mody (w tym Wzornictwo). Polityka Sektorowa.*

- Innowacyjne produkty i technologie w zakresie technicznych wyrobów tekstylnych;
- Innowacyjne rozwiązania w obszarze technologii i materiałów tekstronicznych;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie personalizacji wyrobów przemysłu włókienniczego;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie narzędzi informatycznych wspomagających projektowanie, produkcję oraz sprzedaż wyrobów przemysłu włókienniczego;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie optymalizacji procesów wytwarzania w przemyśle włókienniczym.

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

Nowoczesny łódzki przemysł włókienniczy i mody – centrum zaawansowanych technologii włókienniczych, odzieżowych i unikatowego designu. Wykorzystujemy potencjał zastosowań włókiennictwa i przemysłu odzieżowego w innych branżach. Nowoczesne kanały dystrybucji służą ekspansji na światowych rynkach. Bazujemy na kreatywnych, wykwalifikowanych kadrach, dumnych z naszej branży.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Zwiększenie znaczenia B+R, jako czynnika rozwoju przedsiębiorstw;
2. Przywrócenie pozytywnego wizerunku branży włókienniczo-odzieżowej;
3. Efektywne wykorzystanie środków z dostępnych funduszy (w tym fundusze z UE);
4. Zwiększenie wykorzystania wzrastającego zapotrzebowania gospodarki na innowacyjne wyroby włókienniczo-odzieżowe;
5. Zapewnienie zasobów wykwalifikowanych kadr – stosownie do perspektyw rozwoju branży.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 13 - produkcja wyrobów tekstylnych;
- Dział 14 - produkcja odzieży;
- Dział 28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana;

Sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna:

- Dział 74 - pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 4 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)*

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 13	64	53	1 847	1 872
Dział 14	234	224	7 435	6 779
Dział 28	32	30	582	629
Sekcja M ogółem	432	465	18 499	21 722
Dział 74	154	158	4 023	4 390

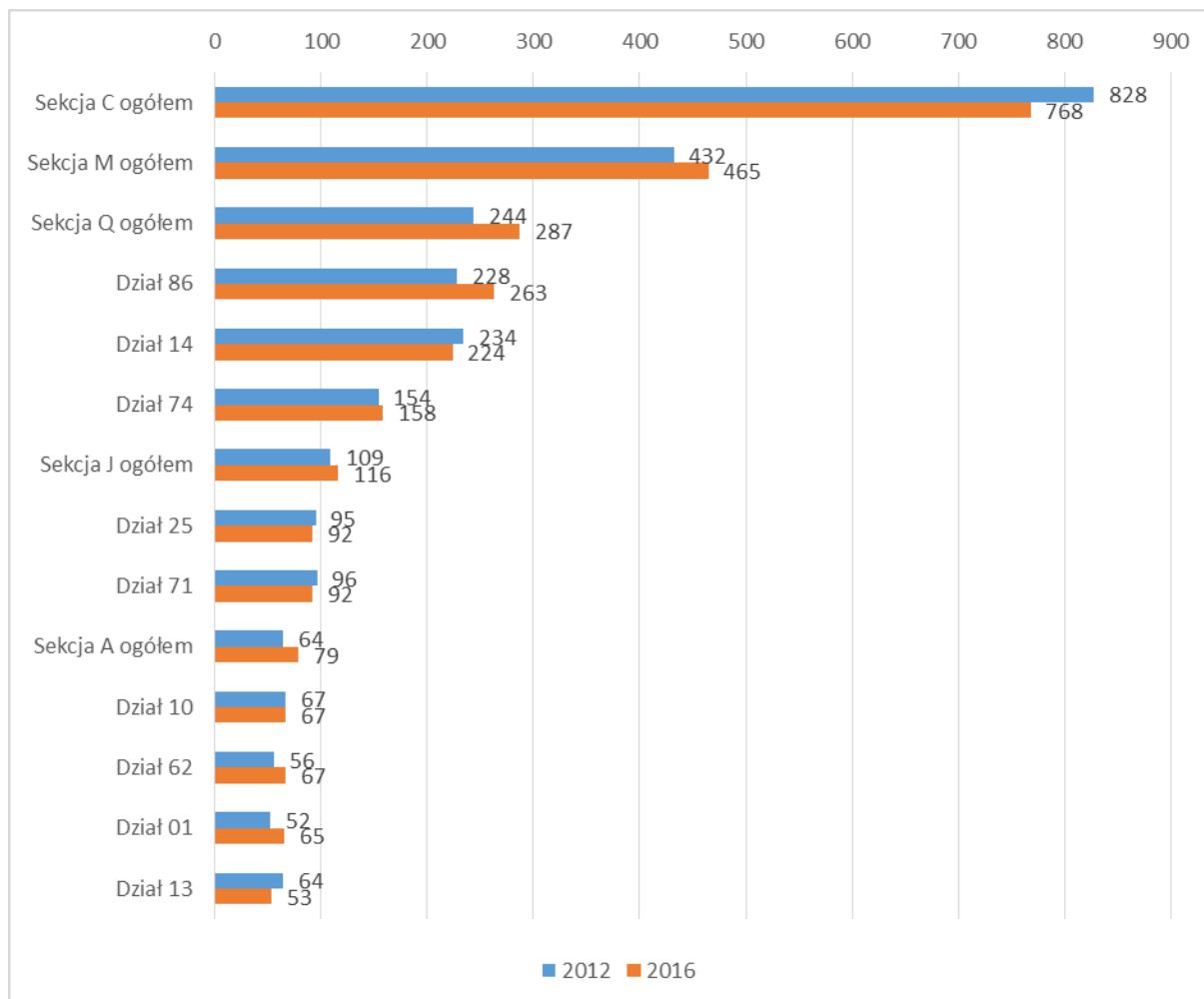
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Pomiędzy latami 2012 a 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego zaobserwowano spadek liczby podmiotów gospodarczych w działach produkcja wyrobów tekstylnych, produkcja odzieży oraz produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana. Nieznacznie wzrosła liczba podmiotów w dziale pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. W tym samym czasie na terenie całego województwa łódzkiego spadek zaobserwowano jedynie wśród podmiotów przypisanych do działu produkcja odzieży. Należy podjąć działania mające na celu wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w działach przypisanych do specjalizacji *Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)*.

Regionalne Inteligentne Specjalizacje Województwa Łódzkiego mające szczególne znaczenie dla rozwoju powiatu zduńskowolskiego

Biorąc pod uwagę przytoczone powyżej dane, stwierdzić należy, że ze względu m.in. na lokalną specyfikę rynku nie wszystkie branże wchodzące w skład Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego mają jednakowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego powiatu. Poniżej przedstawione zostały w formie rysunku ww. dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych przypadających na sekcje i działy PKD przypisane do poszczególnych Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Regionalnych Województwa Łódzkiego. Ze względu na analizę najistotniejszych dla lokalnej gospodarki branż, w poniższym rysunku uwzględniono sekcje i działy grupujące powyżej 50 przedsiębiorstw.

Rysunek 58 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego, powiat zduńskowolski, 2012 r. i 2016r., uwzględniono sekcje i działy grupujące powyżej 50 przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Z powyższego rysunku wynika, że szczególnie istotne dla powiatu zduńskowolskiego są sekcje C, Q, J oraz dział 14 (wchodzący w skład sekcji C). W ramach tych sekcji i działów skupia się największa liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (tj. powyżej poziomu 100 przedsiębiorstw).

Zdecydowanie największa ich liczba przypada na sekcję C, tj. przetwórstwo przemysłowe (768 podmiotów na koniec 2016 r.). Należy przy tym zauważyć, że sekcja ta skupia przedsiębiorstwa specjalizujące się w wielu odmiennych branżach. Stąd też, dla wskazania szczególnie istotnej branży warto zwrócić uwagę na ww. dział 14, który skupia (wg danych na koniec 2016 r.) aż 224 podmioty gospodarcze. Przedsiębiorstwa działające w ramach tego działu prowadzą działalność w zakresie produkcji odzieży. Należy więc uznać, że najważniejszą z Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego dla gospodarki powiatu zduńskowolskiego jest **Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo)**. W ramach sekcji C istotnym działem jest również dział 25, tj. produkcja metalowych wyrobów

gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (92 podmioty na koniec 2016 r.). Dział ten wchodzi w skład specjalizacji **Zaawansowane materiały budowlane**.

Na drugim miejscu w powyższym zestawieniu znalazła się sekcja M, grupująca przedsiębiorstwa z zakresu działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (465 podmiotów na koniec 2016 r.). W jej ramach szczególnie wysoki udział przypada na przedsiębiorstwa z działu 74, tj. pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej, przypisanej do specjalizacji nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo). Dział ten grupuje 158 podmiotów (wg danych na koniec 2016 r.). Potwierdza to powyższy wniosek dotyczący szczególnej roli tej specjalizacji w gospodarce powiatu. Warto zauważyć przy tym, iż w ramach sekcji M duże znaczenie ma również dział 71, tj. działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne (92 przedsiębiorstwa). Dział ten przypada z kolei na specjalizację **Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze**.

Sekcja Q, zajmująca trzecią pozycję w powyższym zestawieniu, przypada na podmioty prowadzące działalność w ramach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej. W ramach tejże sekcji najwyższy udział przedsiębiorstw przypada na dział 86, tj. opiekę zdrowotną (aż 263 podmioty na koniec 2016 r.). Dział ten wchodzi w skład specjalizacji **Medycyna, farmacja i kosmetyki**, świadcząc jednocześnie o znacznym znaczeniu tej specjalizacji dla badanego powiatu.

Próg 100 zarejestrowanych podmiotów w powyższym zestawieniu osiągnęła również sekcja J, tj. informacja i komunikacja przypadająca na specjalizację **Informatyka i telekomunikacja**. W jej ramach największa liczba zarejestrowanych podmiotów przypadła na dział 62, tj. działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana (67 podmiotów na koniec 2016 r.).

Tym samym, niemal wszystkie Inteligentne Specjalizacje Województwa Łódzkiego stanowią istotny element lokalnej gospodarki analizowanego powiatu. Jedynie Energetyka, w tym odnawialne źródła energii nie stanowią istotnej dla rozwoju całego regionu specjalizacji.

Podsumowanie:

Nie wszystkie branże wchodzące w skład Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego mają jednakowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego powiatu. Z przeprowadzonej analizy wynika, że największe znaczenie dla gospodarki powiatu zduńskowolskiego (pod względem liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw w podziale na sekcje i działy odpowiadające Inteligentnym Specjalizacjom Województwa Łódzkiego) mają następujące specjalizacje:

- **Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),**
- **Medycyna, farmacja, kosmetyki,**
- **Zaawansowane materiały budowlane,**
- **Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze,**
- **Informatyka i telekomunikacja.**

Zaznaczyć przy tym należy, iż największe znaczenie dla gospodarki powiatu posiada branża włókiennicza.

Zaawansowane materiały budowlane²⁴

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Zaawansowane materiały budowlane* zaliczono:

- Pozyskiwanie i przetwórstwo naturalnych surowców mineralnych z wykorzystaniem innowacyjnych technologii do produkcji i obróbki metali;
- Wytwarzanie zaawansowanych materiałów budowlanych o energooszczędnych i specjalnych właściwościach np. biobójczych, samoczyszczących;
- Innowacyjne zastosowanie ubocznych produktów spalania (popiołów), powtórnego użycia materiałów oraz wykorzystania odpadów do produkcji wyrobów kompozytowych, ceramicznych, betonu, cementu, materiałów o podwyższonych właściwościach termoizolacyjnych, dźwiękochłonnych, ognioodpornych bądź też energii (w tym OZE);
- Innowacyjne materiały drzewne o nowych właściwościach użytkowych;
- Nowoczesna produkcja elementów konstrukcyjnych, instalacyjnych oraz farb, lakierów, klejów z zastosowaniem biopolimerów, biokompozytów oraz biologicznie inspirowanych technologii;
- Innowacyjne wykorzystanie polimerów do rozwoju izolacyjnych tworzyw polimerowych oraz dodatków w postaci wypełniaczy, stabilizatorów, zmiękczaczy lub plastyfikatorów, środków barwiących, środków smarujących, środków zmniejszających palność;
- Innowacyjne wykorzystanie technologii mobilnych i technologii sterowania w procesie pozyskiwania, przetwarzania surowców mineralnych, produkcji materiałów budowlanych oraz w budownictwie inteligentnym;
- Inteligentne, zintegrowane systemy zarządzania infrastrukturą dla miast, technologie dla inteligentnych budynków oraz inteligentne oprogramowanie do zarządzania projektami budowlanymi, w tym technologie Building Information Modeling (BIM);
- Innowacyjne zastosowanie nowoczesnych technologii produkcji wyrobów i materiałów w budownictwie energooszczędnym oraz technologie dla budownictwa zeroenergetycznego (integracja energooszczędnych budynków z instalacjami OZE);
- Innowacyjne zastosowanie technologii funkcjonalnych wielowarstwowych materiałów włókienniczych – materiałów kompozytowych w budownictwie do wzmacniania istniejących obiektów infrastruktury budowlanej oraz wykonywania nowych obiektów z zastosowaniem nowoczesnych materiałów kompozytowych;
- Innowacyjne zastosowania materiałów z pamięcią kształtu (shape memory alloy) w budownictwie.

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

²⁴ Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Zaawansowane materiały budowlane* pochodzą z dokumentu: *Zaawansowane Materiały Budowlane. Polityka Sektorowa*.

Łódzkie – centrum innowacyjnych produktów budowlanych w Polsce. Nasza siła to współpraca ze sferą badawczą, wysoki poziom technologiczny, ekspansja zagraniczna. Budując synergii między różnymi sektorami, tworzymy inteligentne i energooszczędne obiekty.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Rozwój zaangażowania przedsiębiorstw we współpracę B+R skutkujący zwiększeniem innowacyjnych wdrożeń;
2. Pełna integracja branży i jej środowiska;
3. Pełne wykorzystanie rosnącego zapotrzebowania na innowacyjne materiały i wyroby budowlane oraz technologie z nimi związane;
4. Rozwój sprzedaży na rynkach eksportowych;
5. Usunięcie barier finansowych na drodze rozwoju zaawansowanych materiałów i wyrobów budowlanych.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja B - górnictwo i wydobywanie:

- Dział 08 - pozostałe górnictwo i wydobywanie;

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 22 - produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych;
- Dział 23 - produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych;
- Dział 24 - produkcja metali;
- Dział 25 - produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń;
- Dział 27 - produkcja urządzeń elektrycznych;
- Dział 28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Zaawansowane materiały budowlane* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 5 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Zaawansowane materiały budowlane

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja B ogółem	7	9	284	280
Dział 08	6	9	273	272
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 22	38	44	1 166	1 199
Dział 23	31	26	1 398	1 363
Dział 24	1	3	127	131
Dział 25	95	92	2 728	3 004
Dział 27	6	3	258	253
Dział 28	32	30	582	629

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na przestrzeni 5 lat na terenie powiatu zduńskowolskiego doszło do pomniejszenia grupy podmiotów gospodarki narodowej w działach produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, produkcja urządzeń elektrycznych oraz produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana. Wzrost zanotowano w działach pozostałe górnictwo i wydobywanie, produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja metali. W tym samym czasie w województwie łódzkim wzrost zaobserwowano w działach produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, produkcja metali, produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, a także produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana. Działania podjęte przez powiat zduńskowolski powinny być ukierunkowane na rozwój działów przypisanych do inteligentnej specjalizacji *Zaawansowane materiały budowlane*.

Podsumowanie:

Analiza danych z zakresu Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji, w zakresie zaawansowanych materiałów budowlanych wykazała, że:

- w ramach wspierania specjalizacji potrzebna jest realizacja działań wspierających działalność eksportową przedsiębiorstw,
- rozwój nowoczesnego budownictwa determinuje rozwój komplementarnych branż, w tym również specjalizacji zaawansowane materiały budowlane,
- sytuacja w sekcjach B (dział 8) oraz C (działy od 22 do 24 i od 27 do 28) w latach 2012 – 2016 zarówno w województwie, jak w powiecie zmieniała się podobnie. W działach 22 i 24 liczba podmiotów gospodarczych wzrosła, natomiast w sekcjach 23, 27 i 28 zmniejszyła się.

Medycyna, farmacja, kosmetyki²⁵

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Medycyna, farmacja, kosmetyki* zaliczono:

- Innowacyjne technologie wytwarzania leków biotechnologicznych i produktów generycznych;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie medycyny spersonalizowanej;
- Opracowania nowych substancji i materiałów do zastosowania w medycynie, farmacji i kosmetykach;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie narzędzi informatycznych mających zastosowanie w systemach opieki zdrowotnej, w przemyśle farmaceutycznym i kosmetycznym;
- Innowacyjne rozwiązania w zakresie optymalizacji procesów wytwarzania w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym oraz produkcji urządzeń medycznych;
- Rozwiązania w zakresie innowacji procesowych i organizacyjnych w zarządzaniu ochroną zdrowia, w tym w obszarze transferu produktów i usług do praktyki klinicznej.

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

Dbamy o jakość życia naszych mieszkańców zapewniając najlepsze usługi w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia. Odpowiadamy na ważne trendy zmian społecznych, demograficznych i konsumenckich. Korzystamy w pełni ze zdobyczy farmacji, osiągając najwyższy poziom różnorodności produktów kosmetycznych i leczniczych.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności branży MFK dla sprostania dynamicznym zmianom społecznym, demograficznym i trendom konsumenckim;
2. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa województwa łódzkiego;
3. Zmultiplikowanie wykorzystania bazy badawczo rozwojowej i potencjału technologicznego firm do tworzenia innowacyjnych technologii i produktów;
4. Efektywne wykorzystanie środków nowej perspektywy finansowej.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

²⁵ Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Medycyna, farmacja, kosmetyki* pochodzą z dokumentu: *Medycyna, Farmacja, Kosmetyki. Polityka Sektorowa*.

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 20 - produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych;
- Dział 21 - produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;
- Dział 26 - produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych;
- Dział 30 - produkcja pozostałego sprzętu transportowego;
- Dział 32 - pozostała produkcja wyrobów;

Sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna:

- Dział 72 - badania naukowe i prace rozwojowe;

Sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna:

- Dział 86 - opieka zdrowotna;
- Dział 87 - pomoc społeczna z zakwaterowaniem.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Medycyna, farmacja, kosmetyki* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 6 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Medycyna, farmacja, kosmetyki

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 20	3	2	381	443
Dział 21	0	0	56	60
Dział 26	10	10	363	353
Dział 30	0	1	106	113
Dział 32	38	34	1 578	1 542
Sekcja M ogółem	432	465	18 499	21 722
Dział 72	2	4	159	249
Sekcja Q ogółem	244	287	11 870	14 308
Dział 86	228	263	11 217	13 523
Dział 87	3	3	182	228

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Wśród działów przypisanych do inteligentnej specjalizacji *Medycyna, farmacja, kosmetyki*, pomiędzy rokiem 2012 a 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego doszło do pomniejszenia liczby podmiotów gospodarki narodowej w działach produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych oraz pozostała produkcja wyrobów. Wzrost zanotowano w obrębie działów produkcja pozostałego sprzętu transportowego, badania naukowe i prace rozwojowe, a także opieka zdrowotna. Nie zarejestrowano żadnych zmian w działach produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych (zarówno w roku 2012, jak i 2016 liczba podmiotów w tym dziale była równa 0), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych jak również pomoc społeczna z zakwaterowaniem. W tym samym czasie na terenie województwa łódzkiego rozwijały się działy produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych, produkcja

podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych, produkcja pozostałego sprzętu transportowego, badania naukowe i prace rozwojowe, opieka zdrowotna oraz pomoc społeczna z zakwaterowaniem. Konieczne są działania ukierunkowane na wsparcie potencjalnych przedsiębiorców w tych branżach.

Podsumowanie:

W ramach wspierania specjalizacji medycyna, farmacja, kosmetyki należy:

- podejmować działania zwiększające innowacyjność i konkurencyjność podmiotów gospodarczych,
- uruchamiać fundusze wspierające przechodzenie przedsiębiorstw na działalność B+R, z uwzględnieniem środków funduszy europejskich,
- tworzyć rozwiązania ułatwiające funkcjonowanie przedsiębiorstwom z zakresu działalności medycyny, farmacji i kosmetyków.

W latach 2012 – 2016 w powiecie zduńskowolskim zwiększyła się baza przedsiębiorstw funkcjonujących w działach 30, 72 oraz 86. W pozostałych sekcjach i działach inteligentnej specjalizacji nie odnotowano zmian, bądź zanotowano niewielki spadek liczby przedsiębiorstw.

Energetyka, w tym odnawialne źródła energii²⁶

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Energetyka, w tym odnawialne źródła energii* zaliczono:

- Rozwiązania w zakresie infrastruktury energetycznej – sieci inteligentne;
- Systemy zarządzania i sterowania infrastrukturą energetyczną;
- Narzędzia informatyczne wspomagające procesy zarządzania i wspierania decyzji;
- Innowacyjne technologie w zakresie zwiększenia efektywności pozyskiwania i wykorzystania paliw konwencjonalnych;
- Innowacyjne technologie w zakresie zwiększenia efektywności pozyskiwania i wykorzystania alternatywnych źródeł energii;
- Technologie w zakresie poprawy efektywności energetycznej a w szczególności – magazynowanie energii;
- Innowacyjne technologie dotyczące wykorzystania źródeł odnawialnych;
- Innowacyjne technologie pozwalające na rozwój energetyki rozproszonej;
- Innowacyjne technologie dotyczące bezpieczeństwa energetycznego;
- Technologie związane z powtórным wykorzystaniem odpadów, produktów oraz miejsc wydobywania;
- Technologie związane z aktywnością odbiorcy (energetyka prosumencka).

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

²⁶ Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Energetyka, w tym odnawialne źródła energii* pochodzą z dokumentu: *Energetyka, w tym Odnawialne Źródła Energii. Polityka Sektorowa*.

Dostępne surowce skutecznie i w pełni przetwarzamy w megawaty innowacji. Zmniejszamy koszty naszej działalności dla środowiska naturalnego. Niesiemy kaganek rozproszonych źródeł energii. Tworzymy i wykorzystujemy dobry klimat dla energii odnawialnej.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Intensyfikacja wykorzystywania dostępnych zasobów surowców konwencjonalnych i niekonwencjonalnych;
2. Szersze wykorzystanie dostępnych środków finansowych na rozwój OZE i rozwiązań pro-środowiskowych;
3. Skuteczniejsze wykorzystanie dobrego klimatu dla OZE w UE dla rozwoju generacji rozproszonej.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja B - górnictwo i wydobywanie:

- Dział 05 - wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu);
- Dział 06 - górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego;
- Dział 09 - działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 19 - wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
- Dział 27 - produkcja urządzeń elektrycznych;

Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych:

- Dział 35 - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;

Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją:

- Dział 38 - działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Energetyka, w tym odnawialne źródła energii* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 7 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Energetyka, w tym odnawialne źródła energii

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja B ogółem	7	9	284	280
Dział 05	0	0	2	0
Dział 06	0	0	0	1
Dział 09	1	0	9	7
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 19	1	0	12	15
Dział 27	6	3	258	253
Sekcja D ogółem	20	25	358	464
Dział 35	20	25	358	464
Sekcja E ogółem	17	20	757	812
Dział 38	6	10	439	477

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na terenie powiatu zduńskowolskiego pomiędzy rokiem 2012 a 2016 wzrosła liczba podmiotów powiązanych z działami wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych oraz działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców. We wszystkich pozostałych działach powiązanych z regionalną inteligentną specjalizacją *Energetyka, w tym odnawialne źródła energii* odnotowano spadek liczby podmiotów lub też pozostanie na poziomie braku podmiotów w dziale (wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) oraz górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego). Należy podjąć działania mające na celu powiększenie grupy przedsiębiorców realizujących tego typu zadania. Dla przykładu, na terenie województwa łódzkiego doszło do wzrostu liczby podmiotów w dziale wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej.

Podsumowanie:

Analiza danych z zakresu Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji, w zakresie energetyki, w tym odnawialnych źródeł energii wykazała, że:

- rozwój inteligentnej specjalizacji: Energetyki, w tym odnawialnych źródeł energii powinien opierać się o wykorzystanie bieżących zasobów surowcowych,
- przemiany w sektorze energetycznym podyktowane są dyrektywami oraz innymi aktami prawnymi opracowywanymi w ramach najważniejszych instytucji Unii Europejskich,
- konieczność dostosowania podmiotów do europejskich aktów prawnych wymusza na lokalnym sektorze stosowanie działań pro-ekologicznych w ramach czynności związanych z wytwarzaniem energii.

Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze²⁷

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze* zaliczono:

- Postęp biologiczny: hodowla twórcza roślin i grzybów o podwyższonych wartościach użytkowych, z możliwością wykorzystania narzędzi molekularnych i biotechnologicznych, z uwzględnieniem bioróżnorodności i odporności na zmiany klimatyczne i środowiskowe oraz przydatności do przechowywania i przetwarzania;
- Innowacyjne nawozy, preparaty biologiczne o dedykowanym zastosowaniu i sterowanym uwalnianiu oraz innowacyjne substancje biologicznie czynne do produkcji środków ochrony roślin;
- Racjonalizacja gospodarki wodnej i energetycznej w produkcji rolniczej oraz zmniejszenie negatywnego oddziaływania na środowisko;
- Innowacyjne technologie uprawy i nawożenia roślin przeciwdziałających degradacji i poprawiające jakość gleby, w tym rekultywacja gleb zdegradowanych oraz ochrona użytków rolnych;
- Inteligentne systemy monitoringu, kontroli i diagnostyki w rolnictwie;
- Innowacyjna produkcja żywności funkcjonalnej, dedykowanej różnym grupom społecznym i nisko/naturalnie przetworzonej, oparta o specjalizacje produktowe;
- Systemy oceny jakości żywności oraz innowacyjne technologie/systemy umożliwiające zachowanie wysokiej jakości żywności podczas jej przechowywania i przetwarzania (inteligentne systemy konserwacji i przechowywania, biodegradowalne i funkcjonalne opakowania, chroniące jakość, przedłużające trwałość produktów żywnościowych i zwiększające bezpieczeństwo żywnościowe);
- Innowacyjne systemy zarządzania łańcuchem produkcji i dystrybucji żywności. Innowacyjne technologie uprawy i nawożenia roślin przeciwdziałających degradacji i poprawiające jakość gleby, w tym rekultywacja gleb zdegradowanych oraz ochrona użytków rolnych;
- Pozyskiwanie i przetwarzanie związków bioaktywnych i innych surowców z materiału roślinnego (w tym biomasy odpadowej) oraz zwierzęcego, pochodzącego z sektora rolno-spożywczego, z przeznaczeniem dla różnych gałęzi przemysłu, w tym: biopaliw i innych produktów energetycznych, włókien z surowców naturalnych i przetworzonych, suplementów diety, leków i kosmetyków;
- Innowacyjne technologie w produkcji roślinnej, przechowalnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym, w tym inteligentne i energooszczędne maszyny oraz zrobotyzowane stanowiska robocze;
- Innowacyjne systemy zapewniające osiągnięcie norm higienicznych oraz zabezpieczeniu wyposażenia w działalności rolniczej, przemyśle rolno-spożywczym.
- Innowacyjne technologie dla wytwarzania energii odnawialnej oraz systemy zarządzania zużyciem energii.

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

²⁷Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze* pochodzą z dokumentu: *Innowacyjne Rolnictwo i Przetwórstwo Rolno-Spożywcze. Polityka Sektorowa*.

Rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze województwa łódzkiego osiągnęło pozycję znaczącego dostawcy żywności o najwyższej jakości w Europie i świecie. Nasza innowacyjność, specjalizacja, współpraca oraz aktywność na nowych rynkach, kreują trendy rozwojowe oraz silną markę branży.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Podniesienie rozpoznawalności marki "łódzkie" w odniesieniu do produktów rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego;
2. Skuteczna identyfikacja i wykorzystanie nowych rynków eksportowych;
3. Pokonanie barier na drodze szerszego zastosowania nowoczesnych technologii w branży rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo:

- Dział 01 - uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową;

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 10 - produkcja artykułów spożywczych;
- Dział 11 - produkcja napojów;
- Dział 28 - produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana;

Sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna:

- Dział 71 - działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 8 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja A ogółem	64	79	4 738	4 051
Dział 01	52	65	4 100	3 423
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 10	67	67	2 562	2 552
Dział 11	3	3	116	120
Dział 28	32	30	582	629
Sekcja M ogółem	432	465	18 499	21 722
Dział 71	96	92	4 621	5 048

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Między 2012 a 2016 rokiem na terenie powiatu zduńskowolskiego doszło do wzrostu liczby podmiotów gospodarki narodowej funkcjonujących w ramach działu uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową. W przypadku pozostałych działów (produkcja artykułów spożywczych, produkcja napojów, produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz badania i analizy techniczne) odnotowano spadek lub brak zmiany liczby podmiotów. Dla porównania, w tym samym czasie na terenie całego województwa łódzkiego doszło do wzrostu liczby podmiotów gospodarki narodowej zaklasyfikowanych do działów produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana oraz działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne. Konieczne jest podjęcie działań mających na celu wsparcie obecnych i potencjalnych przedsiębiorców działających w branżach powiązanych z regionalną inteligentną specjalizacją *Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze*.

Podsumowanie:

W ramach innowacyjnego rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego wliczone są podmioty z działów z sekcji PKD: A, C i M. Na terenie powiatu zduńskowolskiego odnotowano wzrost liczby podmiotów funkcjonujących w ramach:

- działalności w zakresie architektury i inżynierii oraz upraw rolnych,
- chowu i hodowli zwierząt,
- łowiectwa,
- działalności usługowej.

W zakresie niezbędnych działań do rozwoju omawianej specjalizacji należy zidentyfikować nowe rynki i wspierać działania proeksportowe lokalnych podmiotów gospodarczych. Kluczowym aspektem w tym zakresie jest podniesienie rozpoznawalności lokalnych marek na rynkach zagranicznych.

Informatyka i telekomunikacja²⁸

Do Nisz Specjalizacyjnych dla Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Informatyka i telekomunikacja* zaliczono:

- Innowacyjne oprogramowanie dla inteligentnych miast i budynków, sieci energetycznych i transportowych (oparte o sieci sensorowe);
- Innowacyjne zastosowania sztucznej inteligencji w analityce, obliczeniach, robotyce oraz grach;
- Inteligentne zastosowania bioinformatyki i farmakoinformatyki w produkcji lekowej, rolnictwie i hodowli zwierząt oraz badaniach farmaceutycznych i medycznych;
- Innowacyjne wykorzystanie informatyki w Telemedycynie i Medycynie spersonalizowanej;
- Zaawansowane modelowanie skomplikowanych struktur i symulacje oraz analiza i optymalizacja zaawansowanych konstrukcji (w tym konstrukcji lotniczych);
- Inteligentne systemy ICT do optymalizacji procesów łańcucha produkcji, logistyki i zaopatrzenia (m.in. typu Product Lifecycle Management oraz Supply chain do zarządzania inteligentnymi fabrykami);
- Inteligentne technologie Internetowe, w tym technologie semantyczne i Internet rzeczy;
- Inteligentne zastosowania geoinformatyki i systemów nawigacji satelitarnej;
- Inteligentne systemy zarządzania danymi w sieciach w tym cloud computing;
- Innowacyjne multimedia i gry;
- Inteligentne rozwiązania w zabezpieczeniu danych i informacji.

Wizja dla specjalizacji brzmi następująco:

Branża ICT jest dla regionu Łodzią na morzu innowacji i rozwoju gospodarczego, napędzaną rosnącym potencjałem edukacyjnym i B+R oraz współpracą firm dostarczających najwyższej jakości usługi i produkty, wzmacniając wszystkie specjalizacje regionu.

Cele strategiczne dla inteligentnej specjalizacji to:

1. Silniejsze powiązanie branży ICT z innymi specjalizacjami regionu;
2. Stworzenie skutecznego mechanizmu łączenia nauki z biznesem gwarantującego dopływ wykwalifikowanych kadr;

²⁸ Informacje na temat Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji *Informatyka i telekomunikacja* pochodzą z dokumentu: *Informatyka i Telekomunikacja. Polityka Sektorowa*.

3. Budowa wizerunku regionu jako wiodącego ośrodka ICT w obszarze software-u.

Do regionalnej inteligentnej specjalizacji przypisane zostały następujące sekcje i działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja C - przetwórstwo przemysłowe:

- Dział 26 - produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych;

Sekcja J - informacja i komunikacja:

- Dział 58 - działalność wydawnicza;
- Dział 61 – telekomunikacja;
- Dział 62 - działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana;
- Dział 63 - działalność usługowa w zakresie informacji.

W poniższej tabeli przedstawiono podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji *Informatyka i telekomunikacja* w latach 2012 i 2016 na terenie powiatu zduńskowolskiego oraz województwa łódzkiego:

Tabela 9 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Informatyka i telekomunikacja

PKD	Powiat zduńskowolski		Województwo łódzkie	
	2012	2016	2012	2016
Sekcja C ogółem	828	768	28373	28292
Dział 26	10	10	363	353
Sekcja J ogółem	109	116	5 391	6 540
Dział 58	6	5	673	597
Dział 61	13	10	432	430
Dział 62	56	67	2 636	3 849
Dział 63	21	17	844	803

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Na przestrzeni lat 2012 – 2016 doszło do spadku liczby podmiotów działających w obrębie działów działalność wydawnicza, telekomunikacja oraz działalność usługowa w zakresie informacji. Liczba podmiotów nie zmieniła się w dziale produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych, a wzrosła w dziale działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana. Na terenie całego województwa łódzkiego zmalała liczba podmiotów we wszystkich działach powiązanych z regionalną inteligentną specjalizacją *Informatyka i telekomunikacja*. Rekomendowane jest wsparcie aktualnych i potencjalnych przedsiębiorców działających w tych branżach na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Podsumowanie:

Analiza danych z zakresu Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji, w zakresie informatyki i telekomunikacji wykazała, że:

- Działania podejmowane przez podmioty w ramach specjalizacji ICT powinny zostać skoordynowane z pozostałymi przedsiębiorstwami ze specjalizacji powiatu zduńskowolskiego.

- **Wysokotechnologiczna branża charakteryzuje się wysokim poziomem innowacyjności. Rozwój specjalizacji ICT oddziałuje na budowę pozytywnej marki powiatu zduńskowolskiego.**
- **Podmioty z sektora ICT posiadają potencjał technologiczny, który może być wykorzystany w celu skonstruowania efektywnego systemu koordynowania działań na linii: biznes – szkolnictwo.**

Podsumowanie – wnioski

Kierunki rozwoju specjalizacji powiatu zduńskowolskiego powinny być powiązane ze strategią przyjętą przez województwo łódzkie. Regionalne Inteligentne Specjalizacje Województwa Łódzkiego to:

- Zaawansowane Materiały Budowlane;
- Informatyka i Telekomunikacja;
- Medycyna, Farmacja, Kosmetyki;
- Energetyka (w tym Odnawialne Źródła Energii);
- Innowacyjne Rolnictwo i Przetwórstwo Rolno-Spożywcze;
- Nowoczesny Przemysł Włókienniczy i Mody (w tym wzornictwo).

Cele strategiczne przypisane Regionalnym Inteligentnym Specjalizacjom zakładają m.in. wsparcie działań badawczych, efektywne wykorzystywanie funduszy zewnętrznych (w tym funduszy Unii Europejskiej), zapewnienie zasobów wykwalifikowanych kadr, integrację branż i ich środowisk, wzrost konkurencyjności i innowacyjności oraz podniesienie rozpoznawalności lokalnej marki.

Na przestrzeni lat 2012-2016 dochodziło do spadku liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących w obrębie wielu sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności przypisanych do poszczególnych Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji. Choć w niektórych z branż zaobserwowano (zwykle niewielkie) powiększenie się bazy przedsiębiorstw, konieczne jest wdrożenie działań, poprzez które powiat zduńskowolski może wspierać lokalnych przedsiębiorców. W związku z tym ważnym jest:

- podejmowanie działań mających na celu promocję na terenie całego powiatu zduńskowolskiego Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji oraz powiązanych z nimi Nisz Specjalizacyjnych (w tym poprzez organizację konferencji, targów czy też publikację artykułów w prasie branżowej).
- podejmowanie działań mających zapewnić dostosowanie kwalifikacji i umiejętności mieszkańców powiatu zduńskowolskiego do przyjętych kierunków rozwoju specjalizacji regionalnych (w tym organizacja szkoleń, warsztatów, praktyk zawodowych oraz staży),
- promocja kierunków rozwoju specjalizacji regionalnych powiatu zduńskowolskiego poza granicami powiatu, województwa i kraju (m.in. poprzez nawiązywanie współpracy z zagranicznymi inwestorami, organizację targów poza granicami powiatu oraz udzielanie wsparcia twórcom i przedsiębiorcom, którzy chcą wyniki swojej pracy zaprezentować podczas zagranicznych pokazów, wydarzeń i innych branżowych wydarzeń),

- wspieranie działalności eksportowej przedsiębiorstw (w tym pomoc w przygotowaniu strategii eksportowej firmy oraz współpraca przy pozyskiwaniu dotacji na targi i misje zagraniczne, doradztwo eksportowe, coaching i mentoring eksportowy oraz pozyskiwanie klientów na rynkach zagranicznych),
- podjęcie działań mających na celu zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw (m.in. poprzez dofinansowanie lub pomoc w zdobyciu dofinansowania na: działalność badawczą, wsparcie doradcze, rozpoczęcie nowych inwestycji czy też zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników; umożliwienie współpracy pomiędzy szkołami branżowymi a lokalnymi przedsiębiorcami, w tym rozwinięcie systemu klas patronackich, które będą objęte patronatem konkretnej firmy, co wiązało będzie się np. z uwzględnianiem sugestii patrona przy tworzeniu programu nauczania; wsparcie finansowe i merytoryczne dla przedsiębiorstw znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju),
- podejmowanie działań mających na celu promocję i wdrażanie proekologicznych rozwiązań w sektorze energetyki (w tym poprzez organizację szkoleń, warsztatów i kampanii społecznych oraz dofinansowanie lub pomoc w zdobyciu dofinansowania na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii),
- podjęcie działań mających na celu nawiązanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy przedstawicielami zróżnicowanych branż powiązanych z Regionalnymi Inteligentnymi Specjalizacjami Województwa Łódzkiego (w tym poprzez organizację konferencji i giełd inspiracji oraz nadzorowanie działań mających na celu tworzenie i promowanie wizerunku powiatu zduńskowolskiego jako miejsca przyjaznego innowacyjnym i nowatorskim przedsiębiorcom oraz inwestorom działającym w zróżnicowanych branżach).

Analiza wyników badania jakościowego (TDI)

Zgodnie z założoną metodologią, na potrzeby opracowania Planu przeprowadzone zostało badanie jakościowe w postaci 10 telefonicznych wywiadów pogłębionych (TDI). Wywiady przeprowadzone zostały w okresie 10-14 lipca 2017 r. Respondentami badania byli przedsiębiorcy z terenu powiatu zduńskowolskiego, przedstawiciele placówek oświatowych oraz pracownik Starostwa Powiatowego.

Scenariusz rozmowy został opracowany w celu rozpoznania realnego zapotrzebowania powiatu na działania związane z promocją gospodarczą.

Poniższa analiza przeprowadzona została zgodnie z kolejnością pytań zadawanych respondentom. Wnioski z analizy poparte zostały przykładowymi fragmentami zrealizowanych wywiadów.

Jak Pani ocenia sytuację gospodarczą powiatu zduńskowolskiego? Czy ta sytuacja się zmienia? Jeśli tak, to w jaki sposób?

Respondenci badania TDI zdecydowanie pozytywnie oceniają zmiany zachodzące w sytuacji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego. Oceny pozytywne stanowiły aż 70% ogółu odpowiedzi, przy czym zaznaczyć należy, że na pozostałe wskazania przypadło 20% osób nieposiadających zdania w tym temacie. Tym samym, negatywnie sytuację oceniło tylko 10% badanych (tj. jedna osoba). Warto jednak zaznaczyć, że osoba ta pomimo negatywnej opinii o sytuacji powiatu, dodała również, że zauważa korzystne zmiany w tym zakresie. Analizując jednoznacznie pozytywne opinie, zwrócić uwagę należy przede wszystkim na wskazywaną aktywność powiatu w działaniach na rzecz poprawy sytuacji gospodarczej, zwiększone nakłady na promocję powiatu, organizację wydarzeń w rodzaju wystaw rolno-przemysłowych czy dobre wykorzystanie środków unijnych.

-Zmienia się, są środki z Unii Europejskiej na inwestycje i podąża to w dobrym kierunku.

-Zmieniła się, nawet dość poważnie się zmieniła, jest większa promocja naszego regionu, powiatu. Są różne zachęcające do przyjazdu do naszego regionu wiadomości w Internecie, jak również propagujące nasz region pod względem zarówno turystycznym jak i gospodarczym.

-Uważam, że wszystko zmierza w dobrym kierunku, powiat ciągle podejmuje jakieś działania, także myślę, że będzie coraz lepiej.

Jak Pani ocenia lokalny rynek pracy w powiecie? Czy pracodawcy mają problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów?

Respondenci doceniają prace powiatowego urzędu pracy, który stara się pomagać przedsiębiorstwom poprzez m.in. organizację przekwalifikowania pracowników. Zwrócono

uwagę ponadto na zmiany zachodzące w kształceniu zawodowym, w tym na starania szkół na kształceniu w kierunkach wymaganych na lokalnym rynku pracy (poprzez analizę potrzeb przedsiębiorców). Wśród korzystnych zmian lokalnego rynku pracy respondenci wskazali również spadającą w ostatnim czasie stopę bezrobocia.

Niemniej jednak, respondenci badania wskazali również na problemy, z którymi aktualnie boryka się rynek pracy w ich powiecie. Wskazywano na powszechny problem ze znalezieniem przez przedsiębiorców pracowników z wykształceniem technicznym. Ze względu na lokalne specjalizacje powiatu, szczególnie istotne w opinii osób badanych są potrzeby przedsiębiorstw działających w sektorze włókiennictwa, które powszechnie borykają się z problemem znalezienia pracowników (szwacze, barwiacze).

-Co do wykształcenia, jeśli chodzi o moją dziedzinę to brakuje osób o wykształceniu technicznym.

-Wiem, że na pewno mają, myślę o zawodach technicznych.

-Problemów już nie ma, również się zmieniło, kształcimy w szkołach zawodowych w takich kierunkach, w których jest potrzeba na rynku pracy. Są analizowane te zapotrzebowania na zawody i to, sądzę, przyczynia się, że nie ma tych problemów.

-Myślę, że jest na dobrym poziomie, teraz ogólnie bardzo zmniejszyło się bezrobocie czyli idzie wszystko w lepszym kierunku. Słyszałam, że pracodawcy mają czasami problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy. Na pewno szwaczki.

-Mam małe przedsiębiorstwo, jestem krawcową to jest mi ciężko znaleźć dobrze wyszkolonego i wykształconego pracownika, który by spełniał moje wymagania.

-Jak najbardziej, np. na stanowisko barwiarz, szwacz mamy zapotrzebowanie ale ludzie, którzy przychodzą, nie chcą pracować albo w ogóle się nie zgłaszają.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Czy Pana zdaniem profil kształcenia lokalnych szkół zawodowych odpowiada wymogom powiatowego rynku pracy? Czy należy w tym zakresie poczynić jakieś zmiany?

Zdania respondentów w kwestii dopasowania profili kształcenia lokalnych szkół zawodowych do wymogów rynku pracy były zróżnicowane. Z jednej strony pojawiły się opinie o dostosowaniu nauczania do ww. potrzeb, szczególnie w przypadku specjalizacji powiatu w postaci rolnictwa, włókiennictwa i dziewiarstwa. Wskazywano w tym przypadku na bieżące analizy zapotrzebowania lokalnego rynku pracy i dostosowywanie względem nich oferty edukacyjnej. Z drugiej jednak wskazywano na nadwyżkę absolwentów kierunków takich jak fryzjer czy ochroniarz, a deficyt absolwentów kierunków typowo technicznych (tokarz, ślusarz), zawodów związanych z branżą włókienniczą czy zawodów ekonomicznych. Ponadto,

zwracano uwagę na problem niedostosowania umiejętności kandydatów do pracy z wymogami konkretnych przedsiębiorstw.

- No niekoniecznie, z tego co się orientuję to nie ma takich typowych kierunków technicznych, a w takich zawodach jak fryzjer czy ochroniarz to tych kandydatów do pracy jest, wydaje mi się, aż za dużo. Należałoby przywrócić takie typowo męskie zawody jak tokarz czy ślusarz.

-Zdecydowanie tak, na podstawie tych analiz otwierane są kierunki potrzebne w naszych przedsiębiorstwach.

-Może i spełnia te wymogi powiatowego rynku pracy, aczkolwiek nie zawsze ci ludzie mają doświadczenie, ich wiedza nie zawsze jest tym, co oczekuje pracodawca.

-Na pewno brakuje osób z wykształceniem na poziomie co najmniej średnim i wykształceniem zawodowym technicznym czy ekonomicznym.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Jak ocenia Pan współpracę szkół zawodowych z lokalnymi przedsiębiorcami? Czy Pana zdaniem istnieje możliwość jej rozszerzenia? Jeśli tak, to w jaki sposób?

Respondenci wskazywali na pozytywne aspekty obecnie funkcjonującego sposobu współpracy szkół zawodowych z przedsiębiorstwami (szczególnie w ostatnim czasie, kiedy położono szczególny nacisk na aspekt współpracy). Wskazywano na takie działania, jak praktyki, staże, szkolenia, prezentacje, udział przedsiębiorstw w życiu szkoły, udział w targach branżowych, wspieranie egzaminów zawodowych czy wzbogacenie technik kształcenia zawodowego.

Niemniej, pozostali respondenci wskazywali również na potrzeby zmian/rozszerzenia tejże współpracy. Wymieniano w tym zakresie rozszerzenie takich elementów, jak praktyki zawodowe (zwiększenie liczby godzin), oprowadzanie uczniów po lokalnych zakładach wraz z prezentowaniem sposobu pracy i organizacji. Analizując wyniki badania, należy zwrócić również uwagę na znaczny udział przedsiębiorstw, które nie prowadziły i nie prowadzą współpracy ze szkołami zawodowymi. Ze względu na szerokie korzyści takiej współpracy, zarówno dla rynku pracy, jak i samych uczniów należy tym samym zadbać o odpowiednią promocję tego typu możliwości wśród lokalnych przedsiębiorców.

- Myślę, że zależy to od tego, jakie działania podejmuje szkoła. Są to praktyki, staże, szkolenia, prezentacje, udział w życiu szkoły, finansowanie, udział w targach branżowych, wspieranie egzaminów zawodowych, wzbogacenie technik kształcenia zawodowego.

- Wydaje mi się, że ta współpraca jest bardzo dobra, przedsiębiorcy są zaangażowani, chcą prowadzić praktyki, uczestniczą w życiu szkoły, zapraszają uczniów do swoich zakładów aby mogli zobaczyć jak ta nauka zawodu wygląda.

- Myśmy z żadną inicjatywą nie wychodzili do szkół, wolimy sami przyuczać do naszych zawodów niż korzystać ze szkół zawodowych.

- Nie mam potrzeby i nie podejmowałem współpracy ze szkołami.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Czy obecnie funkcjonujący program praktyk zawodowych jest Pani zdaniem wystarczający? Jakie zmiany powinno się poczynić w tym zakresie?

Zdaniem większości respondentów, obecnie funkcjonujący program praktyk zawodowych jest wystarczający. Pozostałe opinie dotyczyły braku wiedzy w tym zakresie, bądź odnosiły się do zwiększenia liczby godzin praktyk zawodowych.

- Uważam, że jest wystarczający, ale zależy to i od młodzieży, i od przedsiębiorcy.

- Sądzę, że jest wystarczający.

- Uważam, że tych godzin z praktyki jest za mało.

- Jak mówiłam, nie mam doświadczenia w tym aspekcie, ale wołałabym aby praktyki np. trwały dłużej. Czasami te praktyki trwają miesiąc i jest to za mało aby zobaczyć jak na co dzień funkcjonuje i co robi dany zakład.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Czy w Pana/Pani placówce wdraża się procedury z zakresu wsparcia uczniów szczególnie zdolnych? Jeśli tak, to na czym polegają? Czy Pana/Pani zdaniem powinno się w tym zakresie wdrożyć jakieś zmiany?

Pytanie to skierowane zostało do przedstawicieli jednostek edukacyjnych działających na terenie analizowanego powiatu. Zdaniem badanych, wsparcie uczniów szczególnie zdolnych w ich placówkach odbywa się poprzez działalność kółek zainteresowań, przygotowanie do olimpiad i konkursów przedmiotowych oraz doradztwo wraz z pomocą w uzyskaniu stypendium.

-Mamy dla nich wsparcie w postaci kótek zainteresowań oraz przygotowanie do olimpiad i konkursów przedmiotowych.

-Uważam, że wystarczająco staramy się pomagać uczniom, którzy są o szczególnych zdolnościach, ukierunkowujemy ich, pokazujemy o co by mogli się ewentualnie wzbogacić, dajemy wnioski do urzędu powiatu czy gminy o przyznanie specjalnych dotacji dla danego ucznia.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Jakie branże Pana/Pani zdaniem są specjalizacją podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego?

W ramach przeprowadzonego badania postanowiono zapytać respondentów, jakie ich zdaniem branże stanowią specjalizacje podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego. Zgodnie z wykazem Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego, za specjalizacje powiatu uznaje się:

- Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo);
- Zaawansowane materiały budowlane;
- Medycyna, farmacja, kosmetyki;
- Energetyka, w tym odnawialne źródła energii;
- Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze;
- Informatyka i telekomunikacja.

Zdania respondentów w tym zakresie są w dużej mierze zbieżne z ww. specjalizacjami. Badani wskazywali takie branże, jak włókiennictwo, dziewiarstwo, rolnictwo, przemysł budowlany, elektrotechniczny, logistyka i turystyka. Zwrócono również uwagę na rozwijający się ostatnimi czasy sektor usługowy.

-Mamy tu przede wszystkim włókiennictwo, dziewiarstwo, rolnictwo. Staramy się rozwijać przemysł budowlany, powstają nowe firmy, które zaczynają się tworzyć na naszym terenie.

-Myślę, że firmy dziewiarsko-odzieżowe, przede wszystkim włókiennicze.

-Budownictwo, włókiennictwo przede wszystkim. Logistyka również.

-Trudno mi powiedzieć jaka branża jest wiodąca. Kiedyś było to włókiennictwo przemysłowe, a w tej chwili nie analizowałam tego pod względem gospodarczym.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Czy Pani zdaniem powiat zduńskowolski był do tej pory dostatecznie promowany pod względem gospodarczym? (dot. m.in. udziału w targach i wydarzeniach, publikacja materiałów promocyjnych, reklama w mediach itp.)

Zdaniem respondentów badania TDI, zauważyć można było dotychczasową promocję gospodarczą powiatu zduńskowolskiego. Wskazywano na reklamy radiowe i w prasie, organizację wystaw rolno-przemysłowych. Zwracano też uwagę na rozwój tego procesu i zwiększenie skali promocji w obecnych działaniach. Zauważono również znaczącą rolę środków unijnych w kreowaniu tego procesu.

-Był cały czas promowany aczkolwiek teraz zaczynamy na taką większą skalę to promowanie.

-Tak, spotkałem się z tym.

-Myślę, że tak.

-Uważam, że tak, są organizowane różne wystawy typu rolniczo-przemysłowe, bo nasz region w większości jest rolniczy.

-Zauważyłam jakieś reklamy w radiu czy w prasie.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

W jaki sposób Pana zdaniem, powiat mógłby pomóc Państwa przedsiębiorstwu? (pomysły na działania wspierające, np. pomoc w udziale w targach, ujęcie w katalogach branżowych itp.)

W przypadku badania przeprowadzonego z przedstawicielami lokalnych przedsiębiorstw, respondentów poproszono o wskazanie, w jaki sposób ich zdaniem władze powiatu mogłyby pomóc w rozwoju ich podmiotów gospodarczych.

Zdaniem badanych przedsiębiorców, warto zastanowić się nad stworzeniem mapy powiatu z zaznaczeniem interesujących (pod względem turystycznym) miejsc. Przyczyniłoby się to do zwiększenia liczby turystów odwiedzających powiat oraz wspomogło rozwój agroturystyki. Ponadto wskazywano na możliwość wprowadzenia działań motywacyjnych względem osób bezrobotnych, które skłoniłyby ich do pracy w branży włókienniczej. Przedsiębiorcy zwrócili również uwagę na potrzebę działań promocyjnych z zakresu promocji gospodarki powiatu.

- Każde działanie, chodziłoby mi o promocję na szczeblu powiatu.

-Można by stworzyć mapę regionu z różnymi ciekawymi miejscami. Na naszym terenie jest rezerwat przyrodniczy, większa promocja tego rezerwatu. Zapraszanie większej liczby turystów do naszego regionu, rozszerzenie agroturystyki.

-Może ludzi bezrobotnych jakoś zmotywować do zatrudnienia w włókiennictwie, osoby przychodzące ze skierowaniami nie chcą pracować. Woli być bezrobotnym, czy na czarno pracować, niż podjąć zatrudnienie u nas w spółce.

Źródło: transkrypcje wywiadów TDI

Podsumowanie – wnioski

Respondenci badania TDI zdecydowanie pozytywnie oceniają zmiany zachodzące w sytuacji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego. Badani doceniają również prace powiatowego urzędu pracy, który stara się pomagać przedsiębiorstwom poprzez m.in. organizację przekwalifikowania pracowników. Biorąc pod uwagę zagadnienia wymagające zdaniem badanych działań, wymieniano:

- konieczność szczególnego uwzględnienia specjalizacji powiatu w ofercie edukacyjnej szkolnictwa zawodowego;
- deficyt absolwentów kierunków typowo technicznych (tokarz, ślusarz), zawodów związanych z branżą włókienniczą czy zawodów ekonomicznych;
- problem niedostosowania umiejętności kandydatów do pracy do wymogów pracy w konkretnych przedsiębiorstwach (brak dostosowania umiejętności absolwentów do potrzeb przedsiębiorców);
- rozszerzenie takich elementów, jak praktyki zawodowe (zwiększenie liczby godzin), organizowanie wizyt studyjnych uczniów po lokalnych zakładach wraz z prezentowaniem sposobu pracy i jej organizacji;
- znaczny udział przedsiębiorstw, które nie prowadziły i nie prowadzą współpracy ze szkołami zawodowymi;
- potrzeba utworzenia mapy powiatu z zaznaczeniem interesujących (pod względem turystycznym) miejsc;
- potrzeba wprowadzenia działań motywacyjnych względem osób bezrobotnych, które skłoniłyby ich do pracy np. w branży włókienniczej;
- potrzeba działań promocyjnych z zakresu promocji gospodarki powiatu.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi metodę strategicznej oceny podmiotu poprzez wyznaczenie i usystematyzowanie czynników wewnętrznych i zewnętrznych oraz dopasowanie ich do kategorii:

Metoda polega na identyfikacji kluczowych atutów i słabości analizowanej jednostki, a następnie skonfrontowaniu ich z przyszłymi szansami oraz zagrożeniami. Poniżej zostały przedstawione czynniki rozpoznane w ramach przeprowadzonej diagnozy i badania jakościowego oraz analizy dokumentów strategicznych powiatu zduńskowolskiego.

Tabela 10 Analiza SWOT

Czynniki endogeniczne	
Mocne strony	Słabe strony
Dogodne położenie geograficzne w centralnej części kraju	Zły stan techniczny dworca kolejowego
Część szlaku tranzytowego centralnej Europy	Starzenie się społeczeństwa
Współtworzenie z innymi jednostkami obszarów funkcjonalnych, zwiększających atrakcyjność inwestycyjną powiatu	Ujemne saldo migracji wewnętrznych
Zlokalizowanie na styku ważnych połączeń komunikacyjnych	Ujemny bilans przyrostu naturalnego
Bliskość aglomeracji łódzkiej	Niski odsetek osób legitymujących się wykształceniem wyższym
W pełni zelektryfikowane, dwutorowe linie kolejowe znajdujące się w dobrym stanie technicznym	Brak rozpoznawalności na mapie turystycznej regionu
Możliwość bezpośredniego transportu osób i ładunków do wszystkich największych miast Polski	Brak spójności wizualnej w ramach wykorzystywanych narzędzi promocji powiatu
Duża gęstość zaludnienia	Niedostosowanie profilu wykształcenia absolwentów do potrzeb lokalnych przedsiębiorców.
Relatywnie wysoki udział osób w wieku produkcyjnym w strukturze ekonomicznych grup ludności	Niekorzystna struktura wielkości przedsiębiorstw, duży odsetek przedsiębiorstw zatrudniających do 9 pracowników
Oferta kształcenia w szkołach zawodowych	Niedostateczna liczba funkcjonujących

w dużym stopniu dostosowana do potrzeb rynku pracy	planów zagospodarowania przestrzennego
Obecność szlaków turystycznych	Niewielka liczba atrakcji turystycznych
Wieloletnie doświadczenie jednostek organizacyjnych Starostwa Powiatowego na rzecz działań rozwijających przedsiębiorczość	Brak miejsc pracy dla wysoko wykształconej kadry pracowniczej
Infrastruktura sportowa oraz rekreacyjna	Niekorzystna struktura dochodów powiatu, ograniczająca możliwości podejmowania decyzji inwestycyjnych
Współpraca na linii: organizacje pozarządowe – władze lokalne	
Uczestnictwo powiatu w przedsięwzięciach ponadlokalnych, promujących działania na rzecz rozwoju regionu	
Zlokalizowanie na terenie powiatu podstrefy łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	
Szerszy i łatwiejszy dostęp do finansowania zewnętrznego działalności gospodarczej ²⁹	
Czynniki egzogeniczne	
Szanse	Zagrożenia
Możliwość dofinansowania przedsięwzięć w wyniku dystrybucji środków z funduszy europejskich	Systematyczna, natomiast powolna migracja ludności poza granice powiatu
Rozwój sieci szybkich kolei w najbliższym otoczeniu oraz w powiecie zduńskowolskim	Wzrastający poziom obciążenia demograficznego (mniej korzystny od średniej w skali kraju)
Zwiększenie popytu na usługi i produkty oferowane przez podmioty z powiatu zduńskowolskiego w aglomeracji łódzkiej	Dezorganizacja działalności szkół ponadgimnazjalnych w wyniku wprowadzanych w latach 2017 – 2020 zmian w systemie edukacji
Oddanie do użytku nowych połączeń drogowych: obwodnicy zachodniej Łodzi S14 oraz odcinka autostrady A1	Rywalizacja z pozostałymi miastami i jednostkami samorządu terytorialnego w dziedzinie pozyskiwania inwestorów
Zwiększenie częstotliwości i miejsc stałych połączeń lotniczych w porcie lotniczym w Łodzi	Recesja gospodarcza, ograniczająca skalę inwestycji, spadek dochodów, wzrost bezrobocia itp.
Postępowanie zjawiska dezurbanizacji ośrodków miejskich, odpływ mieszkańców z aglomeracji łódzkiej do powiatu zduńskowolskiego	Wzrost poziomu zanieczyszczeń, wynikających ze wzmożonego ruchu transportowo-tranzytowego

²⁹ Zwiększenie możliwości uzyskania finansowania zewnętrznego przez przedsiębiorstwa (kredyty, dotacje, leasing, fundusze venture capital) występuje w skutek wzrostu liczby instytucji finansowych operujących na terenie powiatu zduńskowolskiego.

Reorganizacja działalności szkół zawodowych	Niewystarczające zasoby finansowe na prowadzenie pełnej promocji gospodarczej powiatu
Dostosowanie profili kształcenia szkół zawodowych do najbardziej deficytowych zawodów w powiecie	Niewykorzystanie uwarunkowań i potencjału węzła komunikacyjnego w Karsznicach
Stymulowanie współpracy na linii: pracodawca – placówka edukacyjna	Zmiany w systemie dystrybucji środków pochodzących z funduszy europejskich
Zindywidualizowanie procesu kształcenia uczniów	Negatywne oddziaływanie sektora przemysłowego na zasoby naturalne powiatu i stan środowiska naturalnego
Promocja kształcenia zawodowego	Niedostosowanie zmian w profilu szkolnictwa do wymagań rynku pracy
Możliwość promocji powiatu wokół postaci Św. Maksymiliana Kolbe	
Wysokie walory przyrodnicze sprzyjające rozwojowi agroturystyki	
Wzrost zainteresowania transportem multimodalnym	
Zmiany w systemie produkcji i zarządzania personelem w przedsiębiorstwach³⁰	
Nastawienie na wdrażanie innowacji w lokalnych przedsiębiorstwach	
Wzmacnianie i promowanie komunikacji dwukierunkowej na linii: lokalne władze – przedsiębiorcy	
Stworzenie rozpoznawalnej marki wśród obecnych i potencjalnych inwestorów	
Efekt synergii wynikający ze współpracy ponadlokalnej z partnerskimi jednostkami samorządu terytorialnego	
Wzrost zainteresowania ludności aktywnymi metodami spędzania czasu wolnego w mniejszych ośrodkach miejskich i wiejskich	
Rozwijająca się baza turystyczna	
Utworzenie terenów inwestycyjnych wokół powstających ciągów komunikacyjnych	
Wspieranie działalności podmiotów gospodarczych przez instytucje otoczenia biznesu	
Systematyczny spadek poziomu bezrobocia, zgodnie z krajowym trendem	

³⁰ Przejęcie know-how oraz struktury zarządzania przez miejscowe przedsiębiorstwa w wyniku inwestycji zagranicznych. Transfer wiedzy umożliwi wzrost efektywności funkcjonowania lokalnych przedsiębiorstw.

Występowanie wód geotermalnych, mogących być podstawą wykreowania funkcji uzdrowiskowych powiatu	
Systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	
Zwiększenie poziomu zagranicznych inwestycji kapitałowych	
Rozwój rolnictwa ekologicznego i sektora usług funkcjonującego wokół niego	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i badania jakościowego oraz analizy dokumentów strategicznych powiatu zduńskowolskiego.

Podsumowanie – wnioski

W ramach analizy SWOT dla powiatu zduńskowolskiego zdiagnozowano przewagę mocnych stron oraz szans nad słabymi stronami i zagrożeniami dla omawianej jednostki. Przewaga mocnych stron oraz szans determinuje możliwość zastosowania agresywnej strategii promocji gospodarczej, realizującej zadania oparte na potencjałach powiatu, t.j.:

- promocja oparta o czynniki takie jak: dogodna lokalizacja, lokalne partnerstwo oraz kapitał ludzki,
- przeciwdziałanie głównym zagrożeniom gospodarczym powiatu, do który zalicza się starzenie się społeczeństwa oraz niekorzystny bilans migracji,
- wykorzystanie wsparcia finansowego ze strony funduszy europejskich,
- wdrożenie działań promocyjnych, mających na celu zwiększenie popytu na usługi i produkty oferowane przez podmioty z powiatu zduńskowolskiego w aglomeracji łódzkiej,
- rozwój połączeń kolejowych, wykorzystujących dwutorowe linie kolejowe znajdujące się w dobrym stanie technicznym,
- utworzenie terenów inwestycyjnych wokół połączeń kolejowych,
- rozwój instytucji otoczenia biznesu,
- promocja kształcenia zawodowego w zakresie deficytowych zawodów w powiecie zduńskowolskim,
- aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców,
- rozwój ekologicznych form rolnictwa.

Wszelkie działania władz powiatu powinny uwzględniać zdiagnozowane w ramach analizy SWOT uwarunkowania. Efektywność wdrażania programów gospodarczych będzie podyktowana skutecznością ograniczania wpływu zagrożeń zewnętrznych na podejmowane działania rozwojowe.

Efektywne narzędzia do działań promocji gospodarczej z zaangażowaniem lokalnego biznesu

W ramach strategii i narzędzi działań promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego zostały opracowane takie elementy, jak: wizja i misja oraz cele strategiczne. W dalszej części rozdziału scharakteryzowano czynności i narzędzia, których wykorzystanie jest niezbędne w osiągnięciu założonych celów.

Wizja obszaru

Wizja dla planu promocji gospodarczej powiatu prezentuje przyszłą pozycję i obraz analizowanego powiatu. Wyznacza tym samym docelowy wizerunek gospodarczy powiatu, wskazując sposób w który adresaci widzieć będą powiat swoimi oczami.

Proponowana wizja prezentuje się następująco:

Powiat zduńskowolski lokalnym liderem przedsiębiorczości, współpracującym zarówno z podmiotami krajowymi, jak i międzynarodowymi. Atrakcyjny inwestycyjnie powiat wykorzystujący swoje atuty do budowania pozytywnego wizerunku w oczach potencjalnych inwestorów.

Powyższa wizja stanowi syntetyczne zestawienie cech, którymi powinien charakteryzować się powiat atrakcyjny inwestycyjnie. W ramach opracowanej wizji zwrócono uwagę na kluczowy element rozszerzenia struktury działalności podmiotów gospodarczych, w tym również przyciągnięcie podmiotów z zagranicy. Podstrefa zduńskowolska Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej stanowi atrakcyjny teren, który umożliwi przyciągnięcie zagranicznych inwestorów. Współpraca międzynarodowa pozwoli na:

- Transfer technologii, know-how, struktury organizacyjnej podmiotów;
- Napływ kapitału zagranicznego, zwiększającego wydatki przedsiębiorstw na badania i rozwój;
- Ożywienie rynku pracy, również dla osób wyspecjalizowanych w danych dziedzinach, absolwentów szkół wyższych.

Misja

Rozwinięciem i w pewnym sensie uszczegółowieniem ww. wizji, jest misja – określająca sens podejmowanych działań. Stanowi tym samym główny cel, do którego realizacji dążyć będzie powiat zduńskowolski w obszarze promocji gospodarczej.

Władze samorządowe powiatu zduńskowolskiego we współpracy z instytucjami otoczenia biznesu oraz lokalnymi i zagranicznymi przedsiębiorcami prowadzi będą przemyślane i uzupełniające się działania na rzecz poprawy sytuacji gospodarczej powiatu. Działania te wykorzystywać będą potencjały endogeniczne powiatu i jego specjalizacje branżowe, aby zapewnić szerokie grono odbiorców dla podmiotów gospodarczych działających na jego obszarze.

Powyżej sformułowana misja dla promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego zawiera newralgiczny zapis, stanowiący o potrzebie współpracy organizacji otoczenia biznesu oraz władz samorządowych z lokalnymi i zagranicznymi podmiotami. Na terenie powiatu funkcjonują instytucje wspierające przedsiębiorczość (m.in.: Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości, czy też Powiatowy Urząd Pracy). Założeniem misji jest uściślenie współpracy tych podmiotów w ramach działań operacyjnych oraz promocyjnych wspierających rozwój gospodarki powiatu.

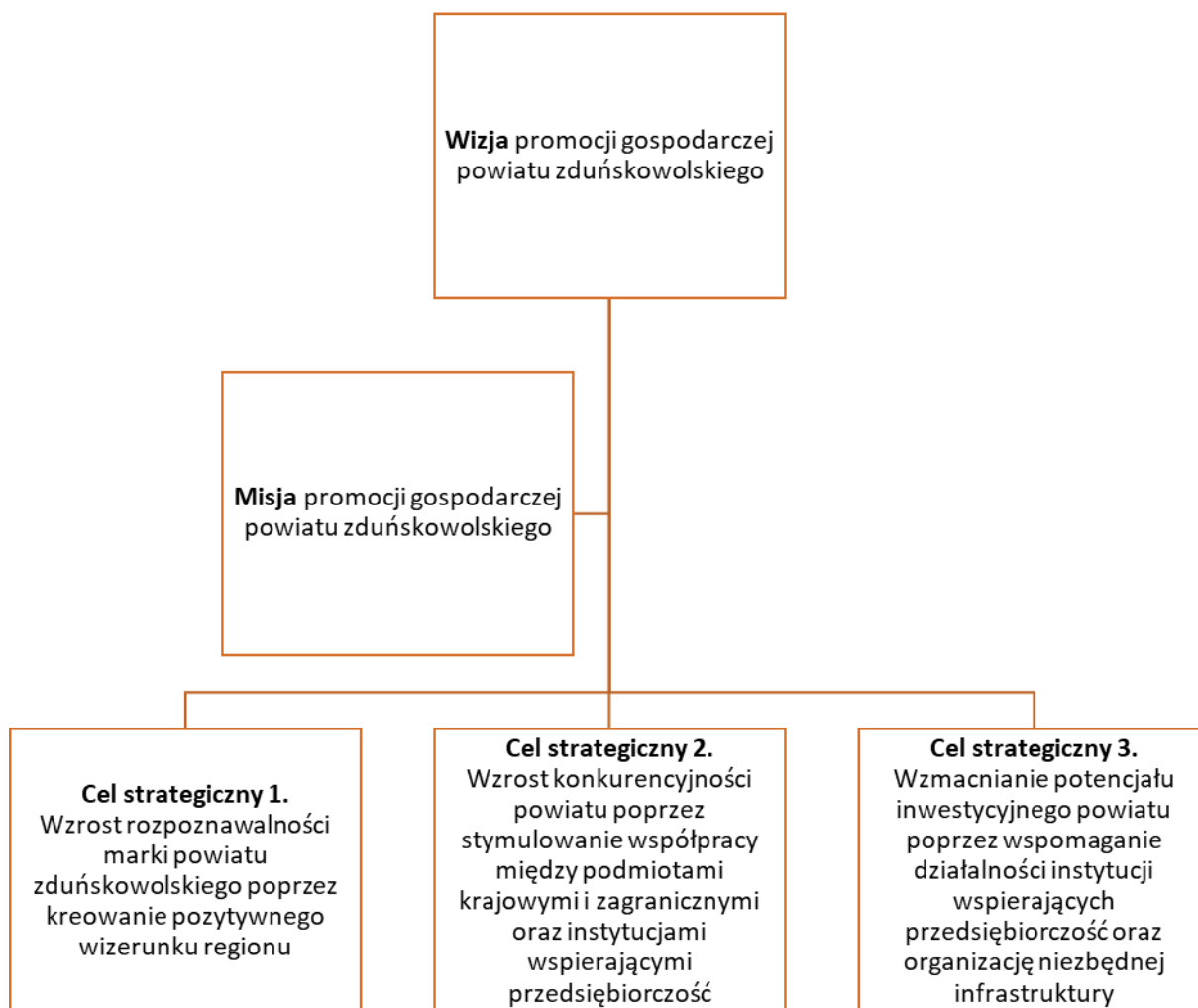
Lokalne przedsiębiorstwa stanowią zarówno adresatów działań, jak i również powinny być włączone do udziału w ogóle czynności mających na celu promocję gospodarczą powiatu. Bliska współpraca pomiędzy instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość, a podmiotami gospodarczymi w największym stopniu będzie determinowała poprawę bytową mieszkańców powiatu. W wyniku rozszerzenia struktury działalności podmiotów gospodarczych, jak również wyodrębnienia się specjalizacji, mieszkańcy uzyskają dostęp do nowych miejsc pracy, co bezpośrednio przyczyni się do wzrostu ich dochodów.

Zwiększone możliwości agregowania środków pieniężnych przez mieszkańców powiatu będą determinować ich wyższe wydatki konsumpcyjne i inwestycyjne. Asortyment produktów i usług oferowanych przez lokalnych przedsiębiorstw zostanie dostosowany do zmieniających się możliwości i preferencji mieszkańców.

Cele strategiczne promocji gospodarczej

Zgodnie z założeniami misji i wizji, rozwój gospodarczy powiatu powinien opierać się na obopólnej współpracy między władzami samorządowymi, jednostkami otoczenia biznesu oraz podmiotami gospodarczymi. Na poniższym rysunku znajdują się cele strategiczne, których założeniem jest konkretyzowanie kierunków działań sformułowanych w ramach misji oraz wizji promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego.

Rysunek 59 Założenia promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie – wnioski

W ramach planu promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego zostały sformułowane wizja i misja. Wizja stanowi docelowy stan powiatu w roku 2025, określa jego wizerunek gospodarczy. W misji zawarte są syntetyczne, kluczowe cele dla działań podejmowanych w ramach poprawy sytuacji gospodarczej powiatu. W relacji do wyznaczonych misji i wizji zostały opracowane cele strategiczne, działania wspierające lokalne przedsiębiorstwa i narzędzia promocji gospodarczej powiatu.

Cele strategiczne konkretyzują kierunki promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego. Zostały wyznaczone 3 cele strategiczne, odnoszące się do następujących sfer:

- wzrost rozpoznawalności marki powiatu i poprawy jego wizerunku,
- wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw oraz zacieśnienia współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi,
- wzmocnienie potencjału inwestycyjnego i gospodarczego powiatu.

Wskazanie narzędzi, poprzez które powiat może wspierać lokalnych przedsiębiorców

W dalszej części dokumentu zostały opracowane narzędzia promocji gospodarczej powiatu oraz działania wspierające lokalnych przedsiębiorców. Ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia wyznaczonych założeń dla planu promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego. W opisach działań zostały umieszczone następujące elementy: krótka charakterystyka, grupa docelowych odbiorców, zakres przekazywanych informacji oraz nośniki przekazywania informacji. Opracowane działania zostały przypisane do poszczególnych celów strategicznych planu promocji gospodarczej.

Cel strategiczny 1. Wzrost rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu

Działanie 1.1. Utworzenie i bieżące utrzymanie internetowego portalu gospodarczego powiatu z uwzględnieniem pozycjonowania w wyszukiwarkach zagranicznych użytkowników

<p><i>Krótką informacją nt. działania</i></p>	<p><i>Portal stanowić powinien zewnętrzny serwis (obecny kształt strony internetowej powiatu nie pozwala na umieszczenie podstrony w wymaganym kształcie i funkcjonalności), uwzględniający wersje niemiecko i anglojęzyczną. Szczególnie istotnym elementem jest zadbanie o wysokie wypoźycjonowanie serwisu w wyszukiwarkach zagranicznych użytkowników, wykorzystując branżowe słowa kluczowe.</i></p>
<p><i>Grupa docelowa działania</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>mieszkańcy</i> • <i>turyści</i> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>partnerzy biznesowi</i> • <i>organizacje pożytku publicznego</i> • <i>dziennikarze</i> • <i>przedsiębiorcy</i>
<p><i>Tematyka przekazywanych informacji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ulgi i granty dla przedsiębiorców</i> • <i>tereny inwestycyjne</i> • <i>grunty dostępne pod wynajem/sprzedaż</i> • <i>programy interwencyjne w ramach przeciwdziałania bezrobociu</i> • <i>działalność jednostek organizacyjnych/pomocniczych starostwa powiatowego</i> • <i>baza opracowanych programów dotyczących sfery gospodarczej powiatu</i> • <i>baza turystyczna - noclegowa, gastronomiczna, wypoczynkowa, rekreacyjna i kulturowa</i> • <i>bieżące wiadomości odnoszące się do lokalnej gospodarki</i> • <i>przetargi</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • podatki i finanse • Internet • poczta mailowa
<i>Nośnik informacji</i>	

Działanie 1.2. Uczestnictwo w targach i wydarzeniach branżowych

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Udział w targach i wystawach, zarówno krajowych jak i międzynarodowych. Za cel udziału w targach przyjęć należy ogólnorozumianą budowę profesjonalnego wizerunku powiatu. Rekomenduje się również organizację tego typu wydarzeń branżowych na terenie powiatu.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • potencjalni inwestorzy • partnerzy biznesowi
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ulgi i granty dla przedsiębiorców • tereny inwestycyjne • grunty dostępne pod wynajem/sprzedaż • baza turystyczna - noclegowa, gastronomiczna, wypoczynkowa, rekreacyjna i kulturowa • przetargi • podatki i finanse • dostępna infrastruktura techniczna
<i>Nośnik informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w wydarzeniach wystawienniczych • prezentacje multimedialne • materiały promocyjne, broszury • foldery • opracowania branżowe

Działanie 1.3. Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjnych

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Opracowanie gadżetów promocyjnych, spotów radiowo-telewizyjnych, filmu promującego powiat pod względem gospodarczym. Opracowanie kampanii promocyjnej w mediach społecznościowych z wykorzystaniem animacji multimedialnych. Publikacja ogłoszeń w prasie tradycyjnej oraz outdoorowa kampania informacyjno-promocyjna.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • potencjalni inwestorzy • partnerzy biznesowi • turyści • dziennikarze • władze samorządowe • organizacje pozarządowe
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • logo, marka powiatu zduńskowolskiego • znaki charakterystyczne dla powiatu • najważniejsze informacje dotyczące atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej powiatu
<i>Nośnik informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • długopisy

- *pendrive*
- *notesy*
- *wizytówki*
- *parasole*
- *eko-torby*
- *filiżanki*
- *powerbanki*
- *teczki*
- *kalendarze*
- *torby*
- *ulotki*
- *plakaty*
- *broszury*
- *foldery*
- *banery*
- *ścianki*
- *tablice*
- *oznakowania*
- *spoty radiowo-telewizyjne*
- *filmy promujące powiat pod względem gospodarczym*
- *kampania promocyjna w mediach społecznościowych z wykorzystaniem animacji multimedialnych*
- *publikacja ogłoszeń w prasie tradycyjnej*
- *outdoorowa kampania informacyjno-promocyjna*

Działanie 1.4. Opracowanie, publikacja i dystrybucja materiałów promocyjnych mających na celu informowanie o możliwościach dofinansowania działania/utworzenia działalności gospodarczej

<p><i>Krótką informacją nt. działania</i></p>	<p><i>Informacje powinny dotyczyć bieżących możliwości wsparcia, w tym z wykorzystaniem środków unijnych. Materiały mogą obejmować takie formy, jak ulotki czy plakaty.</i></p>
<p><i>Grupa docelowa działania</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lokalni przedsiębiorcy</i> • <i>potencjalni przedsiębiorcy</i>
<p><i>Tematyka przekazywanych informacji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ulgi i granty dla przedsiębiorców</i> • <i>grunty dostępne pod wynajem/sprzedaż</i> • <i>podatki i finanse</i> • <i>warunki prowadzenia działalności</i> • <i>możliwości uzyskania dofinansowania</i> • <i>struktura środków z funduszy unijnych</i>
<p><i>Nośnik informacji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Internet</i> • <i>poczta mailowa</i> • <i>broszury</i>

- *poczta*
- *lokalna prasa*
- *tablice ogłoszeń*

Cel strategiczny 2. Wzrost konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość

Działanie 2.1. Zakup bazy działających przedsiębiorstw stanowiących zaplecze kooperacyjne potencjalnych inwestorów wraz z coroczną aktualizacją

<p><i>Krótką informacją nt. działania</i></p>	<p><i>Baza stanowiłaby uzupełnienie powstałego portalu gospodarczego powiatu. Prócz możliwości przeglądania wpisów, umożliwić powinna bezpłatne dodawanie lokalnych przedsiębiorstw za pośrednictwem interaktywnego formularza zgłoszeniowego (ze wskazaniem m.in. branży).</i></p>
<p><i>Grupa docelowa działania</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>przedsiębiorcy</i> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>partnerzy biznesowi (ośrodki badawczo-naukowe, organizacje pozarządowe, klastry i stowarzyszenia)</i>
<p><i>Tematyka przekazywanych informacji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>tereny inwestycyjne</i> • <i>ulgi i granty dla przedsiębiorców</i> • <i>podatki i finanse</i> • <i>przetargi</i> • <i>grunty dostępne pod wynajem/sprzedaż</i> • <i>opracowania dotyczące planowanych przedsięwzięć wspierających przedsiębiorczość i innowacyjność w powiecie</i>
<p><i>Nośnik informacji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Internet</i> • <i>poczta mailowa</i>

Działanie 2.2. Reklama internetowego portalu gospodarczego powiatu w zagranicznych magazynach branżowych i innych mediach

<p><i>Krótką informacją nt. działania</i></p>	<p><i>Reklama w formie graficznej (baner) w czasopismach branżowych i innych mediach. Promocja objąć powinna magazyny i inne media traktujące o tematyce związanej ze specjalizacjami powiatu, tj. zgodnie z przeprowadzoną analizą:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),</i> • <i>Medycyna, farmacja, kosmetyki,</i> • <i>Zaawansowane materiały budowlane,</i>
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze,</i> • <i>Informatyka i telekomunikacja.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>partnerzy biznesowi</i>
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>warunki prowadzenia działalności na terenach inwestycyjnych powiatu</i> • <i>charakterystyka terenów inwestycyjnych</i> • <i>grunty dostępne pod wynajem/sprzedaż</i> • <i>działalność jednostek organizacyjnych/pomocniczych starostwa powiatowego</i> • <i>baza opracowanych programów dotyczących sfery gospodarczej powiatu</i> • <i>opracowania konkretnych branż, analiz rynkowych powiatu zduńskowolskiego</i> • <i>przetargi</i> • <i>podatki i finanse</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>prasa specjalistyczna</i> • <i>reklamy telewizyjne</i> • <i>działalność wystawiennicza</i> • <i>poczta</i> • <i>ulotki</i> • <i>e-maile</i>

Działanie 2.3. Opracowanie i publikacja (z uwzględnieniem wersji obcojęzycznych) lokalnych analiz rynkowych odnoszących się do specjalizacji powiatu

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Sporządzenie analiz rynkowych odnoszących się do kompleksowej informacji dotyczącej branż będących specjalizacjami powiatu. Analizy powinny zawierać m.in. liczbę przedsiębiorstw działających w branży, szacowane przychody, zaplecze kooperacyjne, działające klastry i stowarzyszenia, możliwości rozwoju branży.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>partnerzy biznesowi</i>
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>analizy rynkowe konkretnych specjalizacji powiatu</i> • <i>perspektywy rozwoju branż</i> • <i>charakterystyka przeprowadzonych dotychczas inwestycji</i> • <i>zaplecze kooperacyjne</i> • <i>charakterystyka instytucji wspierających przedsiębiorczość</i> • <i>bieżący partnerzy biznesowi</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>prasa specjalistyczna</i> • <i>Internet</i>

- *działalność wystawiennicza*
- *punkt informacji w krajowych i zagranicznych urzędach*
- *poczta*
- *Biuletyn Informacji Publicznej*
- *e-maile*
- *materiały promocyjne, broszury*

Działanie 2.4. Opracowanie, publikacja i dystrybucja wśród lokalnych przedsiębiorców analiz dotyczących potencjału eksportowego powiatu

Krótką informacją nt. działania

Opracowanie analizy potencjału eksportowego na podstawie danych pozyskanych z Centrum Analitycznego Administracji Celnej. Dane obejmować powinny eksport podmiotów z terenu powiatu zduńskowolskiego z podziałem na grupy towarowe (podział na poziomie 4 Nomenklatury Scalonej CN). Zakres danych obejmować powinien ostatnie 5 lat, a prognozy eksportowe horyzont czasowy do 2025 roku wraz z opracowaniem na podstawie pozyskanych danych (przy jednoczesnym uwzględnieniu prognoz Międzynarodowego Funduszu Walutowego) prognoz w zakresie najbardziej perspektywicznych rynków zagranicznych względem badanych branż.

Grupa docelowa działania

- *lokalni przedsiębiorcy*
- *potencjalni inwestorzy*
- *instytucje otoczenia biznesu*

Tematyka przekazywanych informacji

- *analizy rynkowe sektorów gospodarczych powiatu*
- *analizy wymiany handlowej wewnątrz krajowej i zagranicznej powiatu zduńskowolskiego*
- *charakterystyka specjalizacji powiatu*
- *korzyści wynikające z ekspansji na zagraniczne rynki*

Nośnik informacji

- *prasa specjalistyczna*
- *Internet*
- *działalność wystawiennicza*
- *punkt informacji w krajowych i zagranicznych urzędach*
- *poczta*
- *Biuletyn Informacji Publicznej*
- *e-maile*
- *materiały promocyjne, broszury*

Działanie 2.5. Przeprowadzenie badania ankietowego, mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców, na które odpowiedzieć mogłyby działania instytucji publicznych i szkół zawodowych

Krótką informacją nt. działania	<i>Biorąc pod uwagę liczbę aktualnie działających przedsiębiorstw (6334 na koniec 2016 r.) wielkość próby (przy założeniu wielkości frakcji na poziomie 80% oraz poziomie istotności i dopuszczalnym błędzie wynoszącym 5%) powinna wynieść 240 respondentów.</i>
Grupa docelowa działania	<ul style="list-style-type: none"> • lokalni przedsiębiorcy
Tematyka przekazywanych informacji	<ul style="list-style-type: none"> • potrzeby lokalnych przedsiębiorstw • braki w infrastrukturze • bieżąca kondycja finansowa przedsiębiorstw • zapotrzebowanie na kapitał • perspektywy rozwoju branż • Internet • poczta mailowa
Nośnik informacji	<ul style="list-style-type: none"> • poczta • telefon • forma papierowa ankiety • spotkania konsultacyjne • warsztaty

Działanie 2.6. Utworzenie punktów konsultacyjnych i realizacja szkoleń w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności

Krótką informacją nt. działania	<i>Punkty konsultacyjne powinny pozwalać na otrzymanie bieżącego wsparcia w formie doradztwa dla osób zakładających/prowadzących działalność gospodarczą. Partnerem w realizacji szkoleń powinien zostać Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miasta i Urząd Gminy</i>
Grupa docelowa działania	<ul style="list-style-type: none"> • lokalni przedsiębiorcy • potencjalni przedsiębiorcy
Tematyka przekazywanych informacji	<ul style="list-style-type: none"> • podatki i finansowanie działalności gospodarczej • podstawy zarządzania organizacją • formy prowadzenia działalności gospodarczej • metody rozliczeń z prowadzonej działalności • analiza bieżącej sytuacji gospodarczej powiatu
Nośnik informacji	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacje multimedialne, • broszury, foldery, poradniki

Działanie 2.7. Opracowanie, publikacja i dystrybucja poradnika przedsiębiorczości

Krótką informacją nt. działania	<i>Poradnik powstać powinien (tj. zostać opracowany i opublikowany) do 2019 r. Po jego opracowaniu przystąpić należy do jego dystrybucji, zgodnej z bieżącym zapotrzebowaniem. Jedną z form dystrybucji powinno</i>
---------------------------------	---

stanowić udostępnienie wersji online (ebook) na stronie internetowej promującej powiat pod względem gospodarczym). Poradnik zawierać powinien informacje na temat możliwości zmiany kwalifikacji zawodowych w celu podjęcia zatrudnienia w nowym zawodzie oraz dotyczących usług i instrumentów aktywizacji zawodowej oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy.

<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • mieszkańcy • osoby bezrobotne • przedsiębiorcy
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • programy aktywizacji zawodowej • analizy zapotrzebowania na zawody deficytowe • opis stanowiska pracy • zestawienie kompetencji niezbędnych na rynku pracy
<i>Nośnik informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacje multimedialne, • ebook, • broszury, foldery, poradniki • poradnik

Działanie 2.8. Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy przez Powiatowy Urząd Pracy

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy poprzez refundowanie kosztów wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy. Za realizację działania odpowiedzialny jest Powiatowy Urząd Pracy.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne • przedsiębiorcy
<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Cel strategiczny 3. Wzmacnianie potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury

Działanie 3.1. Opracowanie i dystrybucja drogą elektroniczną informacji dotyczącej możliwości współpracy ze szkołami zawodowymi

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Opracowanie informacji (w formie elektronicznej publikacji) przesyłanej drogą mailową do przedsiębiorstw działających na terenie powiatu.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • lokalni przedsiębiorcy • placówki edukacyjne • uczniowie i absolwenci szkół
<i>Tematyka</i>	<i>potrzeby lokalnych przedsiębiorstw</i>

przekazywanych informacji

Nośnik informacji

- oferta kształcenia placówek edukacyjnych
- pytania nt. zapotrzebowania przedsiębiorców
- poczta mailowa

Działanie 3.2. Modernizacja infrastruktury szkół zawodowych odpowiadająca potrzebom lokalnych przedsiębiorstw

Krótką informacją nt. działania

Działania w zakresie modernizacji infrastruktury szkolnej (odpowiadającej potrzebom lokalnych przedsiębiorstw). Zbadane mogą zostać w ramach badania ankietowego mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców.

Grupa docelowa działania

- lokalni przedsiębiorcy
- placówki edukacyjne
- uczniowie i absolwenci szkół

Tematyka przekazywanych informacji

Nie dotyczy

Nośnik informacji

Nie dotyczy

Działanie 3.3. Utworzenie klastrów obejmujących podmioty działające w ramach branż będących specjalizacjami powiatu

Krótką informacją nt. działania

Możliwość utworzenia klastrów poprzedzona powinna być badaniem zainteresowania działających na terenie powiatu podmiotów z poszczególnych branż. Działania powinny być wsparte akcją informacyjną prezentującą przedsiębiorcom korzyści udziału w klastrach. Klastry objąć powinny podmioty działające w ramach Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Woj. Łódzkiego mających szczególne znaczenie dla powiatu zduńskowolskiego, tj. (zgodnie z przeprowadzoną analizą):

- Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),
- Medycyna, farmacja, kosmetyki,
- Zaawansowane materiały budowlane,
- Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze,
- Informatyka i telekomunikacja.

Szczególnie istotna rola przypadać powinna na Starostwo Powiatowe, które objąć powinno rolę lidera utworzonych klastrów. Rolą lidera klastra jest m.in. inicjacja działań, aktywizacja członków oraz umacnianie relacji pomiędzy nimi. Działalność klastrów prowadziłyby do zwiększenia

produktywności stowarzyszonych przedsiębiorstw, podniesienia poziomu ich innowacyjności oraz stworzenia korzystnych warunków do powstawania kolejnych przedsiębiorstw działających w ramach specjalizacji powiatu. Istotnym elementem jest, prócz zgrupowania przedsiębiorstw działających w ramach poszczególnych specjalizacji, zaangażowanie w działalność klastra ośrodków naukowych oraz jednostek badawczo-rozwojowych pozwalając na stworzenie warunków do rozwoju innowacyjnych rozwiązań.

Grupa docelowa działania

- *lokalni przedsiębiorcy*
- *instytucje otoczenia biznesu*

Tematyka przekazywanych informacji

Nie dotyczy

Nośnik informacji

Nie dotyczy

Działanie 3.4. Projekt i budowa infrastruktury na potrzeby rozwoju MOF Zduńska Wola – Karsznice

Krótką informacją nt. działania

Za projekt (ze względu na jego lokalizację i charakterystykę) odpowiedzialni powinni być partnerzy zrzeszeni w MOF Zduńska Wola – Karsznice (tj. Miasto Zduńska Wola, Gmina Zduńska Wola, Gmina Sędziejowice, Powiat Zduńskowski i Powiat Łaski).

Projekt zakłada szereg działań dotyczących:

- *zaprojektowania i budowy/modernizacji dróg dojazdowych do strefy*
- *zaprojektowania i budowy/modernizacji kanalizacji deszczowej, sanitarnej, oświetlenia*
- *przebudowy sieci teletechnicznych*
- *modernizacji i rozbudowy infrastruktury energetycznej*
- *modernizacji i rozbudowy infrastruktury wodociągowej*
- *modernizacji i rozbudowy infrastruktury kanalizacyjnej*
- *modernizacji oczyszczalni ścieków*
- *urządzenia zieleni, montaż elementów małej architektury*

Grupa docelowa działania

- *lokalni przedsiębiorcy*
- *potencjalni inwestorzy*
- *mieszkańcy*
- *turyści*

<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Działanie 3.5. Poprawa dostępności komunikacyjnej

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Rozbudowa i modernizacja sieci drogowej i powiązanej infrastruktury związanej z obsługą ruchu drogowego.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lokalni przedsiębiorcy</i> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>mieszkańcy</i> • <i>turyści</i>

<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Działanie 3.6. Stworzenie Portu Multimodalnego jako drogowo – kolejowego centrum logistycznego

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Budowa na terenie osiedla Zduńska Wola – Karsznice Intermodalnego Terminalu Przeładunkowego z właściwą mu organizacją i infrastrukturą umożliwiającą przeładunek jednostek transportowych. Ze względu na charakter projektu i jego lokalizację, realizacja musi zostać przeprowadzona w partnerstwie z Miastem Zduńska Wola oraz PKP.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lokalni przedsiębiorcy</i> • <i>potencjalni inwestorzy</i> • <i>podmioty organizujące transport</i>

<i>Tematyka przekazywanych informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>
<i>Nośnik informacji</i>	<i>Nie dotyczy</i>

Działanie 3.7. Opracowanie analiz lokalnego rynku pracy

<i>Krótką informacją nt. działania</i>	<i>Cykliczne badanie rynku pracy (m.in. na podstawie ankiet przeprowadzanych wśród przedsiębiorstw) pozwoli na lepsze dostosowanie oferty kształcenia szkół zawodowych względem wymogów lokalnego rynku pracy.</i>
<i>Grupa docelowa działania</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>osoby bezrobotne</i> • <i>przedsiębiorcy</i>

Tematyka przekazywanych informacji	<ul style="list-style-type: none"> • zapotrzebowanie na kompetencje na rynku pracy • profil kandydata na stanowisko • diagnoza popytu na pracę
Nośnik informacji	<ul style="list-style-type: none"> • forma papierowa • Internet • broszury, opracowania, programy wspierania przedsiębiorczości • materiały udostępnione w urzędach

Działanie 3.8. Organizacja kursów i specjalistycznych szkoleń zawodowych

Krótką informacją nt. działania	<i>Kursy i szkolenia organizowane powinny być przez Powiatowy Urząd Pracy. Uczestnicy mieliby możliwość uzyskania nowych kwalifikacji zawodowych zgodnych z badaniami zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.</i>
Grupa docelowa działania	<ul style="list-style-type: none"> • osoby bezrobotne • przedsiębiorcy
Tematyka przekazywanych informacji	<ul style="list-style-type: none"> • kluczowe kompetencje na rynku pracy • omówienie zawodów deficytowych • zapotrzebowanie na umiejętności „miękkie” • podnoszenie kwalifikacji
Nośnik informacji	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualne warsztaty • prezentacje • zajęcia grupowe • e-learning • broszury • materiały pomocnicze

Działanie 3.9. Inwentaryzacja mienia komunalnego będącego w zasobach Powiatu pod względem możliwości udostępnienia obiektu pod działalność gospodarczą

Krótką informacją nt. działania	<i>Udostępnienie obiektu pod działalność gospodarczą z wykorzystaniem preferencyjnych warunków najmu.</i>
Grupa docelowa działania	<ul style="list-style-type: none"> • potencjalni przedsiębiorcy • lokalni przedsiębiorcy • potencjalni inwestorzy
Tematyka przekazywanych informacji	<ul style="list-style-type: none"> • opis stanu budynku/lokalu • warunki umowy • wizja użytkownika lokalu
Nośnik informacji	<ul style="list-style-type: none"> • strona internetowa • lokalna prasa • ulotki • broszury • tablice ogłoszeń

Horyzont czasowy wyznaczonych działań

W odniesieniu do sformułowanych powyżej narzędzi wspierających lokalnych przedsiębiorców oraz kierunków działań planu promocji gospodarczej zostały opracowane ramy czasowe dla ich realizacji. Osadzenie konkretnych działań w perspektywie czasowej pozwala na bardziej efektywne wdrażanie ich w życie. Ramy czasowe systematyzują podejmowane działania, pozwalają również na bardziej rzetelną analizę postępów prac.

Tabela 11 Ramy czasowe opracowanych działań

Działanie	Zakres czasowy
Uczestnictwo w targach i wydarzeniach branżowych	2017 r. – 2025 r.
Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjno-informacyjnych	2017 r. – 2025 (działalność bieżąca odzwierciedla bieżące zapotrzebowanie związane m.in. z organizacją targów)
Utworzenie i bieżące utrzymanie internetowego portalu gospodarczego powiatu z uwzględnieniem pozycjonowania w wyszukiwarkach zagranicznych użytkowników	2018 r. (utworzenie portalu) oraz utrzymanie i bieżąca aktualizacja do 2025 r.
Zakup bazy działających przedsiębiorstw stanowiących zaplecze kooperacyjne potencjalnych inwestorów wraz z coroczną aktualizacją	2018 r. (implementacja formularza zgłoszeniowego) oraz bieżące utrzymanie bazy do 2025 r.
Reklama internetowego portalu gospodarczego powiatu w zagranicznych magazynach branżowych	2018 r. - 2025 r. (publikacja coroczna)
Opracowanie i publikacja (z uwzględnieniem wersji obcojęzycznych) lokalnych analiz rynkowych odnoszących się do specjalizacji powiatu	2019 r. + aktualizacje w 2022 r. i 2025 r.
Opracowanie, publikacja i dystrybucja wśród lokalnych przedsiębiorców analiz potencjału eksportowego powiatu	2018r.
Przeprowadzenie badania ankietowego, mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców, na które odpowiedzieć mogłyby działania instytucji publicznych i szkół zawodowych	2018 r., 2023 r.
Opracowanie i dystrybucja drogą elektroniczną informacji dotyczącej możliwości współpracy ze szkołami zawodowymi	2018 r. – 2025 r.
Modernizacja infrastruktury szkół zawodowych odpowiadająca potrzebom lokalnych przedsiębiorstw	Działalność bieżąca zgodna ze zgłaszanym zapotrzebowaniem
Utworzenie klastrów obejmujących podmioty działające w ramach branż będących specjalizacjami powiatu	do 2020 r.
Projekt i budowa infrastruktury na potrzeby rozwoju MOF Zduńska Wola – Karsznice	2017 r. – 2025 r.
Poprawa dostępności komunikacyjnej	2017 r. – 2025 r.
Stworzenie Portu Multimodalnego jako drogowo –	2017 r. – 2025 r.

Działanie	Zakres czasowy
kolejowego centrum logistycznego	
Utworzenie punktów konsultacyjnych i realizacja szkoleń w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności	2017 r. – 2025 r.
Opracowanie, publikacja i dystrybucja poradnika przedsiębiorczości	2019 r.
Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy przez Powiatowy Urząd Pracy	2017 r.- 2025 r.
Opracowanie analiz lokalnego rynku pracy	2017 r. – 2025 r.
Organizacja kursów i specjalistycznych szkoleń zawodowych	2017 r. – 2025 r.
Inwentaryzacja mienia komunalnego będącego w zasobach Powiatu pod względem możliwości udostępnienia obiektu pod działalność gospodarczą	2017 r. – 2025 r.
Opracowanie, publikacja i dystrybucja materiałów promocyjnych mających na celu informowanie o możliwościach dofinansowania działania/utworzenia działalności gospodarczej	2017 r. – 2025 r.

Źródło: opracowanie własne.

W celu wykazania komplementarności międzyokresowej, przeanalizowane zostały projekty dofinansowane z UE, realizowane w perspektywie finansowej 2014-2020. Analiza wykonana została w celu zaprezentowania prowadzonych działań i wykazania spójności z zaplanowanymi zadaniami do roku 2025. Poniżej wymienione zostały projekty, których beneficjentem jest powiat zduńskowski:

MIEJSKI OBSZAR FUNKCJONALNY ZDUŃSKA WOLA – KARSZNICE – BUDOWA ŁĄCZNIKA Z DROGĄ EKSPRESOWĄ S8 NA TERENIE POWIATU ZDUŃSKOWOLSKIEGO I POWIATU ŁASKIEGO

Opis projektu: Głównym celem projektu jest poprawa powiązań i dostępności regionalnej sieci dróg województwa łódzkiego z siecią dróg krajowych, siecią TEN-T, likwidacja „wąskiego gardła” w sieci transportowej regionu oraz poprawa dostępności komunikacyjnej MOF. Realizacja projektu przyczynia się do wzmocnienia spójności przestrzennej, gospodarczej i społecznej regionu, podniesienie atrakcyjności terenów wokół węzła drogi ekspresowej S8, a co za tym idzie aktywizacji lokalnego rynku pracy i przeciwdziałania bezrobociu. Projekt daje możliwość utworzenia nowych terenów inwestycyjnych i tym samym wzmocnienie klimatu inwestycyjnego regionu.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 32 045 210,65 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 26 643 249,04 zł

AKTYWNA DOLINA RZEKI WARTY

Opis projektu: Projekt realizowany przez Powiat Zduńskowolski, Gminę Zduńska Wola i Gminę Zapolice. Głównym celem projektu jest rozwój gospodarczy i turystyczny na terenie Obszaru Funkcjonalnego poprzez budowę infrastruktury pozwalającej na kompleksowe i racjonalne wykorzystanie zasobów kulturowych i przyrodniczych regionu oraz promocja jego walorów turystycznych. Dzięki realizacji projektu zwiększy się atrakcyjność turystyczna i gospodarcza regionu.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 10 439 508.00 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 7 211 655.00 zł

NOWOCZESNY ZAWÓD W NOWOCZESNEJ SZKOLE-MODERNIZACJA ZESPOŁU SZKÓŁ W ZDUŃSKIEJ WOLI KARSZNICACH – ZADANIE II: BUDOWA BUDYNKU Z 3 SALAMI DYDAKTYCZNYMI DLA KLAS O PROFILACH: HOTELARSKIM, GASTRONOMICZNYM I KOLEJOWYM WRAZ Z I WYPOSAŻENIEM

Opis projektu: Projekt skoncentrowany jest na polepszeniu sytuacji w zakresie jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji zawodowej w Zespole Szkół w Zduńskiej Woli – Karsznicach. W ramach projektu przewiduje się dobudowę do istniejącej infrastruktury budynku, w którym znajdą się trzy sale dydaktyczne dla potrzeb uczniów klas o profilach: hotelarskim, gastronomicznym i kolejowym oraz wyposażenie tych sal w niezbędny sprzęt specjalistyczny i dydaktyczny.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 6 174 782.22 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 4 225 392.95 zł

ROZBUDOWA ZESPOŁU SZKÓŁ SPECJALNYCH IM. M. GRZEGORZEWSKIEJ W ZDUŃSKIEJ WOLI

Opis projektu: Celem bezpośrednim projektu jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynkach pracy oraz nauczania eksperymentalnego poprzez rozbudowę Zespołu Szkół Specjalnych w Zduńskiej Woli. Realizacja projektu będzie polegać na dostosowaniu infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które powinny mieć możliwość pełnego uczestnictwa we wszelkich formach edukacji. Realizacja projektu będzie miała wpływ na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanego niepełnosprawnością.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 5 959 622.55 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 3 528 200.14 zł

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM (III)

Opis projektu: Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zduńskowolskim. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) wyniesie 156 osób. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia). W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ZDUŃSKIEJ WOLI

Wartość projektu [zł]: 2 091 123.00 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 921 533.00 zł

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM (II)

Opis projektu: Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych poniżej 30 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zduńskowolskim. Głównym rezultatem projektu będzie podjęcie zatrudnienia przez 161 osób zarejestrowanych w PUP. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby poniżej 30 roku życia zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia). W ramach projektu, dla każdego z uczestników przedstawienie konkretnej oferty aktywizacji zawodowej poprzedzi analiza umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika. Na tej podstawie PUP realizować będzie odpowiednio dobrane usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ZDUŃSKIEJ WOLI

Wartość projektu [zł]: 2 059 909.00 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 892 851.00 zł

WYŻSZE KWALIFIKACJE UCZNIÓW ZESPOŁU SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBY RYNKU PRACY

Opis projektu: Głównym celem projektu jest poprawa zdolności zatrudnienia 130 uczniów przez organizację zajęć dodatkowych, wzmacniających kompetencje zawodowe oraz zapewnienie staży zawodowych w firmach województwa łódzkiego w branży m.in. elektronicznej i informatycznej, zgodnej z Regionalną Strategią Innowacji województwa łódzkiego. Uzupełnieniem działań będzie zakup nowoczesnego sprzętu do pracowni zawodowych, zgodnie z katalogiem wyposażenia pracowni.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 1 851 430.85 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 573 716.22 zł

PRZEDSIĘBIORCZY POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Opis projektu: Głównym celem projektu jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora małych i średnich przedsiębiorstw powiatu poprzez wzrost powiązań gospodarczych i kreowanie innowacji. Cel zostanie osiągnięty poprzez: tworzenie przestrzeni spotkań dla pionierów i innowatorów pochodzących z różnych branż i dziedzin, wzrost liczby inwestycji zagranicznych na terenie powiatu i w regionie; zwiększenie konkurencyjności lokalnych produktów i usług poprzez tworzenie powiązań korporacyjnych; promowanie rozwiązań ukierunkowanych na budowę międzynarodowej przewagi konkurencyjnej powiatu poprzez wzrost innowacyjności; wspieranie specjalizacji regionalnych.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 2 103 642.60 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 464 227.00 zł

AKTYWIZACJA OSÓB PO 29. ROKU ŻYCIA POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM (III)

Opis projektu: Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zduńskowolskim. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) wyniesie 67 osób. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby powyżej 29 roku życia zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu pomocy II (tzw. wymagający wsparcia) znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. PUP realizować będzie odpowiednio dobrane do potrzeb osób bezrobotnych usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Nawa beneficjenta: Powiat ZDUŃSKOWOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ZDUŃSKIEJ WOLI

Wartość projektu [zł]: 1 385 298.00 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 177 503.00 zł

AKTYWIZACJA OSÓB PO 29. ROKU ŻYCIA POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W POWIECIE ZDUŃSKOWOLSKIM (II)

Opis projektu: Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zduńskowolskim. Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) wyniesie 63. W ramach projektu wsparciem objęte zostaną osoby powyżej 29 roku życia zakwalifikowane do profilu pomocy I (tzw. bezrobotni aktywni) lub profilu II (tzw. wymagający wsparcia) znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. PUP realizować będzie odpowiednio dobrane do potrzeb bezrobotnych usługi i instrumenty rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI / POWIATOWY URZĄD PRACY W ZDUŃSKIEJ WOLI

Wartość projektu [zł]: 1 292 731.00 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 1 098 821.00 zł

BOGACTWO SZKOŁY BOGACTWEM EDUKACJI. KOMPLEKSOWE DZIAŁANIA NA RZECZ INDYWIDUALIZACJI PRACY Z UCZNIEM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Opis projektu: Projekt obejmuje uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 14 i Gimnazjum nr 6 wchodzących w skład Zespołu Szkół Specjalnych w Zduńskiej Woli. Projekt polega na dostosowaniu kompetencji 20 nauczycieli do indywidualizacji pracy z 86 uczniami z niepełnosprawnościami. Rezultatem będzie podniesienie wiedzy, umiejętności i kompetencji uczniów i nauczycieli, a także adaptację następujących zadań: szkolenia, kursy podyplomowe dla nauczycieli. W ramach projektu zakupiony zostanie także sprzęt specjalistycznym pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK, oprogramowanie i materiały potrzebne do realizacji zajęć.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 900 020.23 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 765 017.19 zł

WIĘCEJ KOMPETENCJI I UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH DLA UCZNIÓW TECHNIKUM NR3 W ZDUŃSKIEJ WOLI

Opis projektu: Celem projektu jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym poprzez dostosowanie do potrzeb rynku dwóch kierunków kształcenia zawodowego. Projekt skierowany jest do 70 uczniów technikum hotelarstwa i technikum żywienia i usług gastronomicznych z klas I, II, III zamieszkujących województwo łódzkie, pochodzących ze zróżnicowanych środowisk oraz do 4 nauczycieli przedmiotów zawodowych. Projekt wpłynie na dostosowanie kształcenia zawodowego do oczekiwań rynku pracy. Efektem działań będzie poprawa efektywności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie systemu edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy województwa łódzkiego.

Nawa beneficjenta: POWIAT ZDUŃSKOWOLSKI

Wartość projektu [zł]: 477 030.93 zł

Dofinansowanie z EU [zł]: 405 476.29 zł

Podsumowanie – wnioski

W ramach celu nr 1 wyznaczone zostały 4 działania związane ze wzrostem rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu. Na cel strategiczny nr 2 przypadło z kolei 8 działań, a na cel nr 3 Wzmacnianie potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury aż 9 działań.

Tym samym, "Plan (...)" zakłada realizację 21 działań w perspektywie do 2025 r. Charakter tychże działań wraz z analizą projektów dofinansowanych ze środków unijnych w perspektywie 2014-2020 świadczy o komplementarności i spójności Planu z pozostałymi działaniami Powiatu.

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Określenie działań merytorycznych niezbędnych do wykonywania przy prowadzeniu działań promocyjnych powiatu podczas udziału w wystawach, warsztatach, forach i innych podobnych wydarzeniach

Jedną z najważniejszych możliwości wspierania lokalnej przedsiębiorczości przez władze samorządowe jest udział w targach, wystawach i innych podobnych wydarzeniach. Przy okazji reprezentowania powiatu na targach wykorzystać można część działań informacyjno-promocyjnych wyszczególnionych w poprzednim podrozdziale. Udział w takich wydarzeniach pozwala na zaprezentowanie walorów promowanego powiatu potencjalnym inwestorom poprzez bezpośredni kontakt zainteresowanych stron. Niemniej sam udział w tego typu wydarzeniach może nie nieść za sobą większej wartości, jeśli nie zostanie odpowiednio zaplanowany i przygotowany. Udział w targach niesie tym samym ze sobą (prócz oczywistych zalet) również kilka potencjalnie groźnych zagrożeń - przede wszystkim wizerunkowych.

Na etapie podjęcia decyzji dot. udziału w planowanym wydarzeniu, należy określić cel naszej obecności. W przypadku przedsiębiorstw proces ten jest ułatwiony, gdyż możemy skupić się na ograniczonej liczbie elementów potrzebnej do analizy (sprzedaż konkretnego produktu, badanie rynku danego segmentu, pozyskanie klientów ze skonkretyzowanej grupy docelowej). W przypadku promocji powiatu, a co za tym idzie powiat o silnym zróżnicowaniu przestrzennym, ujęcie w naszym celu wszystkich elementów byłoby niezmiernie trudne i generowało problemy z czytelnością naszego przekazu. Tym samym, cel należy uogólnić i skoncentrować na jednym kierunku działań.

W przypadku niniejszego projektu, którego celem jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP powiatu poprzez wzrost powiązań gospodarczych i kreowanie innowacji, za cel udziału w targach przyjąć należy ogólnorozumianą budowę profesjonalnego wizerunku powiatu. Działania muszą więc opierać się na profesjonalnej prezentacji powiatu (bez przeładowania przekazu nadmiarem treści) prowadzące do pozyskania partnerów biznesowych.

Projekt stoiska powinien odzwierciedlać przekaz, który chcemy skierować do odbiorców. Budując profesjonalny wizerunek powiatu jako partnera biznesowego należy więc pamiętać o dobrze wyeksponowanym logo. W tym przypadku rekomenduje się wykorzystanie zarówno herbu, jak i opracowanego w niniejszym dokumencie logotypu (logotyp zawierający w sobie nazwę projektu (Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowolski) pozwala tym samym na ograniczenie tego elementu przekazu o dodanie nazwy powiatu (co przy zastosowaniu samego herbu byłoby konieczne). Podstawowe wyposażenie stoiska: hoker/stółek barowy, ladę informacyjną (wyposażoną w półki na materiały promocyjne) z możliwością zamieszczenia na niej elementów grafiki (np. logo projektu); stolik do prowadzenia rozmów uzupełniony o miejsca siedzące; miejsce na ekspozycję materiałów promocyjnych - minimum 1 stojak (spójne stylistycznie z projektem ludy - z miejscem na umieszczenie logotypu wystawcy-projektu) umożliwiające wyłożenie jednocześnie 3-4 różnych broszur lub katalogów w liczbie ok. 25 egz., plus 1 przy ladzie recepcyjnej; zaplecze; dwa kosze na śmieci, lampka.

Podstawowe wyposażenie stoiska powinno zostać uzupełnione o infrastrukturę dostosowującą je do potrzeb poszczególnych wydarzeń targowych np. w postaci sprzętów umożliwiających ekspozycję i przechowanie próbek produktów ekspozycyjnych na stoisku (np. lodówki, lamy chłodnicze, kuchenka, zaplecze kuchenne).

Należy również pamiętać, aby przy projektowaniu stoiska targowego zapewnić miejsce na podłączenie telewizora, tabletu i laptopa (np. przy użyciu stojaków lub uchwytów ściennych). Ze względu na dofinansowanie projektu, stoisko powinno zostać oznaczone poprzez umieszczenie zestawu logo – Znak Funduszy Europejskich, znak Unii Europejskiej, logo promocyjne województwa łódzkiego oraz logo Zamawiającego.

Nieodzownym elementem stoiska jest również wyposażenie w odpowiednie instalacje: elektryczną, wodną, kanalizacyjną, dostęp do Internetu.

Należy zwrócić uwagę na dotychczasową wysoką aktywność władz powiatu w postaci udziału w targach, warsztatach i innych podobnych wydarzeniach:

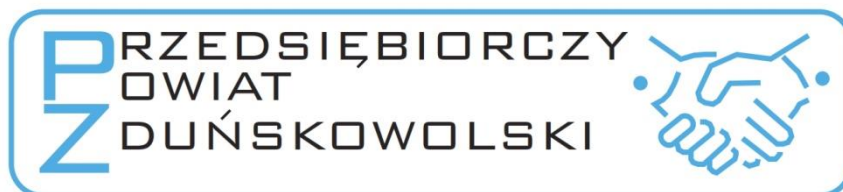
- ✓ Forum Gospodarcze Województwa łódzkiego 2015, 2016
- ✓ III Stała ogólnopolska Konferencja Współpracy Międzynarodowej 2014
- ✓ Forum Korytarza Bałtyk – Adriatyk 2014
- ✓ Spotkanie „LODZistic – Logistyczna sieć biznesowa Polski Centralnej 2015
- ✓ „Spotkanie informacyjne „Środa z Funduszami dla przedsiębiorstw na inwestycje proekologiczne 2015
- ✓ Cykl Konferencji, spotkań w ramach Regionalnej Strategii innowacji dla województwa łódzkiego 2015, Łódź
- ✓ Targi expo real Monachium 2013,2014
- ✓ Konferencja „S8-Inwestycje nam po drodze”, Łódź 2016
- ✓ Mixer Regionalny Łódź 2014, 2015, 2016
- ✓ Misja Gospodarcza – Austria 2016r
- ✓ IV Międzynarodowy Kongres Gospodarczy 2016
- ✓ Spotkanie dotyczące projektów unijnych – 2015, 2016
- ✓ Szkolenie pn. „Promocja projektów realizowanych w ramach RPO Województwa łódzkiego na lata 2014-2016
- ✓ Łódzka SSE kluczem do rozwoju gospodarczego gminy – spotkanie władz i pracowników JST – 2016
- ✓ Akademia samorządowca 2014, 2015, 2016
- ✓ Future of smart cities 2016
- ✓ Szkolenie „ Jak skutecznie pozyskać inwestora” 2016
- ✓ Zgromadzenie ogólne Związków Powiatów Polskich – 2015, 2016.

Podsumowanie – wnioski

Działania z zakresu promocji gospodarczej powiatu do tej pory realizowane były w szerokim zakresie, lecz nie były „spięte” w jedną wspólną markę, która miałaby szansę zakorzenić się w świadomości odbiorców. Realizacja projektu „Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowolski” stwarza tym samym niezwykle okazję do nadania dalszym działaniom wspólnego mianownika.

Unikalna propozycja sprzedaży (USP)³¹ w tym przypadku została już określona na etapie rozpoczęcia projektu w postaci hasła „Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowski”. Hasło stawia znak równości między przedsiębiorczością i powiatem, tworząc spójny i przejrzysty przekaz. Niemniej jednak, w celu efektywnego działania na podświadomość odbiorców, warto przekaz ten uzupełnić o aspekt wizualny.

Rysunek 60 Propozycja logo projektu

Źródło: Opracowanie własne

Logo projektu zaprojektowane zostało w oparciu o poniższe założenia:

- proponowany znak graficzny nie powinien zawierać zbyt wielu elementów, lecz jednocześnie być przejrzysty, czytelny i uwypuklać przekaz,
- na pierwszym planie znalazły się litery „P” i „Z” pozwalające zapisać hasło, stanowiąc jednocześnie akronim nazwy powiatu (powiat zduńskowski),
- kolorystyka zainspirowana została herbem powiatu – logo może w przyszłości często występować obok herbu, z tego też względu zawarto wspólny element w postaci niebieskiej barwy stanowiącej tło herbu,
- znak graficzny w postaci uściśniętych rąk (pozostających w stylu nawiązującym do kroju czcionki) w bezpośredni sposób łączą się w umysłach odbiorców z „przedsiębiorczością” zawartą w hasle przewodnim marki. Zastosowanie w logo nazwy projektu pozwala na wykorzystywanie samego znaku graficznego, bez potrzeby uzupełniania przekazu o osobne hasło promocyjne,
- zastosowanie jedynie dwóch wyróżniających się kolorów i spletającej całość obwódki pozwala na dowolne wykorzystywanie logo na wszelkich materiałach promocyjnych, w tym na różnokolorowych tłach.

³¹ Marka projektu (USP – unique selling proposition).

Tabela 12 Zasady wykorzystania znaków graficznych

Symbol		
Funkcja	Oficjalne logo Powiatu Zduńskowolskiego, wykorzystywane na oficjalnych dokumentach informacyjnych, administracyjnych i legislacyjnych.	Znak ma za zadanie komunikację ekonomicznych atrybutów powiatu, za pośrednictwem m.in. materiałów promocyjnych projektu związanych z promocją gospodarczą
Kto powinien stosować	Wszystkie komórki Powiatu Zduńskowolskiego	Komórki Powiatu Zduńskowolskiego zajmujące się promocją gospodarczą powiatu, zwłaszcza w ramach wydarzeń realizowanych w ramach projektu „Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowolski”
Przykład zastosowania	Korespondencja urzędowa, dokumenty oficjalne	Broszury, prezentacja, standy reklamowe, ulotki, plakaty, upominki, gadzety związane z promocją gospodarczą powiatu zwłaszcza w ramach wydarzeń realizowanych w ramach projektu „Przedsiębiorczy Powiat Zduńskowolski”

Źródło: Opracowanie własne

Zarówno marka, jak i przekaz promocyjny cechuje się zawsze nakierowaniem na określone grupy odbiorców. Proces komunikacji musi zostać zaplanowany w taki sposób, aby nie pominąć w jego trakcie żadnej z grup. Warunkiem skuteczności tego procesu jest tworzenie wyrazistych komunikatów skierowanych do jednorodnych grup odbiorców.

Odbiorcami przekazu w przypadku analizowanej marki projektu są:

- Przedsiębiorcy (zarówno lokalni, jak i zewnętrzn, działający poza powiatem);
- Mieszkańcy.

Przedsiębiorcy: stanowią główną grupę odbiorców ze względu na gospodarczy charakter projektu. Prócz zewnętrznych, potencjalnych inwestorów odbiorcami są jednak również lokalni przedsiębiorcy. Skierowany do nich przekaz pozwoli na zbudowanie poczucia bycia

ambasadorem gospodarczej marki powiatu. Możliwość identyfikacji swoich działań biznesowych z szeroko zakrojoną promocją gospodarczą powiatu pozwoli tym samym na chęć stawania się przez nich „towarem eksportowym” powiatu.

Mieszkańcy: stanowią uzupełniającą grupę odbiorców przekazu. Sfera gospodarcza jest integralnym elementem życia mieszkańców, a działania w zakresie jego promocji pozwolą na budowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców.

Zgodnie z literaturą przedmiotu powiat, w porównaniu do gmin, odgrywa niestety mniejszą rolę w stymulowaniu rozwoju gospodarczego, ze względu na ograniczony wachlarz instrumentów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości³². Z tego względu tak ważne jest jak najszersze wykorzystanie dostępnych instrumentów. Z ramienia powiatu zadania w zakresie polityki rynku pracy wykonują starosta, powiatowa rada rynku pracy oraz powiatowe urzędy pracy, które stanowią część krajowego systemu publicznych służb zatrudnienia. Z dostępnych powiatowi instrumentów wspierania przedsiębiorczości wyszczególnić należy:

- Działalność marketingową i promocyjną;
- Przygotowanie ofert inwestycyjnych dla przedsiębiorców;
- Budowanie zaufania przedsiębiorców do władz lokalnych;
- Prowadzenie działalności informacyjnej dot. finansowania zewnętrznego;
- Współorganizowanie inkubatorów, parków inwestycyjnych;
- Budowę i rozwój infrastruktury technicznej³³;
- Prowadzenie szkolnictwa zawodowego;
- dofinansowanie wyposażenia miejsc pracy;
- refundowanie kosztów poniesionych z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego;
- finansowanie dodatków aktywizacyjnych.

Jednym z głównych instrumentów jest działalność marketingowa i promocyjna. Instrument ten powiązać można z innymi ww. elementami, jak budowanie zaufania przedsiębiorców do władz lokalnych, prowadzenie działalności informacyjnej dot. finansowania zewnętrznego czy przygotowanie ofert inwestycyjnych dla przedsiębiorców.

³² M. Kogut-Jaworska, *Instrumenty interwencjonizmu lokalnego*, CeDeWu sp. z o.o., s.222

³³ Ibidem, s. 196.

Rysunek 61 Narzędzia z zakresu działalności marketingowej i promocyjnej

Źródło: Opracowanie własne.

Podstawowym narzędziem działania w tym zakresie jest opracowanie, publikacja i dystrybucja **materiałów promocyjno-informacyjnych** (zaproszenie na organizowane wydarzenia, foldery promocyjne itp.). Zakres podstawowych, możliwych do pracowania materiałów obejmuje:

- Ulotki (do wykorzystania na targach, informujące o realizacji projektu oraz wspierające kampanię promocji gospodarczej)
- Zaproszenia (spotkania z przedsiębiorcami, Regionalne Forum Gospodarcze, warsztaty dialogu i innowacyjności),
- Plakaty (do wykorzystania na Regionalnym Forum Gospodarczym),
- Broszury (informujące o realizacji projektu),

- foldery promocyjne Powiatu (dot. rozwoju przedsiębiorczości lokalnej, do wykorzystania na targach, wspierające kampanię promocji gospodarczej),
- biuletyny informacyjne wystawców,
- banery,
- ścianka (Ścianka wystawiennicza modułowa wewnętrzna),
- oznakowanie środków trwałych,
- tablice pamiątkowe.

Z zakresu **gadżetów promocyjnych** (możliwych do wykorzystania na targach, forach i organizowanych wydarzeniach) wskazać należy:

- długopisy
- pendrive,
- notesy z nadrukiem,
- wizytówki,
- parasole,
- eko-torby,
- filiżanki z podstawkiem,
- power banki,
- teczki,
- kalendarze książkowe,
- kalendarze plakatowe,
- kalendarze biurkowe,
- torby papierowe z nadrukiem.

W przypadku wszystkich powyższych gadżetów pamiętać należy o umieszczeniu logotypów unijnych i nazwy projektu (grawer, tłoczenia bądź inna technika, w zależności od użytego materiału).

Kolejną formą promocji powiatu możliwą do wykorzystania w ramach projektu jest przygotowanie i emisja **spotów radiowych i telewizyjnych**. Należy pamiętać o wykorzystaniu zarówno mediów lokalnych, jak i telewizji o zasięgu wojewódzkim. Spot powinien zawierać informacje na temat potencjału gospodarczego powiatu zduńskowolskiego oraz informacje dotyczące dofinansowania projektu.

Prócz emisji ww. spotów, warto również opracować **filmy promujące projekt**, możliwe do wyświetlenia na m.in. targach czy Regionalnym Forum Gospodarczym (gdzie może służyć podsumowaniu wydarzenia). Filmy powinny, podobnie jak ww. spoty, zawierać informacje na temat potencjału gospodarczego powiatu zduńskowolskiego, prezentując np. walory gospodarcze i bazę edukacyjną powiatu oraz informacje dotyczące dofinansowania projektu. Ponadto, filmy w zależności od tego gdzie mają być wyświetlone, powinny podkreślać walory powiatu względem branż i specjalizacji regionalnych (w nawiązaniu do tematyki danych targów).

Prócz powyżej wymienionych elementów, władze powiatu mają okazję wspierać lokalną przedsiębiorczość również w postaci produkcji **animacji multimedialnych**, możliwych do wykorzystania za pośrednictwem mediów społecznościowych. Animacja posłużyć może do

przekazania informacji z zakresu przedsiębiorczości w powiecie zduńskowolskim wraz z informacją o projekcie (zawierając jednocześnie odnośnik do strony projektu). Należy pamiętać, tak jak w przypadku pozostałych działań, o zawarciu informacji o dofinansowaniu projektu ze środków unijnych.

Uzupełnieniem powyższego działania może być przeprowadzenie szeroko zakrojonej **kampanii reklamowej w mediach społecznościowych**. Kampania objąć powinna przede wszystkim osoby w wieku produkcyjnym, działające w sferze biznesu. Szacowany zasięg kampanii ok. 30 tys. osób.

Uzupełnieniem powyższych działań jest **publikacja ogłoszeń w prasie tradycyjnej**. Zasięg wybranej do publikacji gazety nie powinien być mniejszy niż obszar powiatu zduńskowolskiego.

Prócz kampanii w mediach społecznościowych warto również zorganizować tradycyjną **outdoorową kampanię informacyjno-promocyjną**. Kampania powinna objąć projekt, druk, dystrybucję i wynajem nośników o powierzchni ekspozycyjnej min. 12m². Miejscem ekspozycji powinno zostać miasto Łódź oraz inne większe ośrodki miejskie z uwzględnieniem miejsc o wysokim natężeniu ruchu pieszego i samochodowego.

Zwieńczeniem działań z zakresu promocji gospodarczej powinno być opracowanie i utrzymanie **strony internetowej projektu**. Prócz informowania o etapach wdrażania projektu strona powinna zawierać również dane z zakresu oferowanych terenów inwestycyjnych czy informacje o aktualnych targach. Celem zapewnienia dobrego dostępu do informacji inwestorom i przedsiębiorcom strona powinna być na bieżąco aktualizowana (i utrzymana w całym okresie trwałości projektu). Cennym elementem strony (ze względu na jej zastosowanie i grupę docelową) będzie zamieszczanie informacji w kilku językach.

Wydział Spraw Społecznych i Wspierania Przedsiębiorczości został wyznaczony do obsługi inwestorów w zakresie:

- Bieżącej współpracy z inwestorami zagranicznymi, krajowymi w zakresie możliwości inwestowania na terenie powiatu.
- Promowania oferty inwestycyjnej powiatu.
- Tworzenia banku informacji o stanie gospodarczym powiatu, podmiotach gospodarczych oraz projektowanych zamierzeniach gospodarczych.
- Prowadzenia bieżącej współpracy z podmiotami gospodarczymi na terenie powiatu.
- Organizacji konferencji i szkoleń z zagadnień związanych z rozwojem przedsiębiorczości w powiecie zduńskowolskim.
- Aktywnego wspierania inicjatyw społeczności lokalnej w zakresie tworzenia i rozwijania małych i średnich przedsiębiorstw.
- Aktywnej współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w celu wspierania samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych, przeciwdziałania bezrobociu, aktywizacji lokalnego rynku pracy.

- Współpracy z innymi organizacjami (samorządowymi, prywatnymi, pozarządowymi itp.) w celu tworzenia wspólnej płaszczyzny do działań na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego powiatu.
- Wydział zajmuje się również promocją i ochroną zdrowia oraz pomocą społeczną.

Sam proces inwestycyjny, który pozwala na sprawne rozpoczęcie działalności wymaga zaangażowania przedsiębiorców i osób zaangażowanych pracowników z Wydziału Spraw Społecznych i Wspierania Przedsiębiorczości oraz innych merytorycznych wydziałów Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli. W celu uporządkowania całego procesu, schemat poszczególnych kroków został przedstawiony poniżej.

WYDZIAŁ SPRAW SPOŁECZNYCH I WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

- Pierwszy kontakt Inwestora

USTALENIE LOKALIZACJI INWESTYCJI - WYDZIAŁ GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I TERENAMI ROZWOJOWYMI

- Analiza informacji na temat terenów inwestycyjnych w powiecie zduńskowolskim

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - WYDZIAŁ ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

- Wgląd do Planu Zagospodarowania Przestrzennego jest bezpłatny
- Informacją wiążącą na temat przeznaczenia działki będzie dopiero wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który jest wydawany odpłatnie

STAN PRAWNY NIERUCHOMOŚCI - WYDZIAŁ GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I TERENAMI ROZWOJOWYMI

- Numer księgi wieczystej ustalony na podstawie danych zawartych w ewidencji gruntów i budynków
- Znając numer Księgi Wieczystej należy wystąpić o wydanie wypisu z księgi

NIERUCHOMOŚCI - WYDZIAŁ GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I TERENAMI ROZWOJOWYMI

- Nieruchomości pod inwestycję można pozyskać nabywając prawo własności bądź też prawo do jej użytkowania wieczystego.
- Zakup nieruchomości od gminy, powiatu lub Skarbu Państwa może się odbyć w drodze

REALIZACJA INWESTYCJI

- Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (wnioski można pobrać ze stron internetowych urzędu miasta/ urzędu gminy lub bezpośrednio w siedzibie tych urzędów)
- Decyzja środowiskowa (wniosek o wydanie decyzji należy złożyć do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska)
- Projekt budowlany (zlecenie projektantowi wykonanie projektu budowlanego)
- Pozwolenie na budowę (obsługę w zakresie udzielania pozwoleń zapewnia Wydział Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego)

TABLICA INFORMACYJNA BUDOWY

- Inwestor jest obowiązany do zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych (rozbiórki) co najmniej na 7 dni przed datą rozpoczęcia robót budowlanych (art. 41 ust. 4 ustawy – Prawo budowlane – Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).
- Inwestor jest obowiązany zawiadomić o zmianie osoby wykonującej samodzielnie funkcję techniczną na budowie.

ZAKOŃCZENIE ROBÓT BUDOWLANYCH

- o zakończeniu robót budowlanych należy powiadomić Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego

Kierunki rozwoju szkół zawodowych

Analiza sytuacji szkolnictwa zawodowego została przeprowadzona w części diagnostycznej dokumentu. Poniżej zostały przedstawione rekomendowane działania wynikające bezpośrednio z przeprowadzonej analizy stanu szkolnictwa zawodowego na terenie powiatu zduńskowolskiego:

- wprowadzenie lub poszerzenie kształcenia w zawodach uznanych przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Barometr Zawodów za deficytowe;
- prowadzenie systematycznego monitoringu zawodów deficytowych;
- prowadzenie dialogu z lokalnymi przedsiębiorcami w celu zdobycia niezbędnych informacji dotyczących zapotrzebowania na kwalifikacje zawodowe i umiejętności pracowników;
- wprowadzanie w szkołach zawodowych kształcenia modułowego polegającego na zastąpieniu przedmiotów modułami – częściami programu nauczania, które prowadzą do osiągnięcia określonych umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;
- stałe rozwijanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, w tym:
 - rozwinięcie systemu klas patronackich, które będą objęte patronatem konkretnej firmy, co wiązało będzie się np. z uwzględnianiem sugestii patrona przy tworzeniu programu nauczania, przyjmowaniu uczniów na praktyki zawodowe, zapewnianiem materiałów szkoleniowych, organizowaniem dodatkowych kursów, wyposażeniem sal szkolnych w potrzebne sprzęty, czy też zapewnieniem najlepszym absolwentom stałego zatrudnienia;
 - utworzenie sieci firm, w których uczniowie będą mogli odbywać praktyki zawodowe;
 - utworzenie funduszy stypendialnych dla najzdolniejszych uczniów;
- indywidualizację procesu kształcenia uczniów szczególnie zdolnych, która będzie polegała między innymi na stawianiu uczniowi indywidualnych celów (np. udział w olimpiadach, kursach e-learningowych i tradycyjnych, projektach etc.), doborze metod i narzędzi nauczania umożliwiającym stały rozwój umiejętności, utrzymywaniu odpowiedniego, wysokiego poziomu stawianych zadań;
- poszerzenie świadczeń stypendialnych dla najzdolniejszych uczniów o możliwość bezpłatnego udziału w kursach i warsztatach;
- wyposażenie szkolnych pracowni w konieczne sprzęty umożliwiające uczniom zdobywanie kompetencji zawodowych i umiejętności poszukiwanych na rynku pracy;
- prowadzenie akcji promujących ofertę szkół zawodowych (szczególnie w zakresie kształcenia w zawodach deficytowych) na terenie powiatu zduńskowolskiego wśród uczniów szkół podstawowych, nauczycieli, rodziców i pozostałych mieszkańców.

Podsumowanie - wnioski

Kierunki rozwoju szkół zawodowych wpisywać będą się w strategiczny kierunek działań 2.1.2. *Strategii rozwoju województwa łódzkiego 2020*: „rozwój szkolnictwa zawodowego, m. in. poprzez:

- wspieranie tworzenia sieci szkół zawodowych, w tym o zasięgu ponadlokalnym,
- wspieranie deficytowych kierunków kształcenia zawodowego zgodnie z zapotrzebowaniem regionalnego rynku pracy,
- stymulowanie współpracy między szkołami zawodowymi a pracodawcami, w tym wspieranie szkolnictwa modułowego, systemu praktyk zawodowych i klas patronackich oraz indywidualizacji procesu kształcenia uczniów szczególnie zdolnych,
- wspieranie rozwoju nowoczesnej bazy materialnej szkolnictwa zawodowego zapewniającej odpowiednie zaplecze dla praktycznej nauki zawodu,
- promowanie kształcenia zawodowego³⁴”.

³⁴ *Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2020.*

Przygotowanie powiatu do koordynacji działań pomiędzy instytucjami publicznymi, a zapotrzebowaniem przedsiębiorców, korzystających z prowadzonej przez nich działalności

Rozwój gospodarczy powiatu zależy nie tylko od samych działań podejmowanych przez władze samorządowe, lecz w głównej mierze od ich właściwego zaplanowania w stosunku do rzeczywistych potrzeb podmiotów gospodarczych. Właściwe ich zaplanowanie pozwoli na spotkanie się z przychylnością samych pracodawców i, tym samym, osiągnięcie wymiernych rezultatów działań instytucji publicznych.

Przeprowadzone badania pozwalają na wyszczególnienie kluczowych elementów (związanych z funkcjonowaniem instytucji publicznych), które mogą bezpośrednio wpłynąć na poprawę poziomu przedsiębiorczości w powiecie.

Istotnym aspektem jest funkcjonowanie kształcenia zawodowego w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy. Priorytetem w tym zakresie jest aktywne włączenie przedsiębiorców w proces tworzenia zarówno nowych zawodów (w tym podstaw programowych), jak i opracowywanie programów nauczania istniejących już w ofercie szkół zawodów wspólnie z lokalnymi przedsiębiorcami.

Prócz współpracy przy opracowywaniu powyższych elementów, lokalni pracodawcy mogą włączyć się w proces kształcenia również w inny sposób. Na potrzeby odpowiedniego (ukierunkowanego na prowadzoną działalność) procesu nauczania, należy zaproponować firmom możliwość wydelegowania pracownika w celu wsparcia kadrowego szkół zawodowych. Zaangażowanie pracowników przedsiębiorstwa w kształcenie praktyczne uczniów czy też w doskonalenie nauczycieli kształcenia zawodowego pozwoli bezpośrednio dostosować ofertę edukacyjną do potrzeb danego przedsiębiorstwa³⁵.

Docelowo, w celu poznania pozostałych, szczegółowych lokalnych preferencji podmiotów gospodarczych rekomenduje się przeprowadzenie badania ankietowego, mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców, na które odpowiedzieć mogłyby działania instytucji publicznych. Biorąc pod uwagę liczbę aktualnie działających przedsiębiorstw (6334 na koniec 2016 r.) wielkość próby (przy założeniu wielkości frakcji na poziomie 80% oraz poziomie istotności i dopuszczalnym błędzie wynoszącym 5%) powinna wynieść 240 respondentów.

Przy okazji przeprowadzenia tego typu badania, rozwiązać można również powszechny problem szkół zawodowych, a mianowicie kłopot z otrzymywaniem przez szkoły bieżących, szczegółowych informacji z rynku pracy³⁶. Ujęcie w kwestionariuszu badania opinii pracodawców względem planów zatrudnieniowych i związanych z tym potrzeb w zakresie

³⁵ *Kształcenie zawodowe na rynku pracy*, MEN, 2016r.

³⁶ *Kształcenie zawodowe na rynku pracy*, MEN, 2016r.

umiejętności i kwalifikacji potencjalnych kandydatów zdecydowanie pozwoli ułatwić proces planowania kierunków i metod kształcenia zawodowego.

Wdrażanie kierunków zaprezentowanych w podrozdziale „Cele strategiczne promocji gospodarczej” wymaga kooperacji działań między jednostkami organizacyjnymi Starostwa Powiatowego w Zduńskiej Woli, a podmiotami których sfera działalności dotyczy wyznaczonych założeń. W poniższej tabeli zostali zaprezentowani rekomendowani i potencjalni partnerzy w ramach wdrażania opracowanych kierunków działań.

Tabela 13 Rekomendowani partnerzy podczas realizacji działań

Działanie	Partnerzy w realizacji działań
Uczestnictwo w targach i wydarzeniach branżowych	Przedstawiciele biznesu, instytucji otoczenia biznesu, władz samorządowych
Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjno-informacyjnych	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, jednostki organizacyjne Starostwa Powiatowego, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Sieradzu
Utworzenie i bieżące utrzymanie internetowego portalu gospodarczego powiatu z uwzględnieniem pozycjonowania w wyszukiwarkach zagranicznych użytkowników	Zduńskowski Inkubator Przedsiębiorczości, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego
Utworzenie bazy działających przedsiębiorstw stanowiących zaplecze kooperacyjne potencjalnych inwestorów	Zduńskowski Inkubator Przedsiębiorczości, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa
Reklama internetowego portalu gospodarczego powiatu w zagranicznych magazynach branżowych	Zduńskowski Inkubator Przedsiębiorczości, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa
Opracowanie i publikacja (z uwzględnieniem wersji obcojęzycznych) lokalnych analiz rynkowych odnoszących się do specjalizacji powiatu	Zduńskowski Inkubator Przedsiębiorczości, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego
Opracowanie, publikacja i dystrybucja wśród lokalnych przedsiębiorców analiz potencjału eksportowego powiatu	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Przeprowadzenie badania ankietowego, mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców, na które odpowiedzieć mogłyby działania instytucji publicznych i szkół zawodowych	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Opracowanie i dystrybucja drogą elektroniczną informacji dotyczącej możliwości współpracy ze szkołami zawodowymi	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im.

Działanie	Partnerzy w realizacji działań
	Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylly w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Zduńskiej Woli, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zduńskiej Woli, lokalni przedsiębiorcy
Modernizacja infrastruktury szkół zawodowych odpowiadająca potrzebom lokalnych przedsiębiorstw	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Elektronicznych im. Stanisława Staszica w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Zawodowych nr 1 im. Obrońców Westerplatte w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół im. Kazimierza Kałużewskiego i Juliusza Sylly w Zduńskiej Woli, Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach, Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Zduńskiej Woli, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zduńskiej Woli, lokalni przedsiębiorcy
Utworzenie klastrów obejmujących podmioty działające w ramach branż będących specjalizacjami powiatu	Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości, lokalne przedsiębiorstwa z komplementarnych branż
Projekt i budowa infrastruktury na potrzeby rozwoju MOF Zduńska Wola – Karsznice	Samorządy zrzeszone w MOF Zduńska Wola – Karsznice (tj. Miasto Zduńska Wola, Gmina Zduńska Wola, Gmina Sędziejowice, Powiat Zduńskowolski i Powiat Łaski).
Poprawa dostępności komunikacyjnej	Samorządy zrzeszone w MOF Zduńska Wola – Karsznice (tj. Miasto Zduńska Wola, Gmina Zduńska Wola, Gmina Sędziejowice, Powiat Zduńskowolski i Powiat Łaski).
Stworzenie Portu Multimodalnego jako drogowo – kolejowego centrum logistycznego	Powiat Łaski, inwestor prywatny, PKP, Urząd Miasta Zduńska Wola
Utworzenie punktów konsultacyjnych i realizacja szkoleń w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności	Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Opracowanie, publikacja i dystrybucja poradnika przedsiębiorczości	Zduńskowolski Inkubator Przedsiębiorczości, Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego

Działanie	Partnerzy w realizacji działań
Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Opracowanie analiz lokalnego rynku pracy	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Organizacja kursów i specjalistycznych szkoleń zawodowych	Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli
Inwentaryzacja mienia komunalnego będącego w zasobach Powiatu pod względem możliwości udostępnienia obiektu pod działalność gospodarczą	Organizacje pozarządowe w tym m.in. "Aktywni na rzecz rozwoju ziemi Szadkowskiej"
Opracowanie, publikacja i dystrybucja materiałów promocyjnych mających na celu informowanie o możliwościach dofinansowania działania/utworzenia działalności gospodarczej	Zduńskowski Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy w Zduńskiej Woli, Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Sieradzu

Źródło: opracowanie własne.

System wdrażania i monitorowania

Wdrażanie niniejszego dokumentu powinna odbywać się poprzez realizację wizji, misji i celów strategicznych. Dzięki zaangażowaniu władz powiatu, pracowników starostwa oraz podmiotów wyznaczonych do realizacji poszczególnych działań, możliwe będzie osiągnięcie zakładanych efektów. Bardzo ważnym elementem jest stworzenie systemu stałego monitorowania realizacji zadań. Dzięki temu, możliwa będzie stała ocena zaawansowania realizacji poszczególnych elementów Planu Promocji Gospodarczej. Ciągły monitoring pozwoli także na weryfikowanie osiągniętych celów strategicznych i założonej wizji.

W ramach prowadzonych prac planuje się realizację takich działań jak:

- Koordynacja – koordynacją zadań zajmą się przedstawiciele Starostwa Powiatowego, m.in. Wydział Spraw Społecznych i Wspierania Przedsiębiorczości.
- Monitoring – stały monitoring pozwoli na weryfikację zapisów strategicznych, identyfikację realizacji zaplanowanych działań oraz ocenę bieżącego stanu i postępów realizacji.
- Ewaluacja – ewaluacja pozwoli na ocenę poziomu wdrożenia zapisów strategicznych. Ocena powinna odbywać się raz na 1 rok. Po każdej ocenie przygotowany zostanie raport.

Obserwowanie zmian jest bardzo ważnym elementem monitorowania realizacji zaplanowanych działań. W celu zwiększenia efektywności, monitoring powinien być prowadzony na kilku płaszczyznach jednocześnie. Poniżej przedstawiono przykładowy protokół sprawdzający postęp w realizacji dokumentu.

Tabela 14 Protokół sprawdzający postęp w realizacji Planu Promocji Gospodarczej

Działanie/ cel strategiczny	Opis zadania/ jednostka odpowiedzialna	Mierzalny efekt realizacji

Źródło: opracowanie własne.

W ramach opracowanych działań zostały wyznaczone wskaźniki monitorowania, które posłużą do sprawniejszego prowadzenia procesu monitoringu.

Tabela 15 Wskaźniki monitoringu działań

Działanie	Wskaźnik monitoringu
Uczestnictwo w targach i wydarzeniach branżowych	Liczba wydarzeń w których brali udział przedstawiciele powiatu Liczba zorganizowanych przez powiat wydarzeń
Opracowanie i dystrybucja materiałów promocyjno-informacyjnych	Liczba wykorzystanych materiałów promocyjno-informacyjnych
Utworzenie i bieżące utrzymanie internetowego portalu gospodarczego powiatu z uwzględnieniem pozycjonowania w wyszukiwarkach zagranicznych użytkowników	Liczba osób odwiedzających serwis internetowy
Utworzenie bazy działających przedsiębiorstw stanowiących zaplecze kooperacyjne potencjalnych inwestorów	Liczba zarejestrowanych w bazie podmiotów
Reklama internetowego portalu gospodarczego powiatu w zagranicznych magazynach branżowych	Liczba opublikowanych artykułów
Opracowanie i publikacja (z uwzględnieniem wersji obcojęzycznych) lokalnych analiz rynkowych odnoszących się do specjalizacji powiatu	Liczba opublikowanych analiz Liczba rozdyskrebowanych egzemplarzy (w tym liczba pobrań z serwisu gospodarczego powiatu)
Opracowanie, publikacja i dystrybucja wśród lokalnych przedsiębiorców analiz potencjału eksportowego powiatu	Liczba opublikowanych analiz Liczba rozdyskrebowanych egzemplarzy (w tym liczba pobrań z serwisu gospodarczego powiatu)
Przeprowadzenie badania ankietowego,	Liczba respondentów badania

Działanie	Wskaźnik monitoringu
mającego na celu zebranie opinii i sugestii dotyczących potrzeb przedsiębiorców, na które odpowiedzieć mogłyby działania instytucji publicznych i szkół zawodowych	ankietowego
Opracowanie i dystrybucja drogą elektroniczną informacji dotyczącej możliwości współpracy ze szkołami zawodowymi	Liczba odbiorców wiadomości Liczba przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami zawodowymi
Modernizacja infrastruktury szkół zawodowych odpowiadająca potrzebom lokalnych przedsiębiorstw	Wartość prac i sprzętu związanego z modernizacją infrastruktury szkół zawodowych
Utworzenie klastrów obejmujących podmioty działające w ramach branż będących specjalizacjami powiatu	Liczba utworzonych klastrów Liczba uczestników klastrów
Projekt i budowa infrastruktury na potrzeby rozwoju MOF Zduńska Wola – Karsznice	Liczba i wartość zbudowanych/zmodernizowanych elementów infrastruktury
Poprawa dostępności komunikacyjnej	Długość zmodernizowanych/wybudowanych odcinków dróg
Stworzenie Portu Multimodalnego jako drogowo – kolejowego centrum logistycznego	Protokoły odbioru inwestycji
Utworzenie punktów konsultacyjnych i realizacja szkoleń w zakresie zakładania i prowadzenia własnej działalności	Liczba uczestników szkoleń Liczba nowopowstałych działalności gospodarczych
Opracowanie, publikacja i dystrybucja poradnika przedsiębiorczości	Liczba rozdystrybuowanych egzemplarzy (w tym liczba pobrań z serwisu gospodarczego powiatu)
Wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy	Liczba nowoutworzonych miejsc pracy
Opracowanie analiz lokalnego rynku pracy	Liczba opublikowanych analiz
Organizacja kursów i specjalistycznych szkoleń zawodowych	Liczba uczestników szkoleń i kursów
Inwentaryzacja mienia komunalnego będącego w zasobach Powiatu pod względem możliwości udostępnienia obiektu pod działalność gospodarczą	Liczba udostępnionych obiektów
Opracowanie, publikacja i dystrybucja materiałów promocyjnych mających na celu informowanie o możliwościach dofinansowania działania/utworzenia działalności gospodarczej	Liczba opublikowanych plakatów Liczba rozdystrybuowanych ulotek

Źródło: opracowanie własne.

Powiązanie planu promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego z dokumentami strategicznymi

Tabela 16 Powiązanie z dokumentami strategicznymi

Dokument strategiczny i jego założenia	Powiązania z <i>Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025</i>
Poziom europejski	
<p style="text-align: center;"><u>Strategia Europa 2020</u></p> <p>Strategia obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji; • rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej; • rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. <p>Nadrzędne cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat powinien wynosić 75%; • na inwestycje w badania i rozwój należy przeznaczać 3% PKB Unii; • należy osiągnąć cele „20/20/20” w zakresie klimatu i energii (w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki); • liczbę osób przedwcześnie kończących naukę szkolną należy ograniczyć do 10%, a co najmniej 40% osób z młodego pokolenia powinno 	<p>Komisja Europejska przedstawiła siedem projektów przewodnich, które umożliwią postępy w ramach każdego z priorytetów tematycznych. Niniejszy dokument łączy się z następującymi działaniami zaplanowanymi w ramach poszczególnych projektów przewodnich:</p> <p>W zakresie <i>Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury</i>:</p> <p>Projekt przewodni: „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie inteligentnych, zmodernizowanych i w pełni wzajemnie połączonych infrastruktur transportowych i energetycznych oraz korzystanie z pełni potencjału technologii ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne); <p>W zakresie <i>Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość</i>:</p> <p>Projekt przewodni: „Unia Innowacji”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie europejskich partnerstw innowacyjnych między podmiotami działającymi na poziomie UE i w państwach

Dokument strategiczny i jego założenia	Powiązania z <i>Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025</i>
<p>zdobywać wyższe wykształcenie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczbę osób zagrożonych ubóstwem należy zmniejszyć o 20 mln. 	<p>członkowskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie partnerstwa w obszarze wiedzy i umacnianie powiązania między światem nauki, biznesu, badań i innowacji. <p>W zakresie <i>Wzrostu rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu:</i></p> <p>Projekt przewodni: „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie konkurencyjności europejskiej turystyki.
Poziom krajowy	
<p><u>Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki</u> <u>Dynamiczna Polska 2020</u></p> <p>Zakres tematyczny Strategii stanowią następujące zagadnienia: stabilne podstawy makroekonomiczne rozwoju, rynek finansowy, przyjazne środowisko dla przedsiębiorczości, rozwój usług, rozwój sektorów przemysłu i budownictwa, innowacyjność, społeczeństwo informacyjne, eksport i promocja gospodarki.</p> <p>Wizja strategii to:</p> <p>Otwarta i ekspansywna gospodarka, oferująca nowe miejsca pracy, oparta na wzajemnym zaufaniu i kooperacji uczestników życia gospodarczego, stabilnie rosnąca dzięki innowacjom i wysokiej efektywności wykorzystania zasobów, która zapewni wzrost standardów życia społeczeństwa oraz konkurencyjności przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej do 2020r.</p>	<p><i>Plan promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025</i> wpisuje się przede wszystkim w założenia następujących kierunków działań:</p> <p>W zakresie <i>Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie przedsiębiorstwom dostępu do kapitału we wszystkich fazach ich rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem kapitału wysokiego ryzyka i sektora MŚP; • Wspieranie współpracy w systemie innowacji; <p>W zakresie <i>Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i</i></p>

Dokument strategiczny i jego założenia

Powiązania z Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025

Analiza sytuacji w obszarze objętym diagnozą wraz z oceną silnych i słabych stron doprowadziła, przy uwzględnieniu trendów rozwojowych, do wyodrębnienia celów szczegółowych:

- Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki;
- Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy;
- Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców;
- Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.

zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość:

- Wspieranie polskiego eksportu oraz polskich inwestycji za granicą;
- Wspieranie napływu innowacyjnych oraz odpowiedzialnych inwestycji zagranicznych;
- Promowanie gospodarki polskiej, polskich przedsiębiorstw oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej.

Poziom wojewódzki

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa określającym wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań. W systemie realizacji polityki rozwoju pełni rolę najważniejszego planu działania władz samorządowych. *Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007–2020* zakłada skoncentrowanie działań prorozwojowych w 14 obszarach priorytetowych zgrupowanych w 3 sferach:

- w sferze społecznej: wiedza i kompetencje, jakość życia, polityka społeczna, społeczeństwo obywatelskie;
- w sferze ekonomicznej: dostępność, baza gospodarcza, społeczeństwo informacyjne, obszary wiejskie, rynek pracy, wizerunek;

Niniejszy dokument przedstawia promocję gospodarczą powiatu zduńskowolskiego, powiązany jest więc ściśle z celami przyporządkowanymi do sfery gospodarczej:

Cel strategiczny:

- Powiat wykorzystujący potencjał endogeniczny do rozwoju inteligentnej gospodarki, oparty na kreatywności i przedsiębiorczości mieszkańców;

Cele operacyjne

- Zaawansowana gospodarka wiedzy i informacji;
- Nowoczesny kapitał ludzki i rynek pracy;
- Zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju

Dokument strategiczny i jego założenia

- w sferze funkcjonalno-przestrzennej: system osadniczy, ład przestrzenny, tożsamość regionalna, ochrona środowiska.

Wizja

Region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.

Misja

Prowadzenie zintegrowanej i terytorialnie ukierunkowanej polityki zrównoważonego rozwoju, opartej na współpracy gospodarczej, budowaniu więzi społecznych oraz tożsamości regionalnej.

Misja koncentruje strategiczne kierunki działań na:

- budowaniu przyszłości (dobrobytu) regionu dzięki wzmocnieniu endogenicznych potencjałów województwa oraz współpracy gospodarczej, zarówno w wymiarze regionalnym, krajowym i międzynarodowym;
- budowaniu powiązań między mieszkańcami i społecznościami oraz sprzyjaniu kreowaniu tożsamości regionalnej z uwzględnieniem wielokulturowości i różnorodności regionalnej.

Będąc głównym narzędziem kształtowania polityki regionalnej „Strategia...” wskazuje na konieczność wzmocnienia i lepszego wykorzystania unikalnych potencjałów rozwojowych (tzw. kapitałów terytorialnych) tkwiących w regionie

Powiązania z Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025

gospodarki.

Realizacja wyżej wymienionych celów pozwoli na **Wzmocnienie potencjału inwestycyjnego powiatu.**

Ponadto dokument zakłada się działania ściśle powiązane z celem strategicznym niniejszego dokumentu **Wzrost konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość:**

- promowanie kształcenia zawodowego, w tym deficytowych kierunków;
- rozwój klastrów gospodarczych;
- wspieranie współpracy między przedsiębiorcami, samorządami i sferą B+R (badania i rozwój);
- prowadzenie kompleksowej polityki „przyciągania” inwestorów, m.in. poprzez: koordynację polityki inwestycyjnej i wspieranie samorządów lokalnych na etapie pozyskiwania inwestorów, opracowanie pełnej oferty terenów inwestycyjnych, wspieranie przygotowania strategicznych terenów inwestycyjnych czy zapewnienie wysokiej jakości obsługi inwestorów.

Dokument strategiczny i jego założenia

Powiązania z *Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025*

oraz skumulowanych w wyznaczonych obszarach funkcjonalnych. Na potencjały te składają się zarówno zasoby występujące w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzennej.

Poziom lokalny

Strategia rozwoju Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2007-2020

Dokumentem określającym politykę władz jest strategia będąca koncepcją świadomego i systemowego sterowania długookresowym rozwojem powiatu. Strategia ze swojej istoty ma charakter ogólny, ponieważ musi koncentrować się na sprawach najistotniejszych. Przedstawia uwarunkowania oraz określa podstawowe cele i kierunki rozwoju. W dalszym etapie jest podstawą do opracowania szczegółowych programów rozwoju poszczególnych dziedzin (np. infrastruktury technicznej, rozwoju kultury, nauki, polityki ekologicznej, itp.), strategicznych z punktu widzenia funkcjonowania i rozwoju całego powiatu. Realizacja tych programów będzie jednocześnie realizacją strategii.

Misja Powiatu brzmi następująco:

Zdynamizowanie rozwoju powiatu i podniesienie jego atrakcyjności jako obszaru sprzyjającego zamieszkaniu ludzi i prowadzeniu działalności gospodarczej oraz dążenie do zwiększenia jego wewnętrznej spójności.

Misja została rozwinięta w sposób następujący:

Priorytet rozwoju:

- Wzrost ogólnego poziomu cywilizacyjnego w powiecie;

Cele strategiczne:

- Podniesienie jakości życia;

Plan promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025 wpisuje się przede wszystkim w założenia (priorytetowe kierunki działań) powiązane ze sferą gospodarczą i ekonomiczną. Wśród nich wymienić należy:

W zakresie *Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość:*

- wspieranie inicjatyw lokalnych prowadzących do wzrostu przedsiębiorczości i rozwoju infrastruktury otoczenia biznesu;
- rozwój platformy współpracy przedsiębiorstw oraz zawodowym szkolnictwem ponadgimnazjalnym;
- określenie, wspólnie z gminami, obszarów inwestycyjnych w powiecie i zasad ich zagospodarowania ze szczególnym uwzględnieniem terenów turystycznych;
- wspieranie ponadpowiatowych i znaczących dla powiatu działalności kulturalnych, sportowych, turystycznych, itp.;

W zakresie *Wzrostu rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu:*

- promowanie produktów wytwarzanych w powiecie i

Dokument strategiczny i jego założenia	Powiązania z <i>Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu wykształcenia i rozwój kulturowy mieszkańców; • Podniesienie stanu zdrowotności mieszkańców; <p>Priorytet rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój gospodarczy i poprawa pozycji konkurencyjnej powiatu; <p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie nowoczesnej bazy gospodarczej w powiecie; • Promocja powiatu i jego produktów; • Stymulowanie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich; • Poprawa dostępności powiatu poprzez rozwój infrastruktury transportowej i komunikacyjnej; • Budowa społeczeństwa informacyjnego; <p>Priorytet rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ochrona walorów zasobów przyrodniczych oraz poprawa stanu środowiska; <p>Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska naturalnego i zachowanie walorów przyrodniczych.</p>	<p>prowadzonych tu działalności szczególnie tych, które mogą stanowić "mocne punkty" i stać się specjalizacją powiatu;</p> <p>W zakresie <i>Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie korzystnego położenia powiatu poprzez skoordynowanie działań z zakresu infrastruktury transportowej z programami wojewódzkimi; • wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Podstrefie Zduńska Wola Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej poprzez poprawę lokalnej infrastruktury drogowej; • wspieranie rozwoju infrastruktury informatycznej informacyjnej w powiecie zduńskowolskim; • wspieranie wdrażania systemów teleinformatycznych w sferze gospodarczej.
<p><u>Plan Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aktywna Dolina Rzeki Warty</u></p> <p>Plan Rozwoju Obszaru Funkcjonalnego Aktywna Dolina Rzeki Warty jest wynikiem wspólnego przedsięwzięcia miast Sieradz i Zduńska Wola, gmin wiejskich Zduńska Wola i Zapolice, Powiatu Zduńskowolskiego, Powiatu Sieradzkiego oraz Muzeum Historii Miasta Zduńska Wola, które zawarły partnerstwo na rzecz rozwoju tego obszaru. Jest to dokument planistyczny, określający wspólne działania wyżej wskazanych samorządów i instytucji. Główną ideą łączącą Partnerów jest stworzenie warunków do rozwoju</p>	<p>Niniejszy dokument powiązany jest ściśle z następującymi kierunkami działań:</p> <p>W zakresie <i>Wzrostu rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie kampanii promującej turystykę obszaru; • Digitalizacja zasobów kulturowych i turystycznych obszaru, utworzenie stron internetowej;

Dokument strategiczny i jego założenia

turystyki, w szczególności turystyki aktywnej oraz promocji atrakcji powiatu w kraju i za granicą.

Cel główny Obszaru Funkcjonalnego Aktywna Dolina Rzeki Warty brzmi następująco:

Poprawa jakości życia oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Obszaru Funkcjonalnego Aktywna Dolina Rzeki Warty poprzez rozwój turystyki.

Cele rozwojowe to natomiast:

- Wspieranie rozwoju nowoczesnej infrastruktury turystycznej i okołoturystycznej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej;
- Podniesienie konkurencyjności istniejących produktów turystycznych oraz wykreowanie nowych;
- Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej oraz popularyzacja aktywnych form spędzania wolnego czasu;
- Przeprowadzenie kampanii promującej ofertę turystyczną obszaru oraz organizację imprez kulturowych.

Powiązania z *Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025*

- Stworzenie broszur, informatorów, tablic informujących o atrakcjach
- Organizacja cyklicznych imprez kulturalnych o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym upamiętniających bogatą historię powiatu;
- Utworzenie punktów informacji turystycznej;
- Wzmocnienie rozpoznawalności marki turystycznej Obszaru („pamiątek przeszłości”, np. skansen w Karsznicach), powiatu;
- Wsparcie i wykorzystanie imprez oraz działań oddolnych realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach turystyki historyczno-kulturalnej powiatu;
- Przygotowanie miejsc do odpoczynku i rekreacji;

W zakresie *Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury:*

- Poprawa dostępności komunikacyjnej;
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej dla strefy gospodarczej;
- Spójna infrastruktura techniczna;

W zakresie *Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość:*

- Platforma współpracy podmiotów branży logistycznej;
- Wzmocnienie sfery lokalnej przedsiębiorczości.

Dokument strategiczny i jego założenia

Plan Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice

Plan Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice (MOF) jest dokumentem kierunkowym, który określa nadrzędne cele długoterminowe, priorytety rozwoju oraz możliwe kierunki działań władz samorządów skupionych w partnerstwie projektowym. Wyznacza stan, do którego powinny dążyć samorzady w kolejnym okresie planowania Unii Europejskiej, przyjmując perspektywę na lata 2014 – 2020. Dokument zarysowuje ramy działań prowadzących do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz prezentuje przykłady inicjatyw jakie można podjąć w ramach każdego strategicznego kierunku rozwoju.

Wizja:

Miejski Obszar Funkcjonalny Zduńska Wola – Karsznice kluczowym centrum logistycznym i inwestycyjnym na szlaku komunikacyjnym korytarza transeuropejskiego Bałtyk – Adriatyk

Misja:

Stworzenie i rozwój Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice, konkurencyjnego na polskim rynku centrum logistyczno-inwestycyjnego dzięki wykorzystaniu atutów sfery gospodarczej oraz jednoczesnym wsparciu dla sfery społecznej i środowiskowej

Wizja i misja natomiast uszczegółowione zostały poprzez cele strategiczne:

- Zagospodarowanie obszaru transportowo-przemysłowego i stworzenie

Powiązania z *Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025*

Plan promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025 powiązany jest z następującymi celami operacyjnymi wskazanymi w *Planie Rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zduńska Wola – Karsznice*:

W zakresie *Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury*:

- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej dla strefy gospodarczej;
- Wzmocnienie sfery lokalnej przedsiębiorczości;
- Platforma współpracy podmiotów branży logistycznej;
- Konkurencyjne kadry dla MOF (szkolnictwo techniczne, zawodowe, kształcenie ustawiczne);

W zakresie *Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość*:

- Wzmocnienie partnerstwa lokalnych samorządów i wypracowanie modelu sprawnego zarządzania MOF Zduńska Wola – Karsznice;

W zakresie *Wzrostu rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu*:

- MOF Zduńska Wola – Karsznice wspólną marką promocji

Dokument strategiczny i jego założenia	Powiązania z <i>Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025</i>
<p>centrum logistycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • MOF Zduńska Wola – Karsznice ważnym partnerem sfery biznesu i promotorem przedsiębiorczości; • Nauka i innowacja impulsem rozwoju MOF Zduńska Wola – Karsznice; • Region MOF Zduńska Wola – Karsznice przyjazny dla mieszkańców i środowiska naturalnego; • MOF Zduńska Wola – Karsznice partnerstwem na rzecz rozwoju samorządów. 	<p>lokalnych samorządów.</p>
<p><u>Strategia promocyjno-informacyjna Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2016-2022</u></p> <p>Dotychczasowe działania promocyjne i informacyjne dążyły do wzmocnienia pozycji powiatu, poprawy wizerunku oraz szeroką prezentację potencjału rozwojowego. Zmieniające się dynamicznie otoczenie, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne determinują do weryfikacji i ewaluacji dotychczas podejmowanych działań promocyjno-informacyjnych. Zaobserwowano zmiany w komunikacji oraz nowe wymogi skutecznej i otwartej polityki informacyjnej, wyzwania stawiane przez współczesne społeczeństwo informacyjne, a także konieczność reakcji na dynamiczne procesy w otoczeniu. Strategia promocyjno-informacyjna Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2016-2022 to dokument planistyczny, którego celem jest wyznaczenie kierunków działań powiatu zduńskowolskiego w zakresie promocji i informacji. Dokument pozwala na prawidłową alokację środków finansowych dla realizacji przedsięwzięć związanych z promocją i realizacją idei społeczeństwa informacyjnego w powiecie zduńskowolskim. Strategia oparta jest na diagnozie dotychczasowych działań związanych z promocją, na podstawie której wyznaczono kierunki i obszary działań.</p>	<p>Niniejszy dokument przedstawia promocję gospodarczą powiatu zduńskowolskiego, powiązany jest więc ściśle z celami przyporządkowanymi do sfery gospodarczej. Wśród celów operacyjnych należy natomiast wymienić:</p> <p>W zakresie <i>Wzmacniania potencjału inwestycyjnego powiatu poprzez wspomaganie działalności instytucji wspierających przedsiębiorczość oraz organizację niezbędnej infrastruktury</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie rozwoju Zduńskowolskiego Inkubatora Przedsiębiorczości; • Organizowanie kursów, szkoleń, warsztatów, forów, spotkań skierowanych do przedsiębiorców; • Promowanie deficytowych kierunków kształcenia zawodowego zgodnie z zapotrzebowaniem regionalnego rynku pracy; • Doradztwo i pomoc organizacyjna dla przedsiębiorców powiatu zduńskowolskiego i planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej; • Prowadzenie działań promocyjnych ukierunkowanych na

Dokument strategiczny i jego założenia

Cele strategiczne to:

W sferze społecznej:

- Kształtowanie pozytywnego wizerunku powiatu zduńskowolskiego;
- Wdrożenie idei społeczeństwa informacyjnego;
- Promocja kultury;
- Rozszerzenie współpracy ze sferą organizacji pozarządowych (NGO);
- Promocja sportu;
- Promocja powiatu za granicą;
- Aktywizacja społeczności lokalnej;

W sferze gospodarczo-ekonomicznej:

- Powiat zduńskowolski partnerem w rozwoju przedsiębiorczości;
- Promocja powiatu i jego produktów na rynkach lokalnych i międzynarodowych;
- Powiat jako miejsce przyjazne inwestorom;
- Promowanie rozwoju szkolnictwa zawodowego;
- Promowanie proinnowacyjnych postaw przedsiębiorców;

W sferze środowiskowej:

- Promocja turystyki i rekreacji na terenie powiatu zduńskowolskiego;
- Wspieranie rozwoju oferty turystycznej i rekreacyjnej w powiecie;
- Promocja ekologii i środowiska naturalnego;
- Stworzenie rozpoznawalnej marki turystycznej Aktywna Dolina Rzeki Warty;

Powiązania z Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025

stymulowanie współpracy między szkołami zawodowymi a pracodawcami, w tym na wspieranie szkolnictwa modułowego, systemu praktyk zawodowych i klas patronackich oraz indywidualizacji procesu kształcenia uczniów szczególnie zdolnych.

W zakresie *Wzrostu konkurencyjności powiatu poprzez stymulowanie współpracy między podmiotami krajowymi i zagranicznymi oraz instytucjami wspierającymi przedsiębiorczość:*

- Organizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej powiatu i promocji przedsiębiorczości;
- Podjęcie szerszej współpracy z Łódzką Specjalną Strefą Ekonomiczną;

W zakresie *Wzrostu rozpoznawalności marki powiatu zduńskowolskiego poprzez kreowanie pozytywnego wizerunku powiatu:*

- Promocja powiatu poprzez materiały promocyjne;
- Promocja terenów inwestycyjnych.

Dokument strategiczny i jego założenia

- Podniesienie konkurencyjności istniejących produktów turystycznych oraz wykreowanie nowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wybranych dokumentów strategicznych

Powiązania z *Planem promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025*

Podsumowanie – wnioski

Plan Promocji Gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego w pełni wpisuje się we wszystkie przeanalizowane dokumenty strategiczne, zarówno na poziomie europejskim, krajowym, wojewódzkim jak i lokalnym.

W ramach wypracowanych celów strategicznych dokonano identyfikacji konkretnych działań, które pozostają spójne z podstawowymi dokumentami o charakterze strategicznym. Wykazanie komplementarności wpłynie na efektywną realizację zaplanowanych działań w ramach Planu Promocji Gospodarczej.

Załączniki – wzory scenariuszy badań

Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z pracownikiem Starostwa Powiatowego

Dzień dobry,

Nazywam się ... i jestem pracownikiem firmy EU-Consult. Na zlecenie Powiatu Zduńskowolskiego przeprowadzamy badanie mające na celu stworzenie planu promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025. W związku z tym, chciał(a)bym poprosić Pana/Panią o wzięcie udziału w anonimowym badaniu telefonicznym dotyczącym tego zagadnienia.

1. Jak Pan/Pani ocenia sytuację gospodarczą powiatu zduńskowolskiego? Czy ta sytuacja się zmienia? Jeśli tak, to w jaki sposób?
2. Jak Pan/Pani ocenia lokalny rynek pracy w powiecie? Czy pracodawcy mają problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów?
3. Czy Pana/Pani zdaniem profil kształcenia lokalnych szkół zawodowych odpowiada wymogom powiatowego rynku pracy? Czy należy w tym zakresie poczynić jakieś zmiany?
4. Jak ocenia Pan/Pani współpracę szkół zawodowych z lokalnymi przedsiębiorcami? Czy Pana/Pani zdaniem istnieje możliwość jej rozszerzenia? Jeśli tak, to w jaki sposób?
5. Czy obecnie funkcjonujący program praktyk zawodowych jest Pana/Pani zdaniem wystarczający? Jakie zmiany powinno się poczynić w tym zakresie?
6. Czy Pana/Pani zdaniem powiat zduńskowolski był do tej pory dostatecznie promowany pod względem gospodarczym? (dot. m.in. udziału w targach i wydarzeniach, publikacja materiałów promocyjnych, reklama w mediach itp.)
7. Jakie branże Pana/Pani zdaniem są specjalizacją podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego? Jakie znaczenie dla regionu mają inteligentne specjalizacje województwa łódzkiego?

Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z pracownikami szkół zawodowych

Dzień dobry,

Nazywam się ... i jestem pracownikiem firmy EU-Consult. Na zlecenie Powiatu Zduńskowolskiego przeprowadzamy badanie mające na celu stworzenie planu promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025. W związku z tym, chciał(a)bym poprosić Pana/Panią o wzięcie udziału w anonimowym badaniu telefonicznym dotyczącym tego zagadnienia.

1. Jak Pan/Pani ocenia sytuację gospodarczą powiatu zduńskowolskiego? Czy ta sytuacja się zmienia? Jeśli tak, to w jaki sposób?
2. Jak Pan/Pani ocenia lokalny rynek pracy w powiecie? Czy pracodawcy mają problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów?
3. Czy Pana/Pani zdaniem profil kształcenia lokalnych szkół zawodowych odpowiada wymogom powiatowego rynku pracy? Czy należy w tym zakresie poczynić jakieś zmiany?
4. Jak ocenia Pan/Pani współpracę szkół zawodowych z lokalnymi przedsiębiorcami? Czy Pana/Pani zdaniem istnieje możliwość jej rozszerzenia? Jeśli tak, to w jaki sposób?
5. Czy obecnie funkcjonujący program praktyk zawodowych jest Pana/Pani zdaniem wystarczający? Jakie zmiany powinno się poczynić w tym zakresie?
6. Czy w Pana/Pani placówce wdraża się procedury z zakresu wsparcia uczniów szczególnie zdolnych? Jeśli tak, to na czym polegają? Czy Pana/Pani zdaniem powinno się w tym zakresie wdrożyć jakieś zmiany?
7. Jakie branże Pana/Pani zdaniem są specjalizacją podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego?

Scenariusz telefonicznego wywiadu pogłębionego (TDI) z przedstawicielami przedsiębiorstw

Dzień dobry,

1. Nazywam się ... i jestem pracownikiem firmy EU-Consult. Na zlecenie Powiatu Zduńskowolskiego przeprowadzamy badanie mające na celu stworzenie planu promocji gospodarczej Powiatu Zduńskowolskiego na lata 2017-2025. W związku z tym, chciał(a)bym poprosić Pana/Panią o wzięcie udziału w anonimowym badaniu telefonicznym dotyczącym tego zagadnienia.
2. Jak Pan/Pani ocenia sytuację gospodarczą powiatu zduńskowolskiego? Czy ta sytuacja się zmienia? Jeśli tak, to w jaki sposób?
3. Jak Pan/Pani ocenia lokalny rynek pracy w powiecie? Czy Pan/Pani jako pracodawca spotyka się z problemem znalezienia odpowiednich kandydatów do pracy? Jeśli tak, na czym polegają te trudności? Jak można im zaradzić?
4. Czy Pana/Pani zdaniem profil kształcenia lokalnych szkół zawodowych odpowiada wymogom powiatowego rynku pracy (w tym Pana/Pani przedsiębiorstwa)? Czy należy w tym zakresie poczynić jakieś zmiany? W jaki sposób?
5. Jak ocenia Pan/Pani współpracę szkół zawodowych z lokalnymi przedsiębiorcami? Czy Pan/Pani podejmował taką współpracę? Czy Pana/Pani zdaniem istnieje możliwość rozszerzenia współpracy szkół i przedsiębiorców? Jeśli tak, to w jaki sposób?
6. Czy obecnie funkcjonujący program praktyk zawodowych jest Pana/Pani zdaniem wystarczający? Jakie zmiany powinno się poczynić w tym zakresie?
7. Czy Pana/Pani zdaniem powiat zduńskowolski był do tej pory dostatecznie promowany pod względem gospodarczym? (dot. m.in. udziału w targach i wydarzeniach, publikacja materiałów promocyjnych, reklama w mediach itp.)
8. W jaki sposób Pana/Pani zdaniem, powiatu mógłby pomóc Państwa przedsiębiorstwu? (pomysły na działania wspierające, np. pomoc w udziale w targach, ujęcie w katalogach branżowych itp.)
9. Jakie branże Pana/Pani zdaniem są specjalizacją podmiotów gospodarczych z terenu powiatu zduńskowolskiego?

Spis rysunków

Rysunek 1 Zastosowane metody badawcze.....	6
Rysunek 2 Położenie powiatu zduńskowolskiego	8
Rysunek 3 Schemat MOF Zduńska Wola – Karsznice na tle szlaków komunikacyjnych oraz podziału administracyjnego	9
Rysunek 4 Lokalizacja portu multimodalnego	10
Rysunek 5 Stan dróg w województwie łódzkim	11
Rysunek 6 Linie kolejowe zlokalizowane w centralnej Polsce	12
Rysunek 7 Rodzaje linii kolejowych na obszarze powiatu zduńskowolskiego	13
Rysunek 8 Maksymalne prędkości transportu kolejowego w granicach powiatu zduńskowolskiego	14
Rysunek 9 Liczba ludności powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016 wg ekonomicznych grup wieku (w %).....	15
Rysunek 10 Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) w powiecie zduńskowolskim i Polsce w latach 2010-2016	16
Rysunek 11 Przyrost naturalny na 1000 ludności wg miejsca zamieszkania, w powiecie zduńskowolskim, województwie łódzkim oraz w kraju w latach 2013 - 2016	16
Rysunek 12 Saldo migracji wewnętrznych na 1000 mieszkańców w powiecie zduńskowolskim i w województwie łódzkim w latach 2010 - 2016	17
Rysunek 13 Liczba budynków mieszkalnych na 1000 mieszkańców.....	18
Rysunek 14 Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania.....	18
Rysunek 15 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych (2015r.).....	19
Rysunek 16 Zasoby mieszkaniowe według form własności (2015r.)	19
Rysunek 17 Zasoby mieszkaniowe gmin w powiecie zduńskowolskim (komunalne).....	20
Rysunek 18 Drogi gminne i powiatowe na 100km ² o twardej nawierzchni.....	20
Rysunek 19 Drogi gminne i powiatowe na 100km ² o gruntowej nawierzchni.....	21
Rysunek 20 Ludność na aptekę ogólnodostępną.....	21
Rysunek 21 Liczba przychodni na 10 tys. ludności	22
Rysunek 22 Łóżka w szpitalach ogólnych na 1 tys. ludności	22
Rysunek 23 Placówki stacjonarnej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	24
Rysunek 24 Miejsca w żłobkach (łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi) na 100 dzieci w wieku 0-3 lat.....	24
Rysunek 25 Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10 tys. mieszkańców	26
Rysunek 26 Ludność na 1 placówkę biblioteczną	27
Rysunek 27 Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych (2016r.).....	27
Rysunek 28 Struktura wykształcenia ludności Polski i powiatu zduńskowolskiego, 2011 r. (w %).....	29
Rysunek 29 Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce i powiecie zduńskowolskim w latach 2010-2016 (w %).....	38
Rysunek 30 Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców w powiecie zduńskowolskim i Polsce w latach 2010-2016.....	39
Rysunek 31 Pracujący wg płci na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016....	40

Rysunek 32 Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł) w powiecie zduńskowolskim	40
Rysunek 33 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016	41
Rysunek 34 Struktura bezrobotnych w podziale na wiek w roku 2016	42
Rysunek 35 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, powiat zduńskowolski, 2010-2016 r.	43
Rysunek 36 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, Polska, 2010-2016 r.	43
Rysunek 37 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON, gminy powiatu zduńskowolskiego, lata 2010-2016 r.	44
Rysunek 38 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje PKD, powiat zduńskowolski, 2016 r.	45
Rysunek 39 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w podziale na sekcje PKD, gminy powiatu zduńskowolskiego, 2016 r.	46
Rysunek 40 Podmioty wpisane do rejestru REGON wg klas wielkości, gminy powiatu zduńskowolskiego, 2016 r.	47
Rysunek 41 Stopień wykorzystania bazy noclegowej na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2010-2016 [%]	50
Rysunek 42 Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych w latach 2012 - 2016.	51
Rysunek 43 Liczba uczestników wydarzeń rekreacyjno-kulturalnych na terenie powiatu zduńskowolskiego w latach 2013 - 2016.	52
Rysunek 44 Rozkład dostępności przestrzennej potencjałowej w 2010 r.	53
Rysunek 45 Rozkład dostępności przestrzennej potencjałowej w 2015 r.	54
Rysunek 46 Dostępność powiatów w podziale na podsieci: drogową i kolejową w 2010 r. ...	55
Rysunek 47 Dostępność powiatów w podziale na podsieci: drogową i kolejową w 2015 r. ...	56
Rysunek 48 Dochody budżetu Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2010-2015	57
Rysunek 49 Wydatki budżetu Powiatu Zduńskowolskiego w latach 2010-2015	58
Rysunek 50 Struktura wydatków Powiatu Zduńskowolskiego w 2015 r.	59
Rysunek 51 Udział wydatków majątkowych inwestycyjnych w ogóle wydatków Powiatu Zduńskowolskiego w 2015 r.	60
Rysunek 52 Wartość całkowita zakończonych projektów dofinansowanych ze środków unijnych, powiat zduńskowolski, lata 2011-2015, w PLN	60
Rysunek 53 Wartość całkowita zakończonych projektów dofinansowanych ze środków unijnych, Polska, lata 2011-2016, w PLN	61
Rysunek 54 Logo Zduńskowolskiego Inkubatora Przedsiębiorczości	63
Rysunek 55 Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Zduńska Wola	65
Rysunek 56 Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Zduńska Wola - przybliżenie.	66
Rysunek 57 Regionalne Inteligentne Specjalizacje Województwa Łódzkiego	69
Rysunek 58 Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Łódzkiego, powiat zduńskowolski, 2012 r. i 2016r., uwzględniono sekcje i działy grupujące powyżej 50 przedsiębiorstw	72
Rysunek 59 Założenia promocji gospodarczej powiatu zduńskowolskiego	103
Rysunek 60 Propozycja logo projektu	126
Rysunek 61 Narzędzia z zakresu działalności marketingowej i promocyjnej	129

Spis tabel

Tabela 1	Wskaźniki zmian demograficznych na terenie powiatu zduńskowolskiego, województwa łódzkiego oraz Polski w latach 2010 - 2016.....	15
Tabela 2	Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych	25
Tabela 3	Imprezy organizowane przez powiat zduńskowolski w roku 2017	51
Tabela 4	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo).....	71
Tabela 5	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Zaawansowane materiały budowlane.....	76
Tabela 6	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Medycyna, farmacja, kosmetyki	78
Tabela 7	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Energetyka, w tym odnawialne źródła energii	81
Tabela 8	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze	84
Tabela 9	Podmioty gospodarki narodowej według sekcji i działu PKD 2007 przypisanych do regionalnej inteligentnej specjalizacji Informatyka i telekomunikacja	86
Tabela 10	Analiza SWOT.....	96
Tabela 11	Ramy czasowe opracowanych działań	116
Tabela 12	Zasady wykorzystania znaków graficznych.....	127
Tabela 13	Rekomendowani partnerzy podczas realizacji działań.....	138
Tabela 14	Protokół sprawdzający postęp w realizacji Planu Promocji Gospodarczej	140
Tabela 15	Wskaźniki monitoringu działań.....	141
Tabela 16	Powiązanie z dokumentami strategicznymi	143